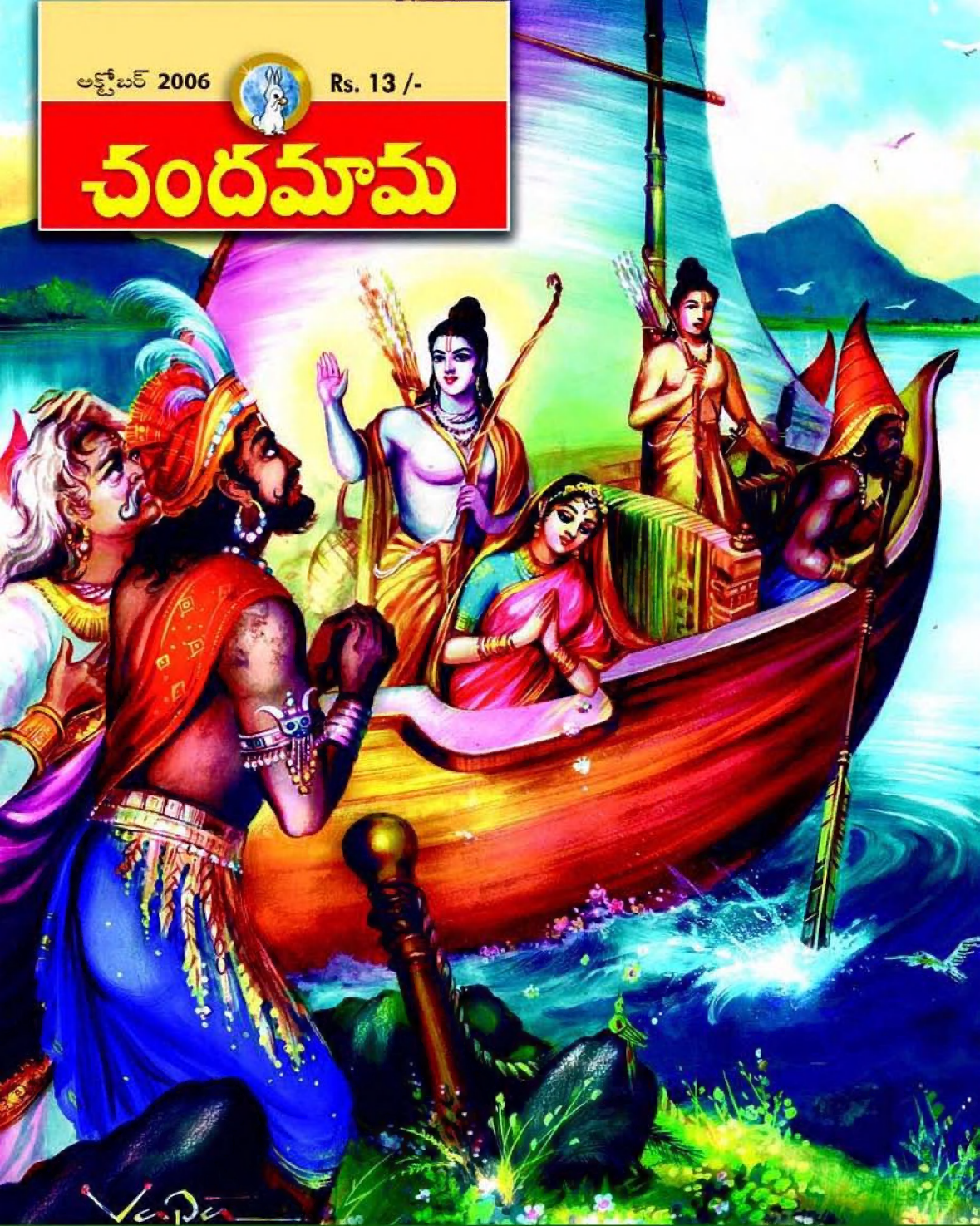

అక్టోబర్ 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతూన్న విశిష్ట పత్రిక!

TEST YOUR IQ

- Who is an officer empowered to authenticate or attest documents?
- What is the official name of the Birla Planetarium in Chennai?
- If the collective noun of fish is a school, what is the equivalent for jellyfish?
- Pandas live in herds; right or wrong?
- "The more you eat, the less flavour; the less you eat, the more flavour." Which is the origin of this proverb?
- What is the present name of the Lushai hill region?
- Lagomorphs are not rodents. Mention one example.
- Mention the name of a fruit belonging to the rose family.

If you feel you are stumped,
don't worry, you'll get all the answers in
Junior Chandamama October 2006 issue.
Go, grab a copy!

JUNIOR CHANDAMAMA

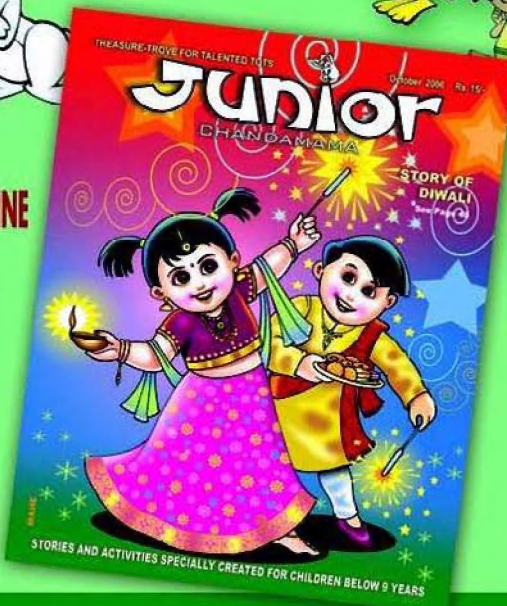
THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY**

**PAY ONLY
RS.150**

**FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.30**

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS

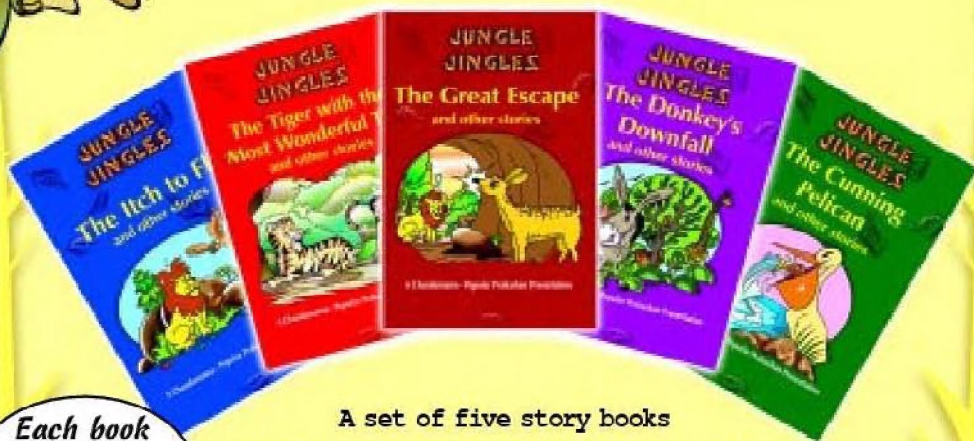
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

**Each book
priced Rs.35/-
only**

**A set of five story books
with the whackiest and most interesting
collection of animal stories ever written -
for Rs.175/- only**

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

చందమామ

సంపుటి: 59

అక్టోబర్ 2006

సంచిక: 10

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల లేఖలు ...06
- * దయ్యాల మేను పెళ్ళి ...07
- * తేనెముక్క తెచ్చిన ప్రమాదం ...12
- * రాకాసిలోయ - 14 ...13
- * భారత దర్శిని ...24
- * న్యాయపరిశోధనా కథ్యం ...28
- * చందమామ కలుపు ...32
- * చందమామ క్విజ్ - 9 ...33
- * సాహితీ కదంబం ...34
- * ధీరోదాత్త అభిప్రాయం! ...36
- * వెరబిమ్మిక్క ...38
- * ఒప్పించేవాడు ...41
- * రాజుగారి పీడకల ...42
- * ఉచితపలహాలు ...55
- * శత్రునిరభయంకరుడు ...58
- * అజేయుడు గరుడడు! - 9 ...59
- * మన సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు :
పల్లెటూరు బెంగాల్ లో దుర్గాపూజ...63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ...
వికాసం64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

భిక్షుమహిమ!
(బేక) ...19

చిట్టచివరకు అదృష్టం!
...25

గజరాజు
...45

రామాయణం
(అయోధ్యాకాండ-5)
...49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20
Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to
Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097
E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎల్ల రోజు లు చందమామ అన్నిదేశాలకు సింగిల్ కలర్ తో : 900
ఇండియాలో బుక్ షాపుల ద్వారా రూ. 150.00
చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, ఫస్ట్ క్లాస్ డిమాండ్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్ కు రిటర్న్ పింపించండి.

For booking space in this magazine please contact:
CHENNAI Shivaji : Ph : 044-22313637 / 22347399
Fax: 044-22312447, Mobile : 98412-77347
email : advertisements @chandamama.org
DELHI: OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184
Mobile : 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

పుథా చేయకపోతే కొరత ఉండదు!

ఆక్టోబర్ 16 వ తేదీ ప్రపంచ ఆహార దినోత్సవం జరుపుకుంటున్నాం. నిజానికి ఆహార ధాన్యాల కొరత లేకపోయినప్పటికీ, ప్రపంచంలో పిల్ల ప్రాంతాలలో ప్రజలు తిండిలేక చనిపోవడం దారుణ సత్యం. దీనికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి ఆహార పదార్థాలను వధాచేయడం. పునం ఆహారాన్ని వధా చేస్తున్నావుంటే, అది అందవలసిన వారికి అందకుండా అడ్డుపెట్టే తున్నావున్నవూ దే! ఇలా వధా అవత్తున్న ఆహారంలో సగానికి సగం పూర్తిగా పీల్లలు తినే పశువులలోనే వధా అవత్తున్నదంటే సత్య పూరం కాదు. తల్లిదండ్రులే దీనికి పైర్ బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది.

పీల్లలు ఇష్టపడే అరోగ్యకరమైన, పుష్టికరమైన ఆహారాన్ని వారికి ఇవ్వడం; వారు దాన్ని వధా చేయకుండా తినేలా పూడడం తల్లిదండ్రుల బాధ్యత.

ఒకసారి మదర్ థెరీసా గౌరవార్థం విందు ఏర్పాటు చేశారు. విందు ముగిశాక, మదర్ థెరీసా వే జాలప్పేవ థాగా పిడిఉన్న ఆహార పదార్థాలను తిరిగి, అక్కడి వారందరూ సీగ్గుతో తలవంచుకునేలా చేశారు. “తప్ప జీవితకాలంలో ఇలాంటి ఆహార పదార్థాలను కళ్ళతో కూడా చూసే ఎరుగనివారు పిల్ల మత్రు నారణలో ఉన్నారు. వీటిని వధా చేయడం నాకు ఇష్టం లేదు,” అన్నారు ఆమె ఉద్వేగభరిత కంఠస్వరంతో.

ఈ ఉదంతాన్ని పీల్లలకు వివరించేప్పిస్తూ వాళ్ళను గవు నింపండి. వాళ్ళేగనక, ఇకపే ఆహారాన్ని వధా చేయం అన్న శిష్యం చేశారంటే-అది ఆ కరుణాపూరిత రైతికి సుఖం నిజమైన నివాళి అవత్తుంది. అంతే కాదు-లేనివారిపట్ల పసిపాదం పుణ్యం కనికరాన్ని అది సూచిస్తుంది!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

ఊశంలో నెలకు ఒకసారే పున్నమి చందమామ. నేల మీద నెల అంతా చదువరుల చేతుల్లో 'చందమామ' వూ సిపిత్రిక. పూ డు తరాలు గా పూ కుటుంబంలో అంతర్బాగ వుల్ల న చందమామ వజ్రోత్సవ సంవత్సరంలో అడుగుపెట్టడం మాకెంతో ఆనంద దాయకం.

ఇది వరలో 'దీపావళి' సందర్భంగా చందమామ ప్రత్యేక వ్యాసాలతో, కథలతో వచ్చేది. ఈ వజ్రోత్సవ సంవత్సరంలో ఒక విశిష్టసంచిక వెలువడితే బావుంటుంది. వ్యవస్థాపకుల జీవిత విశేషాలు, సింపాదకులు, చిత్రకారులు, ప్రేమ ఖరచులు తలు, సింధి ప్రారంభం నుంచి పు డ్రణ అభివ ద్వివంటి వివిధ విషయాలు చేర్చి ఒక సింధి ర్ణ సంచిక తీర్చి కు రావడం సింపు చితంగా ఉంటుంది. తెలుగు నుంచి 13 భాషలకు పేరిగి 'దేశసింపు కృతకు' విశిష్టాంశ చేస్తూన్న చందమామ కుహి దయ పై ర్వక అభినందనలు .

- ఆర్.వి.ఎస్. రాజు, గణపవరంప.గో.జిల్లా (ఆం.ప్ర)

'పాఠకుల లేఖలు' విశుః ప్రారంభించినందు కు సంతోషం. లోగడ చందమామ లో 'ఈ నెలలో జన్మించిన పుహినీయలు' అనే శీర్షికవెలు వడేది. దాన్ని విశుర ధ్ధరించండి. ధరలో కేవలం రెండు రూపాయలు మాత్రమే తేడా అయిఉప్పటికీ, సైజులో, ముడ్రణలో తెలుగు, ఇంగ్లీషు చందమామ ల పు ధ్య ఎంతో తేడా ఉన్నది. దీన్ని తగ్గించపు ని ప్రార్థిస్తున్నాం.

విదేశీ జానపిత కథలు కొంతకాలం పు ప్మల్ని అలరించాయి . వాటిని తిరిగి ప్రిపు రించగలరని ఆశిస్తున్నాం. -పై. ఫణి, కావలి, నెల్లూరు జిల్లా (ఆం.ప్ర)

చందమామ ఎప్పటిలాగే ఈ నెల కూడా అందమైన ముఖచిత్రంతో పు ప్మల్ని అలరించింది. లోపలి నెరియల్స్, కథలు బామాట ప్మాయి .

పాత కథలు, బొప్పులు రివెట్ అవటం చందమామ పాఠకులందరికీ ఆనందం కలిగించే విషయ ప్మే . 'రాకాసి లోయ' నెరియల్ కలర్స్

పాతవాటిలాగా య థాతథంగా ప్మ డ్రిస్టిన్మందు కు ధన్యవాదాలు .

ఇటీవలి జానపిత కథలు తెలుగు 'చందమామ' స్థాయికి

తగినట్లుగా లేమాపు ఖ్యంగా బొప్పులు పుంచుతున్న శంకర్, జయ , రజి వంటి నెరియల్ ఆర్టిస్టుల చేత వేయించడం

బామాట ప్మంది.

- డి. శివకుమార్, మచిలీపట్నం, కృష్ణా జిల్లా (ఆం.ప్ర)

దయ్యాలు వేసిన పెళ్ళి

కృష్ణివేణి సివతితల్లి పేంపికంలో, చిన్న తనం నుంచీ అష్టకష్టాలు పడింది. ఆమెకు ఇరవై ఏళ్ళ వయస్సు వస్తుండగా, తండ్రి ఏదో విషి జ్వరంతో కాలం చేశాడు. కృష్ణివేణికి పేళ్ళి చేయడం సివతితల్లిని బుర్రత్తవైకు ఏపూత్రం ఇష్టించేదు. కృష్ణివేణి పెళ్ళి చేసుకుని వెళ్ళి పాతే, ఇంటిడు పనీ ఎవరు చేసేట్టు? అలా అని పేదపీల్లకు పేళ్ళి చేయకుండా, తన కూతుళ్ళిద్దరి పేళ్ళిళ్ళూ చేస్తూ, ఊళ్ళోవాళ్ళు నానా వూటల్నా అంటారు!

అందుకే నీ బుర్రత్తవైకు, ఊళ్ళో అడిగిన వాళ్ళకీ, అడగనివాళ్ళకీ, “పూ కృష్ణివేణి జాతకరీత్యా పేళ్ళయిన ఏడాదిలోగా కట్టుకున్నవాడు హిరీ అంటాడట! ఇక, దాన్ని చేసి కోవడానికి ఎవరైతే వుండుకు వస్తారు,” అంటూ లేని కళ్ళనీళ్ళు పమిట చెంగుతో అడుకునేది.

ఇలా మాడగా, ఒక రోజు పొరుగు గ్రామం చి, ఒక డెబ్బైఏళ్ళ వయస్సు నిలయ నకష్టి

వేణిని చేసి కోవడానికి వచ్చాడు. ఆయన ఖళ్ళుఖళ్ళువుని దగ్గతూ, “నాకు జాతకాల పట్టింమిలేదు. పీల్లనాకు నచ్చింది,” అన్నాడు.

ఆయన వెంట వచ్చిన గ్రామస్థాని బుర్రత్తవైకు పక్కకు తీసుకు వెళ్ళి, “ఈ పెళ్ళి జరిపిస్తా అయ్యగారు మీకు రెండు లక్షలు ఇస్తాడు. పేళ్ళి ఖర్చుకూడా ఆయనే భరిస్తాడు,” అన్నాడు.

“ఇకనీం, పిదిరోజుల్లో వున్నా ర్తుం పేట్టుకుందాం!” అని అనుదంగా వాళ్ళు సాగను పీందిని బుర్రత్తవైకు.

“జన్మంతా నేను పేళ్ళి వూట తలపేట్టుకుండా, నీతోనే మాడిపోతాను. నాకీ పేళ్ళి చేయకు,” అంటూ నీ బుర్రత్తవైకు చేతులు జోడించింది కృష్ణివేణి.

“ఇంకా నయం! నా కూతుళ్ళ పేళ్ళి ఘనంగా జరగాలంటే నువ్వు పేళ్ళి చేసి కోతప్పిదు. వెధవవేషాలు వేస్తే వీపు చిట్లకొడతాను,” అన్నది రత్తవైకు కరిసంగా.

ఆ పు సిలాడితో పేళ్ళికన్న చావడు వేలని పించింది కష్టివేణికి. ఆ రాత్రి ఇంట్లో అందరూ నిద్రలో మూడగా, కష్టివేణి ఇల్లాదిలి దామీ అనే మన్న అడవిదారి పట్టింది.

శ్రావణపూసింకామడుతో, అంతకు పుందే కురిసిన భారీ వర్షాలవల్ల, దారి అంతా బురద బురదగా మన్నది. దారికి అటూ ఇటూ పేరిగిన ముళ్ళపొదల్లోంచి కీచురాళ్ళు చెవులు దిబ్బెళ్ళ పడేలా రోద చేస్తాన్నాయి. కష్టివేణి ఇవేమీ విట్టించు కోకుండా చాలానుమిగుడిచి, కాళ్ళ నొప్పి పిట్టడుతో దారికి కొంచెం పెడగా మన్న, ఒక పాదు పడిన బావిగట్టు మీద కూర్చున్నది.

ఆ పుర్రణం, “ఓహోహో! ఎవరీ పూడ చక్కని చిన్నది? ఎంత పు స్సాహిసిం! ఇంత రాత్రి వేళ వచ్చి, పూ సొంత బావిగట్టు మీద

కూర్చేదవే,” అంటూ, ఒక అడా, ఒక పుగ దయ్యం పక్కనున్న చెట్టు కొమ్మపై నుంచి, కష్టివేణి ముందుకు దూకినై.

ఆమె వాటికేసి నిర్భయంగా పూస్ని చిన్నగా నవ్వంది. ఇది పూసీ దయ్యాల అశ్చర్యపాతూ, “నీకు పూ అతిభయంకర మైన రూపం చూస్తే గుండెలో దడ పుట్టడం లేదా?” అని ప్రశ్నించి.

“చావడానికి ఇల్లాదిలిన వాళ్ళకు భయం, గుండెదడా ఏమిటి?” అంటూ కష్టివేణి పురకసారి నవ్వంది.

దయ్యాల పుఖపు ఖాళు పూస్ కుని, “చావడానికి వచ్చావా? ఇంతకూ నీ కొచ్చిన కష్టం ఏమిటి?” అని అడిగాల్సి.

కష్టివేణి వాటికి సవతితల్లి పేట్ట బాధల గురించి చెప్పి, “ఆ రోగిష్టిపు సిలాడి చేత తాళి కట్టించు కోవడం, నాకెట్టలేదు,” అన్నది కళ్ళనీళ్ళతో.

“అయ్యో, ఇంత చక్కని అడవిదారు పుకు ఎన్నెన్ని కష్టాలు!” అన్నది అడవిదయ్యం.

“అమృత, ఈ అడవిదారు రికి పు ను తప్పి క సాయం చేయాలి,” అన్నది పుగదయ్యం.

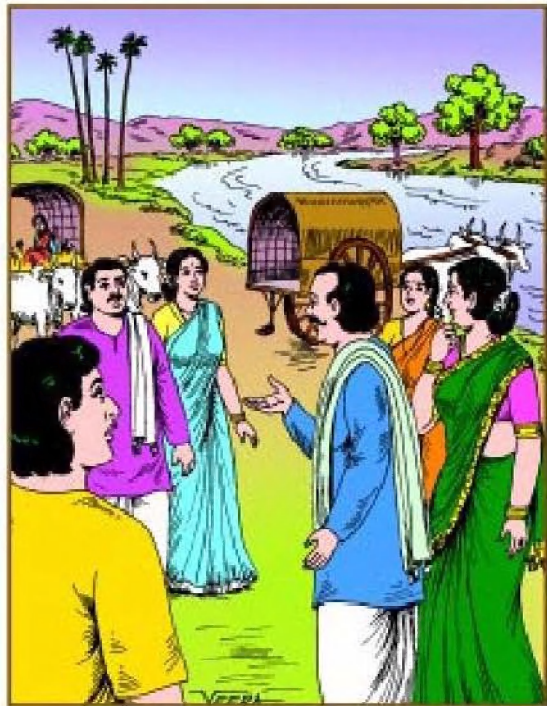
తర్వాత దయ్యాలు రెండూ కూడ బలు క్కుని, కష్టివేణితో, “ఎచారవిడకు. నీ పేళ్ళి పు హిభేష్య కురాడితో జరిపిస్తాం. ఆ బాధ్యత పూది. ఐతే, పుం ఎవళి తో ఏం పూట్లాడినా, నువ్వత్తు చెప్పి కూడదు, సిరా?” అని అడిగాల్సి.

సిరే నన్నట్టు తలవై పించి, కష్టివేణి. ఆ వెంటనే దయ్యాలు మనుష్యరూపాలు ధరించి, అప్పటికప్పుడు సిస్టించిన ఒక

గ్రామ బండిలో నాలుగు మూటలు సిద్ధి,
“అమ్మూర్నా కష్టవేణీ, బండిలో కూర్చో
తల్లీ! వేంటి తల్లిదండ్రులం, ఆ మూట వుర
వకు,” అన్నాయి.

బండి బయటే, వరదనీటితో ఉధృతంగా
మళ్ళు ఒక వాగు దగ్గర ఆగింది. వురొక బండి
కూడా అక్కడ ఉన్నది. యివకుడొకడు దాని
పక్కన పిచ్చార్లు చేస్తున్నాడు. అంతలో బండి
లోంచి యిద్దరు వున్న పిచ్చులు దిగారు. వాళ్ళా
యివకుడితో మాట్లాడుతున్న తీరు చూసి,
అతడి తండ్రి, తల్లి, చెల్లెలూ అని గ్రహిం
చింది కష్టవేణీ. దయ్యాల వాళ్ళతో మాట్లా
కలపిచోయేంతలో యివకుడి తండ్రి, “వీ
ప్రియోణం ఎక్కడికి? మాది తాళ్ళపాలెం.
పాలవరంలో మా అబ్బాయి శౌరికి వుంచి
సింబంధం మళ్ళుదని తెలిసి బయటేరాం.
అలా కట్టుం ఇస్తావుంటూ చాలా సింబం
ధాలు వచ్చాయి. మా శౌరికి ఏ అమ్మూర్నా
నచ్చిందికాదు,” అన్నాడు.

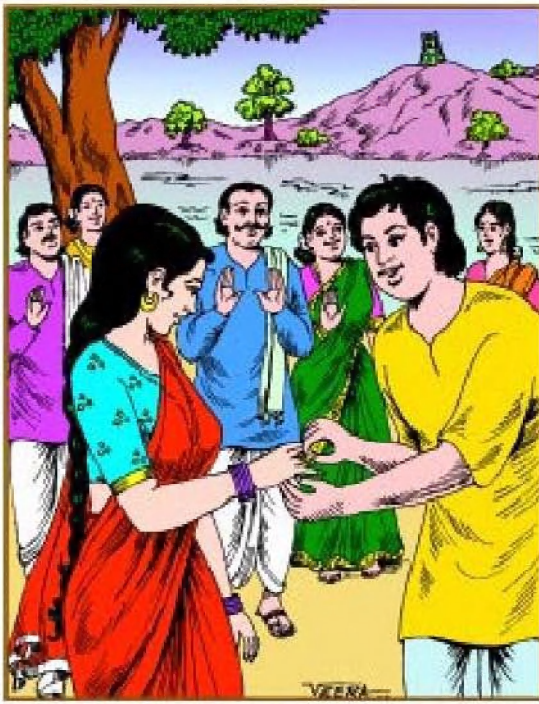
“అలాగా!” అంటూ దయ్యాల ఆశ్చర్య
పాలాయి. తర్వాత ఆడదయ్యం, “మా
అమ్మాయి కష్టవేణీదీ, వీ అబ్బాయి కొచ్చిన
సింబంధం సిద్ధి అంటే. ఆమె అందచందాలు
చూసి ఆసీపిరు లెవ కొందరు యివకులు
దమ్మిడి కట్టుం తీసి కొకుండా పేళ్ళాడతా
వుంటూ వచ్చారు. కాని, ఆమెకు ఎవళ్ళూ
నచ్చారు కాదు. వాగు అవతల బలుసుల
పాలెంలో పరగణాకే అందగాడైన యివకు
డొకడు న్నాడని తెలిసి బయటేరాం. దారికి
అడ్డంగా ఆ వరదల వాగొకటి!” అంటూ
విసుక్కున్నది.

“కట్టుం లేకుండా ఆడపిల్లను ఇంటి
కొడలిగా తెచ్చుకునేంత అమామ కులింకా
లోకంలో మళ్ళున్న మాట్!” అంటూ శౌరి
తల్లి ఆశ్చర్యపాలంది.

ఈ సింభాషణ అంతా విన్న శౌరి, తల్లి
దండ్రుల వద్దకు వచ్చి చిన్న గొంతుతో ఏదో
అన్నాడు. వెంటనే అతడి తండ్రి, దయ్యాలతో,
“వీ అమ్మాయి అందమదాచేచు చోచుస్తాం,
కాస్త బండి దిగవు నండి,” అన్నాడు.

తల్లి కష్టవేణీ అంటూ దయ్యాల పిలవ
గానే, కష్టవేణీ బండిదిగింది. ఆమె ను
చూస్తూనే శౌరి అబ్బురపాటుతో తలాడిం
చాడు. వెన్నెల వెలుగులో పుష్టిగా, అందంగా,
ఆరోగ్యంగా మళ్ళు శౌరిని చూసి, కష్టవేణీ
సిగ్గుతో, తల పిక్కకు తిప్పికున్నది. ఇది
చూసిన దయ్యాలు రెండూ పట్టరాని ఉత్సా

హింతో, “అహా, ఇంతకాలానికి వూ అవూర్లు కష్టవేణి వై చ్చిన వరపు దొరికావు,” అన్నాయి.

“అవూర్లు మెచ్చినంత మాత్రాన పెళ్ళి జరిగిపోతుందా! వూ అబ్బాయి శారిబాబు సింగతేవుటి? వాడికి గొప్ప అందగత్తె భార్యగా రావాలని అశ. వూ కు అడిగినట్లుం ఇవ్వాలి,” అన్నది శారితల్లి.

శారి, కష్టవేణికేసీ రెండవ గుల్ల వేసీ, “నాకు ఈ అవూర్లు నచ్చింది,” అన్నావు తల్లిదండ్రులతో.

ఆ పురుణం శారి తల్లి, “సిరి సిరి, కట్నం, అత్తగారి లాంఛనాల వూ టేవుటి?” అన్నది కోపంగా.

“పురి అడబతు పు లాంఛనం సింగతో!” అన్నది శారి చెల్లెలు కీచుగొంతుతో.

“తెల్లవారితే భాద్రపదమాసం. మరోరెండు నెలల వరకూ పు హి రాత్రి లేవని వు న ఊరి శాస్త్రిలు గారే చెప్పారు గదా!” అన్నాడు శారి తల్లిదండ్రులతో.

“అయి తే, ఆలస్యందేనికి? ముఖ్యమైన వాళ్ళం ఉన్నాం కదా? ఇప్పిడే ఆ తంత్రి జరి ప్పేసిరి,” అన్నాయి దయ్యాల హిడామణి పిడిపాతూ. “కట్నం డబ్బు కళ్ళబడితేనే పేళ్ళి,” అన్నది శారి తల్లి నిష్కర్షగా.

దయ్యాల పురుణం బండిలోని నాలుగు పూటలందించి, వాటిలోని బంగార శాస్త్రిలు శారి తల్లికి చూపీస్తూ, “పురి రడిగిన కట్నకాపు కలేకాకుండా, ఊళ్ళోవారి వింధు ఏర్పాట్ల కు కూడా సిరిపిడే సోప్పు ఉంది,” అన్నాయి.

అత్రంగా ఆ పూటలు తపు బండిలో సిద్దేసి కుంది శారి తల్లి.

శారి, కష్టవేణి అప్పటికప్పుడు ఉంగ రాలు వూర్చుకున్నార. ఈ తతంగం పు గిరి సిరికి విర్ర తీసింది. తెల్లవారవస్తోన్నది.

ఏటి కవతల కొండ పు ద కనిపిస్తోన్న ఆలయం కేసీ చూస్తూ, “పుంధు గా ఆ కోవెలలో దైవదర్శనం చేసుకుని మీ ఊరు వెళదాం,” అన్నది శారితో కష్టవేణి.

“భార్యా భర్తలు వెళ్ళి దర్శనం చేసుకు రండి. ఊళ్ళో వింధు ఏర్పాట్లు చేయాలి గదా. వైపుంతా తిరుగు ప్రయాణపు మతాం,” అన్నావు శారి తండ్రి.

“సిరే, వైపు పు రోబాత్త గబండిలో తిరిగి వస్తాం. వైపుంతా బయలు దేరండి,” అన్నావు శారి. ఏటిలో ఇంకా మోకాలి లోతు నీళ్ళు న్నాయి. కష్టవేణి చేర్చి పట్టుకుని జాగ్రత్తగా

ఏర్ర దాటిస్తాన్నాథ శారి. కష్టవేణికి భయంతో ముచ్చెమటలు పొస్తాన్నాయి. తన పేళ్ళి చేసింది దయ్యాలని తెలిస్తే శారి ఏమంటాడో! ఏది ఏమైనా అసిలు సింగటికి ఇంకా దాచినట్టులు తే ప్రివూ దకరపు ని భావించి, “వుంచండి. నా పేళ్ళి చేసింది నా తల్లి తండ్రులు కావు; దయ్యాల,” అంటూ తన గురించి దాచకుండా అంతా చెప్పేసింది కష్టవేణి.

అంతలో వెనక నుంచి పెద్దకోలాహలం వినిపించి, ఇద్దరూ వెనుదిరిగి చూశారు.

“అంతా మోసం, దగా! బంగారు కాసులంటూ ఇచ్చిన పూటల్లో ఉన్నది బూడిద, దోచుకలు!” అంటూ పెద్దగా అరుస్తూ ఆ పూటల్లోని బూడిదను కిందకు కుప్పరిస్తూ నుది శారితల్లి.

అది వింటూనే పిశాచాలు రెండూ శారి తల్లితో, “అవ్వా పూ కోడల్ని కట్టునో తేదేదని వారిని రాచి రంపాన పేట్టాం. అందుకే చచ్చి ఇలా దయ్యాలైతిరు గుత్తున్నాం. వీరూ అలాంటి పాపానికి ఒడిగట్టి కాలం చెల్లక పూలాగా దయ్యాలై గా తిరుగుతారో, లేక

కోడలితో ప్రశాంతంగా గద్దు మితారో వీరే నిర్ణయించుకోండి. అయితే, కోడలి కేదైనా హాని తలపేట్టాలని చూశారో, వురిచిపాలేని గుణపాతం నేర్పగలవు న్న సింగటి పూత్రం గుర్తించుకోండి,” అంటూ చుప్పిన దయ్యాల రూపాల్లో గాలిలోకి లేచినై.

శారి తల్లిదండ్రులూ, చెల్లెలూ భయంతో ఒక్కఁ ణం వణికిపొయి, అవపూన భారంతో తలవంపు కున్నార.

“రూపాల్లో పూత్రపు వార దయ్యాల. అయితే, పిరోపికార బుద్ధి వారికి ఉంది. మీరేమో కట్టుం కావాలన్న పిశాచబుద్ధులతో అల్లాత్ర తున్నార, వీ కన్నా ఆ దయ్యాల ఎంతో నయం,” అంటూ శారి భార్యతో అక్కడికి వచ్చాత్ర.

“శారీ, పూకు బుద్ధి వచ్చింది. ఇక ఈ జన్మకు కట్టుం ఊసేత్తం. వువుమ్మి వుంచు. వుహాలమీలాంటి కోడలు వచ్చింది. పూకింతు కావాలి?” అన్నార తల్లిదండ్రులు.

వారిలో వచ్చిన పూర్వుకు శారి ఎంతో సంతోషిస్తూ, కష్టవేణి చేతులను అప్పాయింగా పట్టుకున్నాత్ర.

తేనెచుక్క తెచ్చిన ప్రమాదం

పూర్వకాలంలో, ప్రతిష్ఠాన నగరంలో ఒక బాటసారి నెత్తిపై తేనెకుండను పేట్టుకొని తిరుగుతున్నాడు. అతడు పిరథ్యానంలో ఉండగా, పెట్టు తప్పి ఆ కుండ నేల మీద పడింది. ఆ వెంటనే తేనెచుక్కను తాగడానికి ఒక తేనెటీగ వచ్చింది. దాన్ని మింగడానికి ఒక సాలీడు దాపురించింది. సాలీడ్ని కబళించడానికి బల్లి అక్కడ సిద్ధమైంది. బల్లిని గుటుక్కున మ్రింగడానికి, పీల్చి రానేవచ్చింది. దాంతో రాజును వకుడి పేంమిత్తు కుక్క వచ్చి పీల్చిని భయపెట్టింది. ఆ దామితు న్న వర్తకుడి పేంమిత్తు పీల్చే ఆ పీల్చి. ఒక వేళ తన పేంమిత్తు పీల్చిని కాపాడు కునేందు కు వర్తకుడు, తన పేంమిత్తు కుక్కను చంపితే, అతని తల నరకడం కోసం, రాజసేవకుడు కత్తినెత్తాడు.

ఇంతలో సాలీడు, తేనెటీగను మింగేసింది. తరువాత బల్లి, సాలీడును తినేసింది. పిల్లి, బల్లిని గుటుకాయ స్వాహా అంది. కుక్క, పిల్లి గొంతు కొరికింది. వర్తకుడు కోపంతో ఊగిపోతూ కర్రనెత్తి కుక్కను చంపాడు. అది చూసి రాజును వకుడు ఉగ్రుడైపోయి కత్తినెత్తి వర్తకుడిని యవుమిరికి పెంపించాడు. రక్తమిడుగులో కొట్టుమిట్టాడుతున్న నీతివంతుడైన వర్తకుణ్ణి చూసి, ప్రజలందరూ కలిసి రాజసేవ కుణ్ణి వుట్టుబెట్టారు. ప్రజల కింత పొగరా? అని రాజుకళ్ళెర్ర చేసి, ప్రజలపేర్ల స్వ్యాన్ని పెంపించాడు.

అప్పుడు వుంత్రి, “పుహరాజా! ఇప్పటికే జరగకూడని ఎంతో రక్తపాతం జరిగిపోయింది. తేనె చుక్కపేతేనెటీగ వాలడం, దాన్ని సాలీడు మింగడం, సాలీడును బల్లి, బల్లిని పిల్లి మింగడం అంతా ప్రకటితమైనవి. అయితే, తన పీల్చిని చంపిందన్న ఆగ్రహంతో వర్తకుడు కుక్కను చంపాడు. తన కుక్కను చంపాడన్న కొపం కొద్ది తప్పును వకుడు, వర్తకుణ్ణి వధించాడు. ప్రజలు వర్తకుడి పీచి అభిమానం కొద్దీ, తప్పును వకుడి పీచి వగలపొందినారు. ఇప్పుడు తప్పు అదే ఆశులో, ప్రజలందరి పీచి దీక్ష స్వ్యాన్ని పెంపించు ఎంతవరకు సమంజసమో ప్రకారంగా ఆలోచించండి. ఇంగిత జ్ఞానాన్ని కోల్పోయిన పీచి రిన ఆగ్రహవేళలే, అన్ని అరిష్టాలకూ పూలం అన్న సింగతి, తప్పుకు తెలియంది కాదు!” అన్నాడు.

రాజుకు, వుంత్రి పూటల్లోని విజ్ఞత అర్థమైంది. దాంతో జరుగుతున్న పురింత వివాదం ఆగిపోయింది.

- దేవరకొండ శేషగిరిరావు (మనుభాగుడి పంచతంత్రం కథ ఆధారంగా)

రాకాసిభోయ

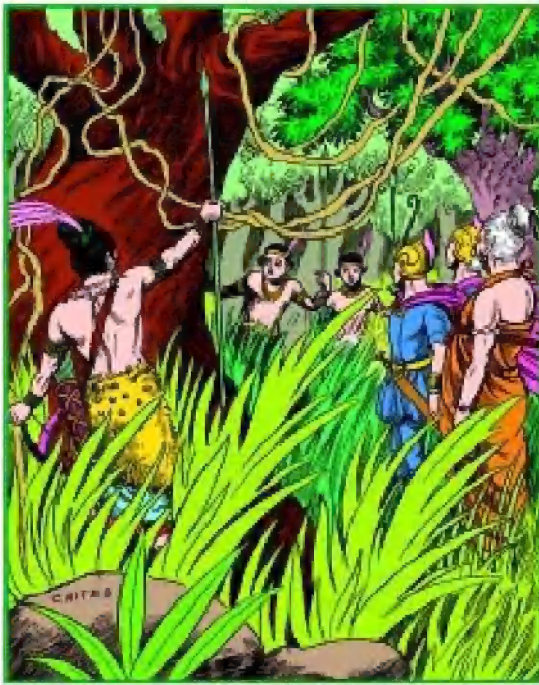
14

[అరణ్యంలో కేశవతూ వాళ్ళకు, బ్రహ్మాదండి వూరికి తన అంగరక్షకులతో రావటం కనిపించింది. వాళ్ళు, కేశవతూ తండ్రి సెలహా ప్రకారం, బ్రహ్మాదండి వూరికి తిరుగుణ్ణి దెబ్బ కొట్టుకు వెళుతున్నాడని, వాళ్ళ గ్రామం ఎక్కి పారిపోసాగాళ్ళు. పిల్లల ప్రజలు వెంటబడించాళ్ళు. ఒక కొయ్య కులపేద వాళ్ళకు అభయం ఇచ్చి, వాళ్ళను ఒక రహస్యవిదేశానికి తీసుకుపోసాగాళ్ళు. తరువాత-]

కేశవతూ, జయపుల్ల, పులివాడూ, కొయ్య నాయకుడి వెంట దారి దొంగ లేని పురహారణ్యంలో పడి ఒక గంటకాలం నడిచాళ్ళు. అంతా అందకారం; కన్ను పొడవు కున్నాకానూనీ చీకటి. తామెవరో నిజం తెలిస్తే, ఈ కొయ్య వాడే తన రాజభటులకు అప్పగిస్తాడేమోనన్న అనుమానం పులివాడే, తన పులి ఇద్దర్నీ బాధించ సాగింది. పిల్లల తానీకి బ్రహ్మాదండి నుంచి ప్రవాహం తప్పింది కనుక, తామె గ్రామం పారిపోవటం వల్ల మేమో అన్న ఆలోచన పులివాడికి కలిగింది.

ఈ ఆలోచన రహస్యంగా కేశవతూకి, జయపుల్లకూ చెప్పాడు ముసలివాడు. కాని, వాళ్ళ దానికి ఒప్పుకోలేదు. చీకట్లో తామెటు పోతున్నదీ తెలుసుకోకుండా, పారిపోవటం ప్రారంభించి, తామె తిరిగి బ్రహ్మాదండి నగర పరిసరాలకేవేళ అవకాశం వున్నదనీ, అప్పుడు తనకు తప్పక ప్రవాహం కలుగుతుందనీ వాళ్ళ అన్నాళ్ళు.

అందరికన్న పులివాడే సత్యమన్న కొయ్య కులపేద, ఒక పురహారం కింద ఆగి, తన చేతనన్న ఈదతో, దాని బోదె మీద కూర్చు

సార్లు గట్టిగా కొట్టాడు. ఆమెంటనే, చెట్లచాటు నుంచి, “ఆగండి! ఎవరు?” అన్న ప్రశ్న భీకరంగా వినిపించింది.

కోయ నాయకుడు ఈటను పైకెత్తి, “గడజంగ్, గడజంగ్!” అంటూ రెండుసార్లు బిగ్గరగా అరిచాడు. వురుగుణంలో ఇద్దరు కోయలు మకులు అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “జంగ్ దొరా, ఏం సేలమా?” అంటూ తలలు వంచి నిలబడ్డారు.

“ఏళ్ళు వురుగు బాటసారులు. బంది పొట్ల నుంచి పారిపోయి వచ్చి, వునరణ కొరినవాళ్ళు. ఏళ్ళనూ తెల్లవారే వరకూ కాపాడ వలసిన బాధ్యత వుంది. పాతే, వునవాళ్ళలో పిదీ పన్నెండు మందిని, గూబమాను పక్కన మళ్ళీ పిల్లలకు పింఛీ, అక్కడ వునవాళ్ళకూ, ఆ పిల్లలోని దుర్మార్గులకూ జరుగుతున్న

పొరు ఏవులు యిందో తెలుసుకు రావాలి,” అన్నాడు గడజంగ్.

తన నాయకుడి ఆజ్ఞాకాగినే యి మకుల్లో ఒకడు చెట్ల వెనక్కు పరిగెత్తాడు. రెండవవాడు కేశమణ్ణి, జయ వుల్లునూ, వుసిలివాణ్ణి మెంట బెట్టుకుని, దామినే మళ్ళీ కొండగ్రహిల కేసే బయలుదేరాడు. కేశమణ్ణి, అతడి అనుచరులూ, చెట్లు చేమలతో దట్టంగా కుప్పబడిన ఒక కొండగ్రహిలలో చేరి, కోయలు మకుడిచ్చిన, పిళ్ళా ఫిలాల్నూ, కాల్చిన లేడి వూంసివూ తప్పిగా తింటూ ఉండగా, అక్కడ గ్రూ బవూ ను పిల్లె చేరిన బ్రహ్మాదండి వూంత్రికుడు, ఆకలితో, అవవూ నంతో కడు మిథగ్గు వుంటూ ఉండగా, పిల్లెవాని ల్లి నోటికి వచ్చినట్టుల్లా దుర్మార్గు పిలాడు తున్నాడు.

“రాజద్రోహి లకు పిల్లెలో ఆశ్రయం ఇవ్వటమే గాక, రాజవూ తలను చరాంధుకు వాళ్ళనూ అరణ్య వూర్గంలో కావాలి పేడారా? ఈ వు హాసిరాధానికి పిల్లెలోని పీన్నా, పేడ్డా; ఆడా, వుగా అందర్నీ - వాలవీ ద భస్మం చేయ గలను! ఆంహిం ఫిట ఫుట...కాల బెర్హవా...” అంటూ బ్రహ్మాదండి వుంత్రిం జపించేంతలో, కేకలు పేడు తూ కొందరు అరణ్యం వైపునుంచి, పల్లెలోకి రాసాగారు. వాళ్ళ చేతుల్లో మళ్ళీ కాగడాల వెలుగులో, ఆ మచ్చవాళ్ళల్లో కొందరు కుంటు తూ మూడటం, వురికొందరు గాయ పిడిన తన అనుచరు ల్లి మోసుకురావటం కనిపించింది. “రాజద్రోహి లెక్కడ?” అంటూ బ్రహ్మాదండి కేకలు పేట్టాడు. అతడి అంగరకులైన జితవర్మ, శక్తివర్మలూ, కొందరు పిల్లెవాని లూ వాళ్ళకేసి

పిరిగెత్తారు. కాని, ఆ మునిగి వాళ్ళందరూ పిల్లలై వకులే. వాళ్ళందరి పు భాలమీ దా భయ భీతు లు తాండవిస్తున్నవి. వాళ్ళల్లో దాదామిగిలిన పిడనివాడంటూ ఒకడూ లేడు.

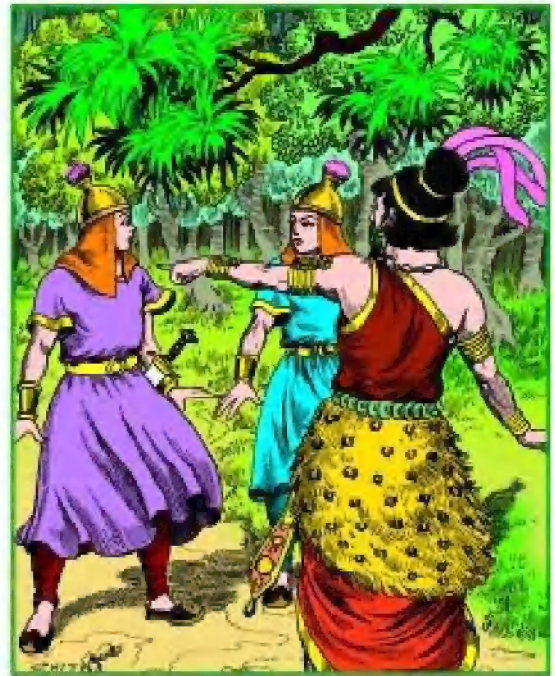
“ఆ రాజద్రోహు లు పారిపోయా రా?” అని అడిగారు జితవర్మా, శక్తివర్మలు.

“ఉరిగే పారిపోవటం కాదు, పూ ప్తి దికి కోయి ఎలు కాళ్ళను పింపికంచేసి పు రీ పారి పోయారు. పూ వాళ్ళల్లో కొందరు చచ్చారు కూడా. ఆర్థ రాజ్యానికి వెళ్లు ద ణ్ణాలు!” అన్నారు పిల్లలై వకులు.

ఇంతలో బ్రహ్మాదండి అక్కడికి వచ్చాడు. అతడికి పూ ర్త వేషాల్లో మన్న కేశమతూ, జయ పు ల్లా, పు సిలివాతూ దొరక్కుండా పారి పోయారని అర్థమైంది. అతడిక్కలిగిన కోపం అంతా ఇంతా కాదు. “పూ పిల్లవాని లంతా, ఇంత చచ్చువెధవలని నాకు తెలియదు. ఇంత పు ంది మాడి, పు గ్గురంటే పు గ్గుర రాజద్రోహు ల్ని ప్రాణాలతో పారిపొనిస్తారా! సిరే, జితా, శక్తి! మీరు వెంటనే వెళ్ళి మహా రాజులుంగారితో, పు హారాజగ్ర ర్త శ్రేష్ఠులతో ఇక్కడ జరిగిన బీభత్సం సంగతి చెప్పండి. ఆ రాజద్రోహు ల్ని పు ట్టు పేట్టకపోతే, పు నం వింధ్యరణ్యాలకు వెళ్ళే లోపలే హితం అల్లు పోతాం,” అన్నాడు.

జితవర్మా, శక్తివర్మలు పు ఖము భాలు పూ ప్తి కున్నారు. ఇద్దరికీ ప్రాణభయం పట్టుకున్నది. బ్రహ్మపితనగరం చేరే లోపిల, పు హరణ్యంలో ఆ రాజద్రోహు లు తమను దొరక పిచ్చుకుంటే ఏమి కాను? వాళ్ళ

చందమామ

పు నని ల్లోని భావాలు గ్రహించినవాడిలా బ్రహ్మాదండి పేదగా ప్తి ంకరించి, “పూ రా నాకు అంగర కులు! పూ లాంటి వారిని నమ్ముకుని వింధ్యరణ్యాలకు పోవటం అంటే, కోరి ప్రాణగండం తెచ్చుకున్నట్టే!” అన్నాడు.

“అది కాదు, బ్రహ్మాదండి! ఈ రాత్రికి రాత్రేవెళ్ళి రాజగ్ర ర్త మతో, ఈసింగతి చెప్పిటం అంత అవసరం పంటావా?” అన్నాడు జితవర్మ మెల్లగా.

“అమిరూ! ఎందు క్కాదు? ఆ ద్రోహు ల్ని విచ్చలవిడిగా సింపరించుస్తూ, పు నం వింధ్య రణ్యాలకు ఎలా చేరగలం? వాళ్ళ పు న గ్ర రాలను కూడా అపహరించారు గదా! రాజగ్ర ర్త శిరోవు డికి అంతా తెలిస్తూ, ఆయన సేనకులను పింపి, వాళ్ళను వేటాడించగ

లదు గదా? అదెంత త్వరగా జరిగితే, మన కంతపుం గదా?” అన్నాడు బ్రహ్మదండి.

జితవర్మ, శక్తివర్మలు పిల్లవాని లోపిది పుండిని ధనాశచూపి, తమకు తోడుగా వెంట బెట్టుకుని, బ్రహ్మపితం కేసి బయలుదేరారు. వాళ్ళ అలా కొంచెం దూరం వెళ్ళారో లేదో, పూరితికుడు పరిగెత్తి జితవర్మ భుజం పట్టుకుని పూరితిగా లాక్కుపోయి, “జితా! నవ్వ, శక్తి కూడా వెళితే, ఈ పల్లెలో నేను ఒంటరి గాణ్ణి పోతాను. ఈ దుర్మార్గుల్లో ఎవడో ఒకడు నా గొంతు కొట్టి, నా గతం కాన? నవ్వు ఇక్కడేముడు. శక్తి నగరానికి వెళతాడు,” అన్నాడు. జిత శక్తివర్మలు కూడ బయలుకున్నాడు. జితవర్మ, బ్రహ్మదండితో పాటు పిల్లలో ఉండేందుకు అంగీకరించాడు. పిది పుండి పిల్లవాని లోపితిరాగా పట్టుకుని బయలుదేరిన శక్తివర్మని రోడ్దయం అమతూండగా

బ్రహ్మపితం చేరి, రాజగురు ముచర్మనం చేసి కున్నాడు.

జరిగినదానికి చిలవలూ పిలవలూ అల్లి అతడు చెప్పినదంతా రాజగురువు సాధనంగా విని, “మొత్తం మీద ఆ ముగ్గురూ నా ప్రియత్నాలకు విఘ్నం కలిగించేలా మూర్ఖులు,” అని స్వగతంలా అనుకుని, సునానాయ కుడి కొంకం కబురు చేశాడు.

కొద్దలపిటి తరవాత సునానాయ కుడు రాగానే, రాజగురు ముచర్మణ్యంలో బ్రహ్మదండి పూరితికుడికి కాస్తలో ప్రాణగండం తప్పిన వెళ్ళు చెప్పి, “ఆ పుర్గురు ద్రోహి లా ఇంకా పునరాజ్య సిరిహితుల్లోనే మూర్ఖులని తేలిపారుంది. నవ్వు సేనికులను బట్టు బట్టుగా పింపి, అరణ్యం, కొండలూ గాలించి వాళ్ళను పట్టుకోవాలి. సిరిహితు కాపిలావాళ్ళకు కూడా హేచ్చరిక పింపి ఆ ద్రోహి లిప్పిదు ‘ప్రియ

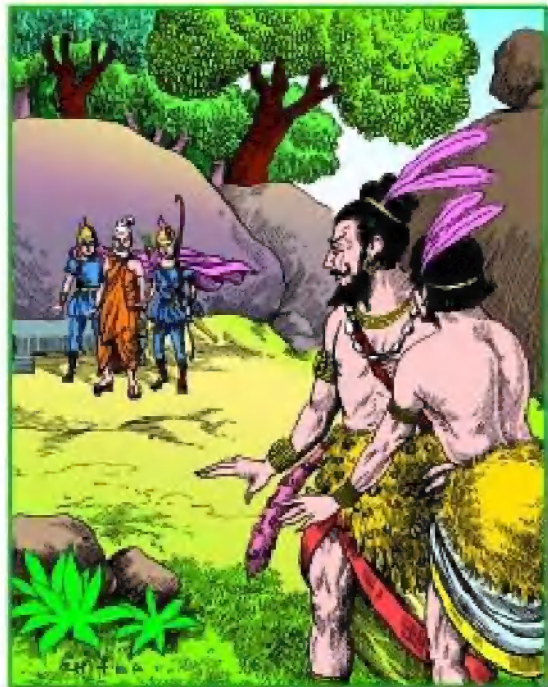
య్య వకుల్లా వేషాలు వేసి కుని మన్నారం .
వు సిలివాడు దండ కవుండలాలు పిట్టి,
కపిట సిన్యాసిం నటిస్తాన్నాడు ,” అన్నాడు .

అనానాయ కుడు రాజగు రు మాదగ్గర
సేలమతీసుకుని వెళ్ళి, ఒకటిరెండు గంటల
కాలం గడిచి గడవక వుండే, సేపుకులను
పిడి ఇరవైమంది చొప్పున జట్టుజట్టుగా
విభజించి, అరణ్య ప్రదేశాలన్నీ గాలించేం
దు కు పంపాడు . తరవాత, తన ఒక పాతిక
వుంది మెరికల్లాంటి సైనికులతో స్వయంగా
రాజద్రోహులను పట్టుకునేందుకు బయల్ పు
డేరాడు .

సిరిగ్గా వుట్టపు ధ్యాప్సానివు యం. ఆకాశం
వుధ్యం నుంచి సూర్యుడు నిప్పులు చెరుగు
తున్నా, అరణ్యంలో దట్టంగా పేరిగిమన్న చెట్ల
కింద చల్లగా మన్నది. ఆ కిందటి రాత్రి తావు
గడిపిన గుహలో నుంచి బయల్ పడి వచ్చి
కేశవతూ, జయ పుల్ల, వు సిలివాడు - గుహ
వుండు ను చెట్ల కింద కూర్చున్నారు. వాళ్ళ
కెదురుగా పిలిచేయ్య పిరిచిన ఒక ఎత్తురు న
వెతం వీద గడజంగ్ కూర్చుని మన్నాడు .
కేశవతూ వాళ్ళ తవు ప్రియాణాన్ని గురించి
గడజంగ్తో వూట్లాడు తున్నాడు .

హితాత్ముగా ఇద్దరు కోయ్య వకులు
చెట్ల చాటు నుంచి బాణాల్లా వుని కువచ్చి,
తవు నాయ కుడి వుండు రొప్పెతూ నిల
బడ్డారు . గడజంగ్, ఆశ్చర్యంగా వాళ్ళ కేసీ
వుస్తూ, “ఏం జరిగింది?” అని ఆవు ర్ధగా
వాళ్ళను ప్రిశ్నించాడు .

ఆయ్య వకులు కేశవతూ, జయ పుల్లల
కేసీ ఓ తటికాలం అను వూనంగా వూసీ,

“జంగ్దోరా! చాలా ముఖ్యమైన రహస్యం.
ఇప్పడే తెలిసింది. వీరు కాస్త అవతలికి
రండి, చెప్పతాం,” అన్నారు.

గడజంగ్ వెతం వీది నుంచి లేచి వాళ్ళ
వెంట కాస్త దూరం నడిచి ఆగాడు . య్య వ
కుల్లో ఒకడు చిన్నగొంతుతో తవు నాయ కుడికి
ఏమో చెప్పసాగాడు. గడజంగ్ కొద్దిసేపు విని,
తలపిక్కకు తిప్పి, కేశవతూ అతడి అను
చరుల కేసీ ఆశ్చర్యంగా వూసీ, తల పింకిస్తూ
వాళ్ళ కేసీ రాసాగాడు .

తవు కేదో అను కోని ప్రిహ దం రావు న్నదని
కేశవతూ భావించాడు . జయ పుల్ల, వు సిలి
వాడు ఒకేసారి ఒకలోమన్న తవు కత్తుల వీదికి
చేతులు పొనిచ్చారు . ఇదంతా గవు నిస్తిన్న
గడజంగ్ చిరు నవ్వు నవ్వుతూ వాళ్ళను
సివీ పించి, “మీ ధైర్యసాహసాలు చెప్పుకో

దగినవి. కాని, వీ రహిస్యం బయట పడి పొల్లింది. బ్రహ్మిషి సేనకులు వీ కోసం అరణ్యం అంతా గాలిస్తున్నారు. సిరిహిద్దు కాపిలావాళ్ళకు కూడా హేచ్చరిక వెళ్ళింది. వీరు “తియ్యలూ కాదు, పూపూలు ప్రియాణీకులూ కాదు. రాజుతోపైరంతెచ్చుకున్నవాళ్ళ!” అన్నాడు.

“అర్ధరాజ్యానికి ఆశించి, నీ రణ కోరిన వాళ్ళన, సేనకులకు అప్పగించదొత్తన్నావా, గడజంగ?” అన్నాడు కేశవతూ.

గడజంగ పొట్టచెక్కలయ్యేలా నవ్వుతూ, పెతం మీది నుంచి వెల్లకిలా కిందబడి, లేచి, “అర్ధరాజ్యం కాదు, మొత్తం బ్రహ్మిషి రాజ్యం ఇచ్చినా నేను తీసుకోను. నాకెందుకు రాజ్యం? ఈ పుహరణ్యమే నా రాజ్యం. నా కులమిశాళ్ళూ, ఇక్కడ తిరిగే సాధు, క్రూరు పుగాలూ నా పౌరులు. మీరు వెంటనే కోయవేషాలు వేసికోండి. నా అనుచరులు విత్తుల్ని సీరొతంగా సిరిహిద్దు దాటిస్తారు,” అన్నాడు.

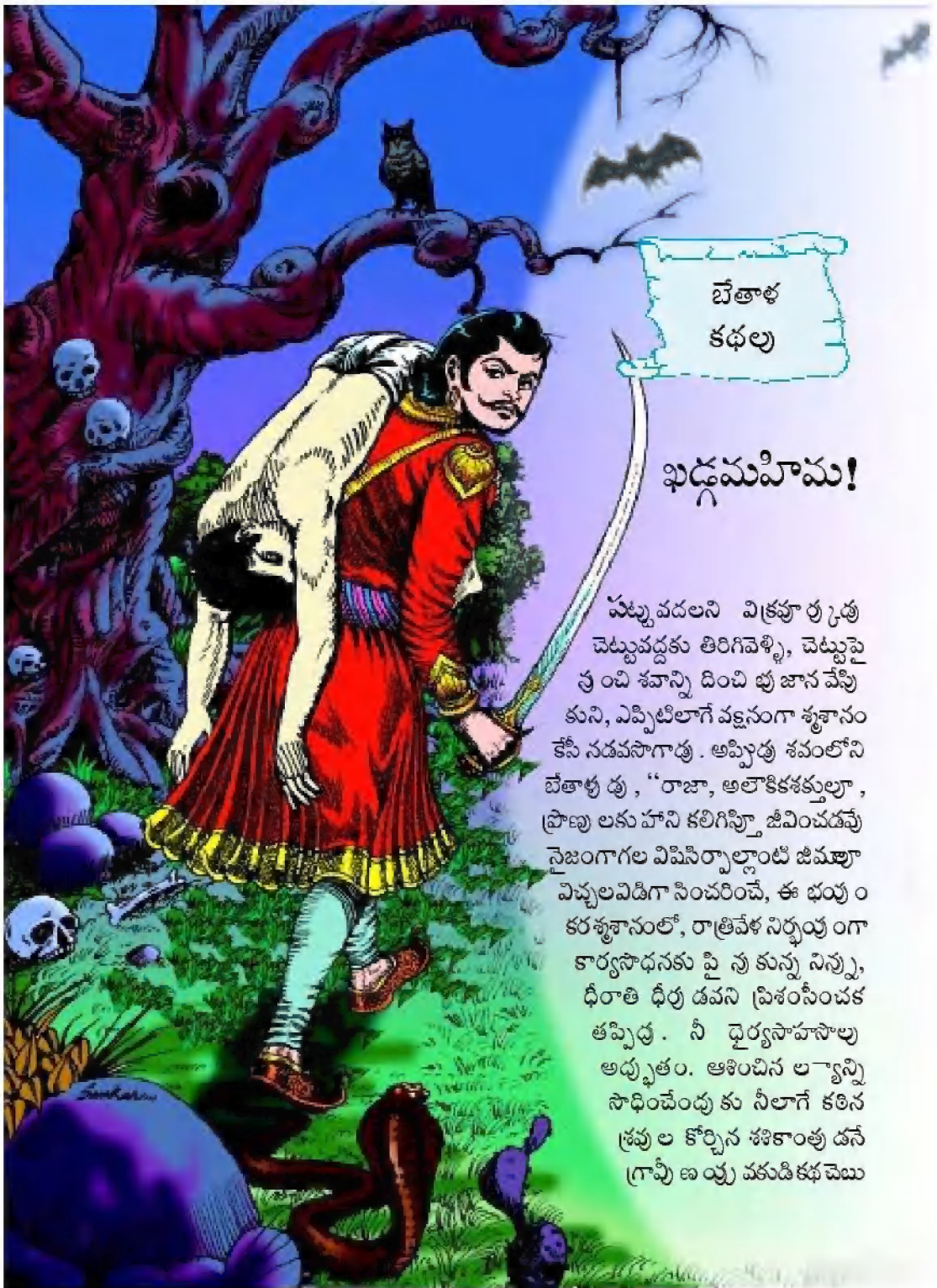
ఆ పూటలతో కేశవతూ, జయపుల్లకూ, పుసిలివాడీ కలిగిన ఆనందం అంతా ఇంతా

కాదు. వాళ్ళు గడజంగకు ఒకటికి రెండు సార్లు తమ కతజ్ఞత తెలియపరిచారు. గడజంగ అనుచరులు తెచ్చి ఇచ్చిన లేడి చర్మాలు కట్టుకుని, తలల్లో పి ఈకలు ధరించి, తమ ధుస్తిల్ని పూటలు గా కట్టి భుజాల వీదవేసి కుని ప్రియాణినిహి వుయ్యారు.

గడజంగ, కోయయ్య వకులిద్దర్నీ పీలిచి వాళ్ళతో, “పుంధు ఆ పూడు గ్రారాలనూ అరణ్యంలోకి తరిమెయ్యండి. తరవాత నా విత్తులు ఈ ముగ్గుర్ని అడ్డదారి వెంట తీసి కుపొల్లి, రాజ్యసిరిహిద్దులు దాటిం చండి. ఆ ప్రియత్నంలో సిరిహిద్దు కాపిలా వాళ్ళతో పోర్ తప్పికపోతే, పుంధు ప్రాణాల ర్పించువలసిన వాళ్ళు, వీ ఇద్దరు,” అన్నాడు.

“దాలవీద గ్రాలు పూతూ అరణ్యం లోపలికి తరమబడినై. కోయయువకుల్లో ఒకడు ముందూ, ఒకడు వెనకా నడవగా, కోయల్లా వేషాలు పూర్చుకున్న కేశవతూ, పుసిలివాడూ, జయపుల్లా - బ్రహ్మిషి రాజ్య సిరిహిద్దుల్ని దాటి పొయ్యేందుకు బయలుదేరారు. (ఇంకామూది)

బేతాళ
కథలు

ఖడ్గమహిమ!

పట్టువదలని విక్రూరకృతు
చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై
వుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసి
కుని, ఎప్పటిలాగే వక్రంగా శ్మశానం
కేసే నడవసాగాడు. అప్పడు శవంలోని
బేతాళుడు, “రాజా, అలాకొకశక్తులూ,
ప్రాణులకు హాని కలిగిస్తూ జీవించడమే
నైజంగాగల విషినిర్పాలాంటి జీవమూ
ఎచ్చలవిడిగా నించరించే, ఈ భయం
కరశ్మశానంలో, రాత్రివేళ నిద్రిస్తున్నా
కార్యసాధనకు పై నుకున్న నిన్ను,
ధీరాతి ధీరుడవని ప్రశంసించక
తప్పదు. నీ ధైర్యసాహసాలూ
అపుతం. ఆశించిన లాభాన్ని
సాధించేందుకు నీలాగే కఠిన
శ్రమల కోర్చిన శశికాంతుడనే
(గ్రామీణుడు) వకుడికథమొ

తానూ , శ్రవు తెలియ కుండా, విన్న ,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

పై ర్వం కనకవరం అనే గ్రామంలో శశికాంతు డనే యు వకుడు ఉండేవాడు . అతడు అనేక విద్యలు నేర్చినవాడు . ముఖ్యంగా ఖడ్గ విద్యలో అతణ్ణి మించిన వాళ్ళు ఆ ముట్టు పిక్కల మరెవ్వరూలేరు. అతడి తండ్రిబురు వ్రాసిన వ్యాపారి. దురద స్థివశాత్తూ ఆయనా, భార్యా ఒక ఓడ ప్రవాహంలో ము రణించారు . వాళ్ళు మిగిలిపోయి న ధనాన్ని శశికాంతు డు , మురికిందరు వ్యాపారు లతో కలిసి, వ్యాపారంలో పేట్టుబడి పేట్టాడు . ఐతే, వ్యాపారంలో ఏమూ త్రం అన్న భవం లేని అతణ్ణి, ఆ వర్తకులు మోసగించి కట్టుబట్టలతో మిగిల్చారు.

ఈ ముర్ఖురపిరిస్థితుల్లో, జయీ నందు డనే పిక్క గ్రామం మి త్రుడు శశికాంతు ణ్ణి మూడ

వచ్చి, “శశికాంతా! నీముఖద్గవిద్యలో అసాధారణమైన శక్తివు ఉంది. ఈ గ్రామ నికే పరిమితమైతే ఆ విద్యలో రాణించలేమా బయ్య డ్దేవు న రాజధాని కరివీరమీరు వెళ్ళు. అక్కడ జరగను న్న విజయ దశమ పాటిలలో పాల్గొని, నీ ఖడ్గ విద్యానైపుణ్యం చూపావంటే తప్పిక రాజాస్థానంలో ఉద్యోగం దొరు కు తుంది,” అని అతణ్ణి ప్రోత్సహించాడు .

జయీ నందు డిచ్చిన సలహాకు చాలా సంతోషించిన శశికాంతు డు , ఆ ము ర్నాటి ఉదయ ము కరివీరమీరానికి ప్రియూ ణమయ్యాడు . అతడు మూ ర్గపు ధ్యంలో మున్ను అరణ్యం చేరి, ఎండతాపానికి ఓర్పులేక దారి పిక్కనే మున్ను ఒక చెట్టు నీడకు పోయి కూర్చోబోయే ఉంతలో, దామిని న్న పొదల ముంచి, “మితీ! మితీ! రుంచండి,” అన్న కేక వినిపించింది.

శశికాంతు డు చప్పిన ఒరలో ముంచి కత్తి లాగి అటుకేసి వెళ్ళాడు. ములి, ఒక ముని మి ద దాడి చేయ బోతు న్నది. శశికాంతు డు , మునికీ, మితీకీ ము ధ్యగా మూకి, కత్తితో మితీ తలమీ ద బలంగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు ములి కింద పడిందికాని, కత్తి శశికాంతు డి చేతి ముంచి జారిపోయింది.

అంతలో మితీ పేదగా గాండ్రిస్తూ లేచింది. శశికాంతు డు ఎగిరి మితీ డొక్కలో గట్టిగా తన్నాడు . మితీ పిక్కకు ఒరిగి ముళ్ళి దాడి చేయ దానికి ముందు కు ఉరకబోయే ఉంతలో అతడు , ములి మెనుకకాళ్ళను ఒడిసి పట్టుకుని విరిచాడు . అంతే! మితీ నేలబడి గిలగిలా తన్నుకోసాగింది.

ఇదంతా గవు నిస్పృహ వు ని, శశికాంతు డితో, “ఓర్నా , వీరయ్య వకా! ను మ్మా గొప్పి సాహసీవి. నీవంటి నిస్వార్థ దయ్యా పిరు లెస్స వీరు లు చాలా అరు ధు గా ఉంటారు . నేనీ ప్రాంతం వదిలి హిమాలయా లకు పొదలి చాను ,” అంటూ అందు బాటు లో మ్మ పొద నుంచి ఒక కత్తి తీసి, “ఇది వు వాపు గల ఖడ్గం. అట్లని ధు స్సాహసానికి పై ను కోకు. నీలో ధైర్యసాహసిం, ఖడ్గచాలనంలో నేర్పా మ్మప్పిడే ఇది నీకు సాయ పిరు తుంది!” అని ఖడ్గాన్ని శశికాంతు డికిచ్చాడు .

శశికాంతు డు , వు నికి పాదాభివందనం చేసి, అక్కడి నుంచి తన ప్రియాణాన్ని కొన సాగించాడు . చీకటి పిరు తు న్న వేళ నగరం చేరి, ఒక ప్రి టకూళ్ళ ఇంట వసితి ఏర్పాటు చేసి కున్నాడు . ఆ వు రసిటి రోజు విజయ దశమి ఉత్సవాలు ప్రారంభమయినై. రాజు గారి దగ్గరి బంధు మాచక్రధరు డనే వాడు కత్తియ్య డంలో పొల్గొన్నవాళ్ళందర్నీ ఓడించాడు . ఇందు కు రాజు చాలా సంతోషించి, అతడికి ఖడ్గవీరు డు అన్న బిరు ధు ప్రిదానం చేయ బొత్తు న్నంతలో శశికాంతు డు , “వు హా రాజా! వుంచండి. నేనీ పొటిలకు కొంత ఆలస్యంగా వచ్చాను ,” అంటూ ఖడ్గాన్ని ఒరలో నుంచి లాగివైకెత్తాడు.

ఇది వూస్సినేచక్రధరు డు ఉగ్ర డైపొత్తా , “ఎవ్వడితగాడు ? పిల్లవాసీలా మ్మన్నాడు . కత్తియ్య డంలో నా అంతటివాడితో పొటియ్య! ఒకవేళ నేను ఓడటవై జరిగితే, ఆ వైరాజ్యం వదిలిపొతాను ,” అంటూ ఒరనుంచి చక్రధరు కత్తిలాగాడు .

పొటిలు వూ డవచ్చిన జనం ఉత్సాహంగా చప్పిట్లు చరిచారు . రాజు పిక్కనే కూర్చుని మ్మ ఆయన ఏకైక పుత్రిక మణికర్ణిక మంద హాసం చేసింది. కత్తియ్య డం ప్రారంభమైంది. చక్రధరు డి కత్తి విసి రు లను శశికాంతు డు సు నాయాసింగా తిప్పికొట్టడమై గాక, ఒక్క పొమ్మంట కాలం గడిచేలోగా అతణ్ణి చిత్తుగా ఓడించి ఖడ్గాన్ని కళ్ళకప్పుకున్నాడు .

ఎవరూ ఊహించని శశికాంతు డి విజయం గ్రహకులతో పాటు రాజునూ , రాకుమారి పుణికర్ణికనూ చాలా ఆశ్చర్య పరిచింది. చేసిన ప్రితిజ్ఞ ప్రకారం చక్రధరుడు వెంటనే విజయ దశమి ఉత్సవాలను విడిచివెళ్ళిపోయాడు.

అనాటి వరకూ ఖడ్గస్త్రుణ్యంలో సాటిలేని మైటిగా ప్రిసిద్ధిగల రాజుగారి బంధు మా సామన్యయ్య వకుడి చేతిలో ఓడిపావడం

చూసిన జనం, శశికాంతుణ్ణి మెచ్చుకుంటూ ఉత్సాహంగా చప్పిట్లు చరిచారు.

రాజు, జనం చేతులూకాని వుధ్య, శశికాంతు డికి ఖడ్గవీర డన్న బిర్రు ప్రిదానం చేసి, అతణ్ణి ఆ సాయం త్రం ఉద్యానవనంలో తనను కలవవలసిందిగా ఆహ్వానించాడు.

రాజు, యువరాణి వుణికర్ణిక, ప్రిదాన వుంత్రి, ఆస్థాన పిండితుడు భవనం చేరాక, రాజు వుంత్రితో, “చక్కని అంగన్వేషం, వర్చస్విగల ఈ శశికాంతుడు, ఏదో పూర్వ పూర్వ గ్రామం పోటీలకు వచ్చానంటున్నాడు. ఇతడే పుణ్య విద్యాగంధం కలవాడేనా అన్న సందేహం కలుగుతున్నది!” అన్నాడు.

దానికి వుంత్రి, “పుహరాజా! కొత్తగా నగరానికి వచ్చి ప్రిటకూటి ఇండ్లా, సితాల్లో విడిది చేసు వాళ్ళు గురించి, వున గూఢచా

ర్రు అన్ని వివరాలూ తెలిస్తారు గదా. ఈ శశికాంతుడు ఒకనాటి సింహిన్నకుటుంబంబందాడే, కాని కాలవశాన చితికిపోవడంతో, తన ఖడ్గవిద్యాకళలాన్ని ప్రదర్శించి, వున ఆస్థానంలో ఉద్యోగం సింపాల్పించేందుకు వచ్చాడు. ఇతర విద్యల్లో కూడా అతేరిన వాడని కూడా తెలిసింది,” అన్నాడు.

ఇది విన్న రాకుమారి చిర్ర నవ్వునవ్వుతూ, ఆస్థాన పిండితుడికి సీమా సీంది. ఆయన ఆశీర్వాదిన్నిన్నట్టు చేర్చు వ పాడు.

కత్తియ్య ధ్వం లో అందర్నీ ఓడించినవాణ్ణి, రాకుమారి వివాహి పూర్తి తుండని రాజు వుంధుగా ప్రికటించాడు. ఈ పాటిల్లో తప్పిక తన బంధు మాచక్రధరుడు విజయ్య డమా తాడని ఆయన నమ్మకం! అర్చితే, ఇప్పిడు జరిగింది ఆయన ఏమాత్రం ఊహించనిది.

ఆ సాయం త్రం రాజు, యువరాణి, వుంత్రి, శశికాంతుడు, ఆస్థాన పిండితుడు ఉద్యానవనంలో సమావేశమై వుండగా, గూఢచారుల నాయకుడు అక్కడికి వచ్చి, అందరికీ నమస్కరించి రాజుతో, “పుహరాజా! చక్రధరుడు రాజ్య సిరివాద్దు ప్రాంతాలకు చేరి, తిరుగు బాటకు జనాన్ని కూడగట్టుకోవాలని యత్నిస్తున్నాడు. శశికాంతుడు, ఒకానొక తాంత్రికుడు ప్రసాదించిన వుహిత్తుగల కత్తి కారణంగానే, తనను కత్తియ్య ధ్వం లో ఓడించాడనీ, అలాంటి వాడు కానన వుహరాణి అర్చన వుణికర్ణికను వివాహి పూడేందుకు యోగ్యుడుకాడనీ ప్రచారం చేస్తూ, తిరుగు బాటకు జనాన్ని కూడగట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు,” అని చెప్పాడు. ఇది వింటూనే

రాజు ఆశ్చర్యపోయి, “నా సొంత బంధువే రాజు చోహానికి ఒడిగట్టడమా!” అన్నాడు.

అందుకు ఆస్థానపండితుడు తన వందహాసం చెప్పి, “వుహారాజా! అతడు చెప్పినట్లు ప్రజల ముందుగా చూడండి. అందులో నిందేహించలేదు. కానీ నువ్వు వుహారాణి భర్త వద్ద వున్నప్పుడు గల ఖడ్గం మున్నదంటే ఇతరుల పొరుగు శత్రు రాజులు వున్నారాజ్యం కోసే కన్నుతి కూడా చూడలేరు,” అని, యువరాణి, శశికాంతులను, “నేనెప్పుంది అర్థమైనట్టినా?” అని అడిగాడు.

ఇద్దరూ ఆనందంగా తలలు పోరు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి “రాజా, ఆస్థానపండితుడన్న దాంట్లో ఏదో యుక్తి, చవుత్కారం తప్పి, వాస్తవం ఉన్నట్టు కనబడడం లేదు కదా? శశికాంతుడి ఖడ్గం వున్నప్పుడు గలదన్న విషయం చక్రధరుడికి ఎలా తెలుసు? ఈ సిందేహాలకు సిహాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

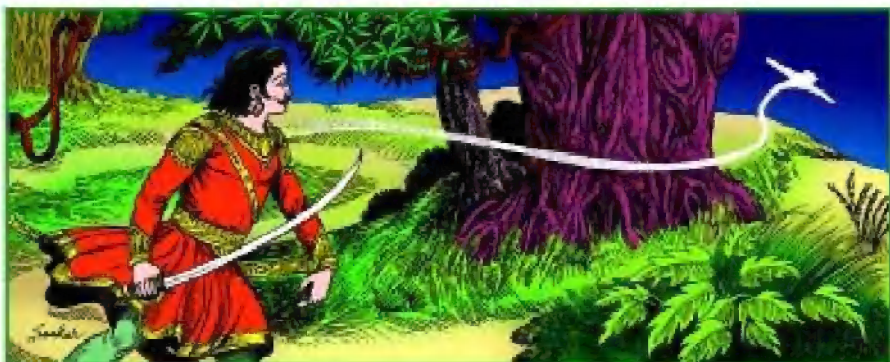
దానికి వికృతార్థం, “ఆస్థానపండితుడన్న దాంట్లో యుక్తి, చవుత్కారాలకు

విచిత్ర వాస్తవం కూడా ఉన్నది! ఓడటమే జరిగితే రాజ్యం వదిలి పోతానని మొదట బీరాల్ని విలికిన చక్రధరుడు, తీరా ఓడిపోయాక ఓటమిని భరించలేక, శశికాంతుడి ఖడ్గానికిగల వున్నప్పుడు వల్లనే తన ఓడిపోయిన ప్రచారం చెప్పి, తన ప్రియమైన వీరుడి లక్షణం కాదు. పేగ్గా, స్వార్థం కోసం తన గుర్రాన్ని వేయడానికి జనాన్ని కూడగట్టుకోవాలని ప్రయత్నించడం అతడి ప్రవృత్తిని చాటుతున్నది. ఆస్థానపండితుడు చెప్పినట్టు అతడి ప్రచారం వల్ల రాజ్యానికి వున్న తప్పి, హాని జరగదు. స్వశక్తి, ధైర్యసాహసం, ఖడ్గవాలనంలోనేర్పాడు ఉన్నప్పటికీ ఖడ్గం సాయపడగలదని వున్నది, స్పష్టంగా చెప్పాడు. అవన్నీ పుష్కలంగా ఉన్న శశికాంతుడికి ఓటమి అన్నది లేదు. అందువల్ల రాజ్యానికి ఎలాంటి అపరాధం,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సిహామాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : టి. రాజేంద్ర రచన]

భారత దర్శిని

వయనాడు జైన ఆలయాలు

కేరళ రాష్ట్రం కాలికట్, కన్ననూర్ జిల్లాలకూ తప్పి కనాథు నీలగిరి జిల్లాకూ సిరిపావ్వు ప్రాంతంలో ఉన్న కొండలతో నిండిన వయనాథు జిల్లాలో పిల్లు జెన్న ఆలయాలు ఉన్నాయి. వీటిలో చాలావరకు శిథిలావస్థలోనే ఉన్నాయి.

అయితే, భారతీయ మితాతత్వ శాఖ యాజ్ఞాన్యంలో ఉన్న నీ ల్తాన బ్యాటరీలోని ఒక ఆలయాన్ని మాత్రం దీనికి వి నహాయిం మిగా చెప్పవచ్చు.

12-14వ శతాబ్దాల వు ధ్య నిర్మించబడిందని

భావించబడే ఈ ఆలయం ఇటీవల పై ర్తిగా విశిష్టమైనది.

పిర్యాటకుల, యా త్రికుల సందర్శనానికి త్వరలో అను తించబడను న్నది.

మైసూరు వీర ధ్రు టిప్పిసి ల్తాన జ్యేతయో త్ర సందర్భంగా ఇది ఆయ్వు ధాగారంగా ఉపి యోగ పడిందని చారిత్రక ఆధారాలు చాటి చెబుతున్నాయి.

ఒకప్పుడు దీనిని గణపితి వట్టవు అని పిలిచేవారు. ఆ తరవాతే, నీ ల్తాన బ్యాటరీ అనే ప్రసిద్ధ నావుం ఏర్పడింది.

ఇటీవల ఆలయ ప్రాంగణంలోని ఒక బావిని పూడిక తీస్తున్నప్పుడు, రెండు విగ్రహాలు బయ్ టిపిడ్డాయి. అందు లో ఒకటి వు హావీర జెన్న డి తెల్ల చలవరాతి విగ్రహం. రెండవది నల్లటి చలవరాతితో వు లచబడిన తల.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జానపద కథ

చిట్టచివరకు అదృష్టం!

వీరభద్రుడనే రాజు పిరపు దయ్య స్వభావము . ప్రిజలకు ఎలాంటి కొరత లేకుండా పరిపాలించు డుతో పాట , అవసరంలో ఉన్నవారిని అదు కునేవాడు . ఎవరైనా కొత్త వ్యాపారం ప్రారంభిం చాలన్నా, తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళి రావాలన్నా, దీర్ఘ వ్యాధులతో బాధ పడుతూ వైద్యం చేయించు కోవడానికి ఆర్థిక సాయం అర్థించినా లేదన కుండా ఇచ్చేవాడు .

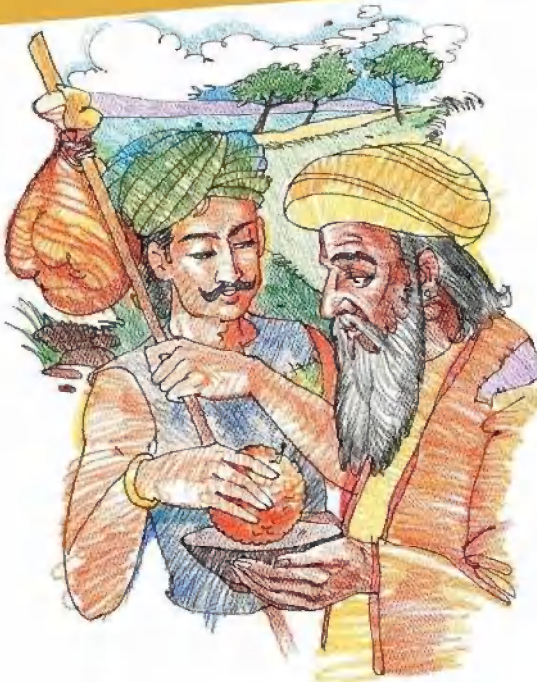
రాజు నుంచి సాయం పొందిన వారికి అంత టితో కష్టాలు తీరిపోయేవి . అద స్థిం కలీసీ వచ్చేది . రాజుగారిచ్చిన డబ్బుతో ప్రారంభించిన వ్యాపారం అభివ ధ్ది చెందిందనీ, మొక్కు తీర్పు కున్నావు నీ, దీర్ఘవ్యాధినయమై ఆరోగ్యవంతు లవు య్యావు నీ సాయం పొందినవారు వచ్చి చెబుతూ ఉండే, రాజు వారిపూటలు విని ఎంతో అనందించేవాడు .

అల్లుతే, ఒక్క విషయంలో మాత్రం రాజును తీరని విచారం పెడించసాగింది . రాజుగారికి వీరమూర్తి అనే ధూ రమీబంధు ముఉండేవాడు . అతడు కడు బీదవాడు . అతనికి సాయ పిదాలని రాజు ఎన్నిసార్లు ప్రియ త్నించినా క తక తృప్తు కాలేకపోయాడు . వీరమూర్తి నుంచి వేటగాడు . వివిధ విషయాల వు ద విద్యాలూ అల్లి సాహితీ ప్రియుడైన రాజుగారికి వినిపించేవాడు . అతడు అలా వినిపించినప్పుడల్లా, రాజు అతన్ని విలు వైన కానుకలతో, ధనంతో సత్కరించేవాడు .

అల్లుతే, వాటిని సద్వినియోగం చేసి కునే లోపిలే, దొంగలు దోచు కునేవారు ; లేదా తనే పొగొట్టుకునేవాడు . అందు వల్ల అతడు ఒక రికం నుంచి బయట పడలేకపోయాడు .

ఒకనాడు వీరమూర్తి అడవికి వెళ్ళి, ఎన్నో జంతు మూను వేటాడి వచ్చాడు . అతడు తెచ్చిన వాటిని చూసి రాజు పరమానందం చెందాడు . సింహాసనం ల సువు లంలో అతన్ని ఘనంగా సత్క రించాలను కున్నాడు . అందువల్ల మెంటనే సభను

ఏర్పాటు చేసి, “వీరపూర్తి ఎంత గొప్ప వేట గాడో మీకు తెలియనిది కాదు. అయితే, ఈరోజు అతడు మునుపేన్నడూ లేని రీతిలో అనేక వన్య మృగాలను వేటాడి తన అద్భుత శక్తిసామర్థ్యాలను ప్రదర్శించాడు. మీ అందరి సమీపంలో అతన్ని ఘనంగా సత్కరించాలని ఆశిస్తున్నాను!” అంటూ విలవిలలా మెరుస్తూనొక నారింజ పండ్లను అందించి మందహాసంతో సాగనంపాడు.

అతడు వెళ్ళగానే సభలో గుసగుసలు చెలరేగాయి. రాజుగారు తన బంధుమిత్ర పరిపీఠిస్తున్నాడా ఏం? అని అందరూ అనుకోసాగారు. అయితే రాజు ఆగ్రసీగ్రసీలను విననట్టే ఊరకున్నాడు. రాజు ఇచ్చింది మామూలు నారింజ పండ్లు కాదనీ, దాన్నిండ్లుగా మార్చులు, మాణి

క్యాలు ఉన్నాయన్న నిజం వీరపూర్తి గాని, సింధుకులు గాని గ్రహించలేక పొయ్యారు.

వీరపూర్తి, బహిమతిని గురించి అంతగా పట్టించుకోలేదు. సింధులో రాజు తనను మనసారా అభినందించాడు. అదే గొప్ప బహిమతి. అది చాలు! అనుకుంటూ ఉత్సాహంగా ఇంటికి సేనదవసాగాడు.

మాధుర్యధ్వనిలో అతనికోసాడు ముందుగా పిడి, భింసాత్రను మాపాడు. వీరపూర్తి దగ్గర ఏదీ లేకపోవడంతో, సింధులో ఉన్న రాజుగారి దిగ్విజయం తీసి, “చాలా ఆకలితో ఉన్నట్లున్నామా ఈ పండ్లును తిను,” అంటూ భింసాత్రంలో వేసి ముందుకు వెళ్ళిపోయాడు.

నారింజ మరీ బరుమా ఉండడం గమనించి సాధు మాతృకర్యపొయ్యాడు. విలవిలలా మెరుస్తూండడంతో దాన్ని రాజుగారికి ఇస్తా బామూటు అందనుకున్నాడు. వెంటనే రాజుగారి సేవనీ వెళ్ళాడు.

రాజు అతన్ని చూడగానే సాదరంగా స్వాగతం పలికి, ఉచితాసనంలో కూర్చోబెట్టాడు. రాజు నోటి నుంచి మాట వెలువడక ముందే, “ప్రభూ, ఈ బరు సాధు మాతృక కానుకను వర్ణనకుడి. ప్రభువయ్య చిరకాలం ఆయురారోగ్యాలతో వర్ణిల్లా!” అంటూ నారింజను రాజుగారి చేతుల్లో పేట్టాడు.

దానిని ఒక్కసారి చూడగానే, వీరపూర్తి అదృష్టం ఎలాంటిదో రాజుకు తెలిసేపొయ్యింది. రాజు దాన్ని పిచ్చుకుని సాధువయ్యుని సింధునిండ్లుగా వెండి నాణాల్ని పంపాడు. సాధువయ్య సంతోషంగా అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

కొన్నాళ్ళకు రాజుగారు పరివారంతో వేటకు

వెళుతున్నానని ప్రకటించగానే, వీరపూర్తి కూడా ఆయన వెంట వెళ్ళాడు. మునుపటికన్నా ఎక్కువ వు గాలన వేటాడి చంపాడు. రాజుగారితో వు శ్రీ అతడికి నారింజను బహిష్టం చేసి ఇచ్చాడు. అది చాలా ప్రత్యేకమైనదని భావించిన వీరపూర్తి దాన్ని సంచితం చేసి కుని ఇంటి దారి పట్టాడు. అతడు ద్వారాన్ని పిలిచి పిలిచిందిగా ఒక రాజో ద్వారా ఎదురయ్యాడు. అతడు తాంబూలం నమ్రలు తీసాడు. దాని పరిచయం కాని ముగ్ధుడై “నాకూ కాన్డీ ఆకు పక్క ఇస్తావా?” అని అడిగాడు. వీరపూర్తి. రాజో ద్వారా ఇవ్వగానే, వీరపూర్తి నారింజను అతడి చేతిలో పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

వ్యంగ్యంగా నవ్వుతూ నారింజను అందుకున్న రాజో ద్వారా, రాజుగారి వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, తాంబూలానికి బదులుగా దీనిని పిచ్చుకున్నానని చెప్పి నారింజను ఆయనకు అప్పగించాడు. “తమరు రెండు సార్లు ఆయనకు దీనిని ఇచ్చారు. రెండుసార్లు దీని విలువ తెలుసుకోలేక దక్కించుకోలేక పోయాడు. ఇకపై కూడా ఆయనకు సాయపడాలనుకోవడం వధా! ఆయన జీవితంలో పేరే రాలేదు,” అన్నాడు రాజో ద్వారా.

రాజు వ్యసంగంగా తలపించింది. పురికొన్ని రోజులలో వీరపూర్తి వేటాడడంలో అపారమైన ప్రతిభను కనబరచాడు. ఇదే చిట్టచివరి సారి అనుకుంటూ రాజు వు శ్రీ అతనికి నారింజను ఇచ్చాడు. వీరపూర్తి దానిని రాజునుంచి అందుకోబోతూ ఉండగా, చేయి జారి అది కింద పడి పుక్కలుగా విరిగి పోయింది. దానిలోని పుణ్యం, పూజాకాల్లా బయట పడ్డాయి. “ఎందుకీ, పుహారాజా!” అంటూ అతడు

కిందికి వంగి వాటిని ఒక్కొక్కటిగా ఏరుకుంటూ, సంతోషంగా నవ్వుతూ న్న రాజు కేసీ అబ్బురపాట తోచాడనిగాడు. “చిట్టచివరికి నిన్ను అదే ప్రియం వరించింది. ఇన్నాళ్ళు నేను నీకు సాయపడాలనుకున్నప్పటికీ, నీకు తెలియకుండానే, అంగీకరించడానికి తీరస్కరించామానేను ఇచ్చిన నారింజను ఇతరులకు ఇచ్చేశామా ఇకపై నీకు అన్నీ వుంచుకోజులే!” అన్నాడు రాజు.

రాజు వీరభద్రుడు, వీరపూర్తి జీవితానికి సిరిపిడా బంగారు నాణాలు ఇచ్చి పంపాడు. అతడు అచిరకాలంలోనే ధనికుడయ్యాడు. రాజుగారిలాగే తన కూడా వీర్యవంతుడై అపారమైన రాజ్యం వారిని అందుకోసాడు.

వ్యాపారంలో తాత్వం

ధర్మకటకం చిన్నరాజ్యం. దానికి రాజు ధర్మ రాజు. ఆయన ప్రజలను కన్న బిడ్డలా పాలిస్తాడని ఇతరుల పొరపాటు రాజ్యాలులో కూడా గాంచాడు. అయితే, ఆయన తన వుంతులనూ, రాజద్రోహులనూ అవుతుగా విశ్వసించేవాడు. అందువల్ల అప్పగింపులతో కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చాయి. ఎదురుగా వచ్చిన వచ్చేది. ధర్మకటకం రాజ్యంలో వివిధ హింసలకు అభివృద్ధి చెందాయి. రత్నకంబళులు, పట్టుచీరలు ఇతర రాజ్యాలుకు ఎక్కువగా అమ్మడం ఉండేది.

ఒకరోజు ధర్మరాజు తన పట్టపాటిని తన లోతులో ఉంచుకున్నప్పుడు నగరవిహారానికి బయలుదేరాడు. నగర ప్రజలు రాజదంపతులను ఘనంగా ఆదరించారు. నగర విధులలో వెళ్తుండగా రత్నాచారి అనే వర్తకుడి అంగడిలో ఉన్న పట్టుచీరలూ, రత్నకంబళులూ రాణి గారిని ఆకర్షించాయి.

రాజభవనానికి తిరిగి రాగానే రాణి, రత్నాచారి అంగడిలోని కొన్ని పట్టుచీరలు, రత్న

కంబళులు కావాలని రాజును కోరింది. రాజు గాత్ర తన వుంతులను పొంది, రాణిగారి కోరికవెల్లడించి, “వెంటనే వాటి ధర చెల్లించి వస్తానని తెప్పించు,” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

“అదెంతపని ప్రభూ! ఘడియలో పని చేస్తాను,” అని చెప్పిన మహామంత్రి అపనిని కోశాధికారికి అప్పగించాడు.

చిటికల్లో చేస్తానని చెప్పి, కోశాధికారి అపనిని వాణిజ్యాధికారికి అప్పగించాడు. వాణిజ్యాధికారి, పిన్నులు వస్తూ చూడగా అధికారికి, ఆ అధికారి భట్టలకు అప్పజెప్పారు.

భట్టలు వెళ్ళి రత్నాచారికి విషయం వివరించారు.

“వుహరాణిగారికి కావాలంటే అంగడినే తరలిస్తాను,” అంటూ రత్నాచారి సంతోషంగా ఓ పాతిక పట్టుచీరలూ, పాతిక రత్నకంబళులూ భట్టలకు అందించాడు. వాటితో పాటు, భటుల భార్యలకు కూడా రెండేసి పట్టుచీరలు తీసుకెళ్ళమని ఇచ్చాడు.

“పూకిచ్చార బామూది. పురి పూ పేపూళ్ళ పూ దేవుటి?” అన్నార భట్టలు .

రత్నాచారి చేసుదిలేక వాణిజ్యాధికారికి, సిన్నలు మోలు చేసు అధికారికి కూడా పిట్టు చీరలు , కంబళ్ళు ఇచ్చిపంపాడు .

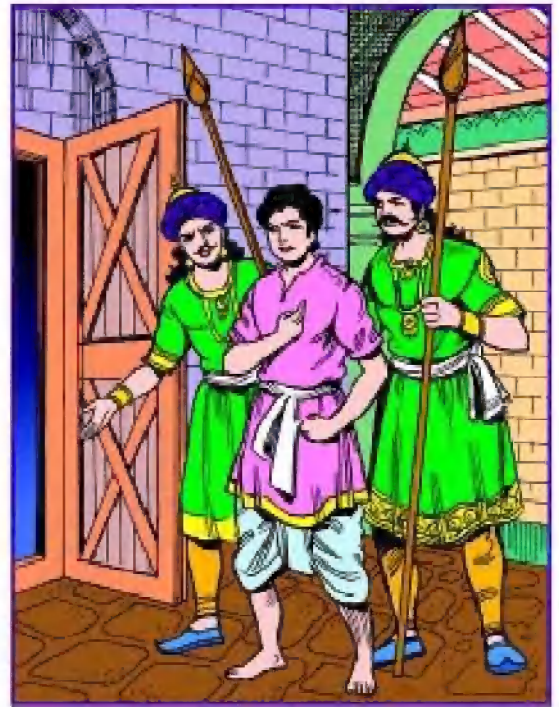
ఆ రాత్రి రత్నాచారికి ఓపిట్టైన నిద్రపిట్ట లేచింది . రాణిగారికి పంపిన పిట్టు చీరలు , కంబళ్ళు చాలా ఖరీదైనవి. ఎంత కాదన్నా వాటి ధరల వరహాల పేపూ దే. కొన్ని రోజులు రొక్కం కోసం ఎదురు చూశాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఆ విషయం గా భట్టలను , అధికారం అను అడగడం బామూడదని, రాజుగారికి చాలా సినిమాత్రు డ్యైకోశాధికారికి తాను పంపిన పిట్టు చీరలు , రత్నకంబళ్ళు ల ధరలు పేర్కొని ఒక నమ్మకమైన సేవకుడి ద్వారా వినతి పత్రం పంపాడు .

కోశాధికారి ఆ వినతిపత్రాన్ని వాణిజ్యాధికారికి ఇచ్చాడు . వాణిజ్యాధికారి పిన్నలు మోలు చేసు అధికారిని పీలించి తీవ్రంగా పుండలించాడు .

పురు నాడు తన రొక్కం తనకు వస్తేందని ఆశతో ఎదురు పూసిన రత్నాచారికి ఆశాభంగమే కాకుండా, అవమానం కూడా కలిగింది.

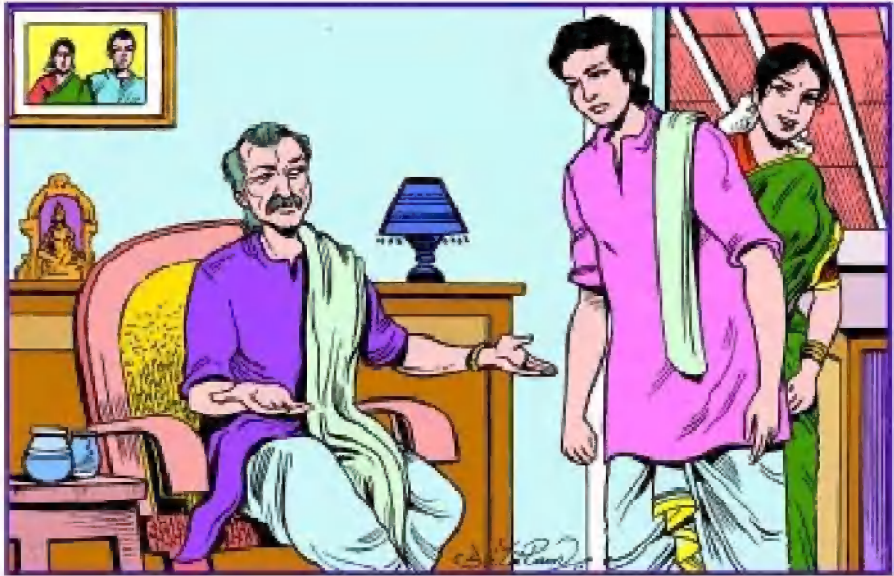
వాణిజ్యాధికారి గ్రామవారాలు వచ్చి, రత్నాచారి అంగడిని శోధించారు . పిన్నలు సిరిగ్గా కట్టడం లేదని తేల్చారు . అంతేగాక, అతని వద్ద లెక్కకు పుంచిన సింపిడ ఉందని కనుగొన్నారు . అంతే! రత్నాచారిని నిర్బంధించి కారాగారంలో వేశారు .

రత్నాచారి భార్య పిల్లలు తీవ్రమైన దిగ్భ్రాంతి కిలోనై ఏం చేయడానికి దిక్కుతోచక విల

విలలాడసాగారు . సిరిగ్గా ఆ రోజు సాయంకాలపు , కాళిందా త్రకు వెళ్ళిన, రత్నాచారి తండ్రి వాణిజ్యాచారి ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు . జరిగినదానిని తెలుసుకుని తన బాల్యస్నేహితుడైన కోశాధికారి పై నూపున కలుసుకుని సింగతి చెప్పాడు. ఆయన్ను వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళి, కోశాధికారిని పూసే తన కొడుకు తరఫిలో పూపిణలు తెలియజేశాడు . తన కొడుకు రత్నాచారి వద్ద ఉన్న సింపిడ చాలా వరకు పత్రాంతపు నీ, పిన్నలు సెక్రెటంగ్గా చెల్లిస్తున్నాడని తగిన ఆధారాలతో నిరూపించి, అతన్ని బయటకు తీసి కురాగలిగాడు .

ఇవన్నీ జరగడానికి దాదాపు నెలరోజులు పట్టింది. ఆ సమయంలో రత్నాచారి వ్యాపారం బాగా దెబ్బతిన్నది. తనకు జరిగిన దురన్యాయం తెలుసుకుంటే రత్నాచారికి నిద్ర

పిట్టడం లేదు. “వు నకు జరిగిన అన్యాయం గురించి నేనే స్వయంగా వెళ్ళి రాజుగారికి ఫిర్యాదు చేస్తాను,” అన్నాడు రత్నాచారి తండ్రితో.

ఆ పూట వినగానే తండ్రిగాఢంగా నిట్టూర్చి, “నువ్వొక వ్యాపారి కొడుకువై ఉండీ, ఇన్నాళ్ళు వ్యాపారం చేస్తూ కూడా నీకు లాభం అబ్బ లేదు. లాభం లేకనే గోటితో పొయ్యే దానికి, గొడ్డలిదాకా తెచ్చుకున్నా మారాణిగారికిచ్చిన పిట్ట చీరలు, రత్నకంబళ్ళ గురించి కోశాధికారికి వినతి పత్రం పంపికుండా ఉన్నట్టులు తే, డబ్బుపౌలు నా నీకు గౌరవం వు గిలి ఉండేది. ఇన్ని తిప్పిలు వచ్చేవి కామా” అన్నాడు.

“అ! వరహాల సిరు కు! ఎలా వదులు కోవుంటామా? వు నకు ఎవరిస్తారు?” అని అడిగాడు రత్నాచారి బాధగా.

“అ! కాదు. కోటి వరహాలు సింపాదించి ఉండేవాడివి, కాస్త తెలివినీ ఉపయోగించి రాజుగారి విశ్వాసం పొంది ఉండే!” అన్నాడు తండ్రి.

“అండే, రావలసినదాన్ని అడగడమే అపరాధం అంటావా?” అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు రత్నాచారి.

“అడగడం అపరాధం కాదు; అడిగిన పద్ధతిలోనే లాభం లేదు. అందుకే, ఇంత వ్యాపారనష్టం, పిరు మానష్టం ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది” అన్నాడు తండ్రి.

“నువ్వేం చెబుతున్నావో నాకు అర్థంకావడం లేదు,” అన్నాడు రత్నాచారి అయోమయంగా.

“రాజుగారు వుంచువాడల్లు నుతనూ త్రాస ఆయన పరివారపుంతా వుంచువారన కోమల తెలివిగలవాళ్ళ అ! ఇంకా కాదు. అలా అని

వారిని పిగ చేసి కుంటే వు నలాంటి వారికి వ్యాపారం ఇం సాగవు . అందు కే, వ్యాపార రహిస్యాలు తెలు సు కుని లోక్యంగా వ్యాపారం చేసి కోవాలంటాన . వు కుస్సూ టిగా పొయే వాడికి వు కుస్సూ పిచ్చడవతుంది. ఇంత అను భవించాక కూడా నీకు తెలివెరాకపొవ డవు ఆశ్చర్యంగా ఉంది,” అన్నాడు తండ్రి బాధగా.

“సరే, అప్పిడు నేను ఏం చేసే ఉండా లంటామో తెలక తిర్ర గ్ర డ్ర లేకుండా న్నూ టిగా చెప్ప,” అన్నాడు రత్నాచారి.

“ను మ్మామొదటే పెద్ద పొరబాటు చేశావు. రాణిగారే కోరిన దీరలు , కంబళ్ళతో పొట్టు భట్టు లకు కూడా ఇచ్చామా ప్పే అధికారు లకూ పింపామా అంటే, వాళ్ళను వుంచి చేసి కోవాలన కున్నామాను మ్మాచేసిన ఆపిని కూడా ఒక విధంగా లంచవు కదా? అదే నీకు బెడిసీకొట్టింది. అలా కాకుండా రాణిగారు కోరిన వస్త్రాలు నువ్వే స్వయంంగా తీసి కుని వెళ్ళి పిడి వుంది ఎట్టు ఇచ్చి ఉంటే, నీకు రావలసిన వస్త్రాల ఖరీదు తో పొట్టు వుంచి ప్రచారం కూడా వచ్చి ఉండేది. వు న అంగడి

వుండు ‘రాణిగారు ధరిస్తున్న దు స్త్రీలు వూ దగ్గర దొరు కుతాయి’ అని ఒక చిన్న ప్రికటన పేట్టినా వు న వ్యాపారు బాగా పేరిగేది. నీకి బాధలు , నష్టాలు , కష్టాలు వచ్చేవి కామా అమశా?” అన్నాడు తండ్రి.

“అమశు , వ్నీ రన్నది వు వ్నూ టికి నిజం,” అన్నది అక్కడే ఉండి వూ వు గారి వూ టలను విన్న రత్నాచారి భార్య.

తండ్రి లోకజ్ఞానికీ, వ్యాపార తెలివీకీ రత్నాచారి అబ్బుర పిడ్డాడు .

ఇది జరిగిన పిదిబాను రోజుల తరవాత, రత్నాచారి తండ్రికి కోశాధికారి నుంచి పీలు మీ వచ్చింది. ఆయన వెళ్ళి కోశాధికారిని కలుసు కున్నాడు . అప్పిడు కోశాధికారి, “వ్నీ కొత్త కు రత్నాచారికి జరిగిన అన్యాయం రాజుగారి ద స్టీకి తీసుకు వెళ్ళాను. ఆయన విచారణ జరిపి, దోష్పి లను శించి, రత్నాచారికి చెంద వలసిన మొత్తానికి రెట్టింపుగా చెల్లించమని ఆదేశించారు ,” అంటూ రెండు లక్షల వర హాలు అందజేశాడు .

ఆ మొత్తాన్ని చూసి రత్నాచారి, ఆయన భార్య, కొత్త కు ఎంతగానో సంతోషించారు .

చందమామ కబుర్లు

జంతు ప్రదర్శనశాలలో జన్మదిన వేడుక!

గత నవంబర్ 15వ తేదీ ఆస్ట్రేలియా లోని బ్రిజబేన జంతు ప్రదర్శనశాలలో జన్మదిన వేడుక జరిగింది. 175సిం.అవు ప్టి ర్రిచేస్లి కున్న హార్మియ్ ట్ అనే తాబేలు కు ఆరోజు జన్మదినం. దానికి లేత ఎర్ర మీరంగ్ ప్లేబిఐకమ ఫ్లివర్ కేక్ ఇవ్వబడింది. దానిని చూసి సిందర్బకులందరూ ఎంతో సంతోషించారు. హార్మియ్ ట్ 1835వ సిం.లో

స్లి ప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్త డార్విన్ పేద్ద పేద్ద తాబేళ్ళకు ప్రసిద్ధిగాంచిన జల్లుంట గాలపొగోఁ దీవిలో కన్ప గొన్నాడు. గత 17 సిం.అవు గా బ్రిజబేన జూలో ఉంటున్నది. దాని రోణా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూన్న నైవ ఇర్విన్, అది వ్రో పాతిక సింవత్సరాలు జీవించే అవకాశం ఉందని చెబుతున్నాడు. ప్రపంచంలోనే అత్యధికమైన వయస్సు గల జంతువు కూడా అద్వైత్య-1 అనే తాబేలు అన్నది ఇక్కడ పెప్సకో తగ్గ మరో వోషిం. అది కలకత్తా అరిస్టి ర్ జూలో ఉంటున్నది. దాని వయస్సు 255 సిం.అవు. దీనిని గవర్నర్ జనరల్ లార్డ్ కైవ తీసి కువచ్చి కలకత్తా జంతు ప్రదర్శనశాలకు ఇచ్చాడని చెబుతారు.

భారతీయ మహిళా అంతరిక్షగామి!

ముప్పే అల్లుడు సిం.ల వయస్సు గల ఎఱు. వనజా శివస్లి బ్రహ్మిణ్యం వు లేసీయా లో స్థిరపడిన భారతీయ సంతతికి చెందిన మహిళా ఇంజనీర్. వచ్చే సింవత్సరం ఇంటర్నేషనల్ స్పేస్ స్టేషన్ కు వెళ్ళిరావడానికి ఎంపికయిన నల్ల గర్ల అభ్యర్థులలో వనజ ఒకరై. వు రి వు గ్లర్ల మిత్త పి అభ్యర్థులతో పాటు ఆమె ప్రస్తుతం రష్యన్ స్పేస్ ఏజెన్సీలో జరిగే వైద్య సంకేతిక పరీక్షల కోసం మోస్కోకు వెళుతున్నది.

చందమామ క్విజ్ - 9

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్నీ సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

ఈ క్విజ్‌లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ
సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి.
చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా-
ధానాలు వెంటనే స్మరిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరిగిస్తే ఇట్టే
తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ
మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం వ్రా ద్వారా
తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంటే : 1. సిపూ ధానాలు రాయ్ ండి. 2. పూర్తి, వయస్సు (16
ఏళ్ళలోమీద ఉండాలి), పీనకోడ్‌తో సిహా ప్లి ర్తి చిర్ర నాపూ రాయ్ ండి. 3. ఒక కుటుంబంలో ఒకర
వూ త్రవ్వు పొల్గినాల్సి. 4. చందాదార అల్లు తే, ఆ నంబర్ రాయ్ ండి. 5. కవర్ పే డుచందమామ
క్విజ్-9 అని రాసే, చందపూ పు ప్లి ర్తి చిర్ర నాపూ రాసేపూ కుపింపింది. 6. అక్టోబర్ నెలాఖరులోగా
వీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 7. డిసెంబర్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. విష్ణు మాఅంటే నిర్వచనం ఏమి టో తెలు సా?
2. ప్రాచీన గ్రీకు వు హీళలు ప్లి జించిన వివాహాల అధిదేవత-బరేమి టో తెలు సా?
3. బొప్పాయి పిండు లో ఔషధ గు ణాలు నిండిన తెల్లటి పిదాధరాబరేమి టి?
4. “మనిషిని షిట్టినందు కు సార్థకతకోసం ఆరాట పిడు తు న్న నన్ను, ఈ రాత్రివేళలో నగరం
దాటించిన, నీ ఉపికారాన్ని వు ర్త వలేను,” అని
సీద్ధార్థుడు క తజ్జతలు తెలియ జేసిన సారథిబరే
మి టి?
5. దోణ భారతదేశంలోని ఒక ష్టడియం న్న ‘పోగాకు
వాడకూడని ప్రాంతంగా’ ప్రకటించార. అది ఎక్కడ
ఉన్నది?
6. “దేవత్రు నివించు సింోభంలో తల్లిడిల్లాలని ఆశించ
లేదు. తన బిడ్డలు శాంతి నోభాలతో, సింపిదలతో,
వుంచి పొలనతో వర్ణిల్లాలనే కోర్త కున్నాడు,” అని
శిలాశాసనాలలో చెక్కించిన పర్షియన్ పొలకుడు
ఎవరు ?

7. ఈ చిత్రం ఏ కథలో
చోటు చేసు కున్నది?

సాహితీ కదంబం

రంగయ్య సంపద!

అవంతి నగర సింహాసనంలోని అరణ్య ప్రాంతం లోగల ఒక గ్రామంలో రంగయ్య, పూర్వ ధర్మవ్యవస్థ అనే ఇద్దరు మిత్రులు ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళల్లో నివసిస్తూండేవాళ్ళు. ఇద్దరూ అడవికి వెళ్ళి, పూర్వ లీకలను సేకరించి, నగరానికి తీసుకు పోయి వైద్యులకు అమ్మి, వాళ్ళిచ్చే సొమ్ముతో తమ కుటుంబాలను నెట్టుకు రాసాగారు.

ఇద్దరూ కష్టపడి శ్రమించే స్వభావం కల వారు. మాధవయ్యకు మితిమీరిన దైవభక్తి. ఎప్పటికైనా దేవత కరుణతో తమ కష్టాలు తొలగి పోయి, చీకూ చింతా లేని జీవితం గడపగల వుని కలలు కంటూ ఉండేవాడు. రంగయ్యకు దైవభక్తి లేకపోలేదు గాని, అంతకు మించిన పిరొపికారబుద్ధి కలవాడు.

అడవికి, గ్రామానికి మధ్య చిన్న వాగు పారుతోంది. దాని గట్టున వేపచెట్టుకింద అమ్మవారి గుడి ఉంది. మిత్రులు ఇద్దరూ అడవిలోకి

వెళ్ళే ముందు అమ్మవారికి మొక్కుకుని వెళ్ళే వారు. తిరిగి వచ్చేప్పుడు, అడవిలో దొరికిన ఒకటి రెండు పిళ్ళను, అమ్మవారి విగ్రహం ముందుంచి వెళ్ళేవారు. అలా రోజులు గడిచేవి.

ఒకనాడు వాళ్ళు అడవినుంచి తిరిగి వస్తుండగా, గుడి ముందు కంటిపూ మిగిరిగా లేని ఒక ముసిలివాడు కనిపించాడు. మిత్రుల ముందు నిరసించారనిగా లేచి నిలబడలేక పొయ్యాడు. రంగయ్య ముసిలివాణ్ణి చూడగానే, వాడు ముందు నీళ్ళు తెచ్చి తాగడానికి ఇచ్చి, దప్పిక తీర్చాడు. ఆ తరువాత చేతిలోని పిళ్ళనిచ్చి, నగరానికి బయలుదేరాడు.

అయితే, మాధవయ్య, ముసిలివాణ్ణి ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. అమ్మవారి భక్తితో మొక్కుకుని, సేకరించిన పూర్వ లీకలతో నగరం కేసి బయలుదేరాడు.

మరునాడు కూడా ముసిలివాడు అక్కడే

ఉన్నాడు. రంగయ్య, తెచ్చుకున్న కొట్టెల్లో రెండు అతనికిచ్చి తినమన్నాడు. తిరిగి వచ్చేప్పుడు అడవి నుంచి తెచ్చిన పిళ్ళను కొన్ని ముసిలివాడికిచ్చి బయలుదేరాడు. ఇలాగే పూర్వ రోజులు గడిచాయి.

పూర్వ రోజు సాయం కాలం, రంగయ్య ఇంటి

వెనక కొట్టంలో ఆమళ్ళు
కట్టసిన గుంజ పేళ్ళి రావ
డంతో, దాన్ని వుళ్ళి నాట
దానికి అతడు పిక్కనే
గోతని తవ్వసాగాడు .
అప్పిడు గు సపానికి ఏదో
గట్టిగా తగిలింది. తీసి
చూస్తూ చిన్న రాగి పాత్ర.
దాన్నిండా బంగార
నాణాలు కనిపించాయి .
వాటిని చూడగానే, తన

దరిద్రం తీరిపోయిందని రంగయ్య ఎంతగానో
సింతోషించాడు .

పురు నాడు తెల్లవారగానే, ఈ సంతోష విషి
యాన్ని ముసలివాడికి చెబుదామని, మరిన్ని
రొట్టెలు తీసి కుని రంగయ్య గుడి దగ్గరికి
వెళ్ళాడు. అయితే, అక్కడ వుండివాడు కని
పించలేదు . రంగయ్య అమ్మవారికి మొక్కు
కుని ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు . దొరికిన ధనంతో
కొద్దిగా పోలం కొనుక్కుని వ్యవసాయం ప్రారం
భించాడు . తీరిక దొరికినపుడల్లా అడవికి వెళ్ళి,
పుసు పిటిలాగే పూ లికల్లాగుకరింపు కు వచ్చి
అప్పుకుంటూ, హాయి గా భార్యాపీల్లలతో కాలం
గడపిసాగాడు .

ఇదంతా చూసి మాధవయ్యకు చాలా
ఆశ్చర్యం కలిగింది. అతడు ఒకనాడు అడవి
నుంచి తిరిగి వచ్చి, పుట్టపు ధ్యాంవ్వాం కావ
డంతో, వాగులో కాళ్ళుచేతులు కడుక్కుని,
అమ్మవారి గుడి పుండు కూర్చుని, “తల్లీ,
నేను నిన్ను ఎంత భక్తితో కొలుస్తానా?
అయినా, నా పేద నీకు దయ కలగడం లేదు!
నా బ్రతుకు ఇంతేనా?” అనుకుంటూ చెట్టు

బోదెకు ఆవు కుని అలాగే నిద్రపోయాడు .
అప్పడతనికి ఒక కలవచ్చింది. “నా పేద భక్తి
చూపితున్నామా? సంతోషం. అయితే, సాటి
పుసు పుల పేద కనికరం అన్నది నీలో కరు
వయింది కదా? కంటిచూపితే కదలలేని
ముసలివాడికి సాయం చేయకుండా నన్ను
మొక్కి ప్రయోజనం ఏమిటి? నీలాంటి వాడికి
సింపిదలు కలిగితే, పొరుగు వారికి ఒరిగేదే
మిటి? నీవు త్రుడు రంగయ్య వంటి వాడికి
సింపిదలు కలిగితే, పుట్టా ఉన్న పిదివుందికి
సాయపడగలడు . సంపదల వల్ల ప్రయోజ
నమే అది కదా. సాటి పుసేకి సాయపడాలనే
దయాగుణమే అతడికి సీరిసింపిదలను తెచ్చి
పెట్టింది?” అన్నమాటలు వినిపించాయి .

మాధవయ్య ఉలిక్కిపిడి లేచాడు . “తల్లీ,
నా కళ్ళు తెరిపించామా? ఇకపైనా లాగే అంద
రినీ భావించి, చేయ తగిన సాయం చేయ
గలను,” అంటూ అమ్మవారికి మొక్కుకుని
ఇంటిదారి పట్టాడు .

- కె. రాజీవ్ రెడ్డి

కోయిలకుంట్ల - 518 134(ఆంధ్ర)

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (10)

ధీరోదాత్త అభిప్రాయం!

ప్రెసిడెంట్ జఫర్సన్ చిత్రిక

జనరల్ బేర్గ్ చిత్రిక

ఈశాత్త అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు గా పీలు వబుత్తూ న్న దేశం 1861-1865 వు ధ్య కాలంలో రెండు శిబిరాలు గా విభజింపి బడి ఉండేది. బానిసిత్వం అనే సింప్రదాంతా న్ని కొనసాగించడవూ , నిర్మూలించడవూ అన్న సెవుస్య వీ ద ఒకదానిపై ఒకటి పౌరాత్తూ తూ ఉండేవి. బానిసిత్వాన్ని నిర్మూలించాలనే ఉత్త రాది రాష్ట్రాలు 'యూ నియన్' అనీ, దోణాది రాష్ట్రాలు 'కాన్ఫెడరేషన్' అనీ పీలు వబుడేవి. దోణాది కాన్ఫెడరేషన్ విచ్ఛిన్నమై య్వేంతువరకు రెండు శిబిరాల వు ధ్య అంతర్వ్యధ్ధం కొనసాగింది.

అల్లుతే, ముఖ్యమైన ఆ చారిత్రక సంఘటనకూ, వు నం ఈ శిర్దికలో ప్రస్తావిస్తూన్న క్షుప్తి

మైన సింభాషణకూ అంతగా సింబంధం లేదు. ఆ సంభాషణ 'కాన్ఫెడరేషన్' ప్రెసిడెంట్ జఫర్సన్ డేవిషకూ అతని సర్వసేన్యాధ్యక్షుడు జనరల్ రాబర్ట్ లీకి వు ధ్య చోట్లు చేస్తు కున్నది.

ఒకనాడు ప్రెసిడెంట్, సైన్యాధ్యక్షుణ్ణి పిలిచి, చాలా ముఖ్యమైన విభాగంలో ఉన్నత పదవి ఖాళీ అల్లు ందని తెలియ జేశాడు. ఆ ఉద్యోగానికి తగిన వ్యక్తిగా అల్లు న ఒకరినిపూ చిండాడు. ఆ వ్యక్తిబుత్త 'వుస్టర్ ఎక్స్' అల్లు కుండాం. "ఆ విభాగానికి నాల్గు కత్వం వహించవలసిన వ్యక్తి చాలా నిజాల్లు తీ పిర్తు డూ, ర్తు జువర్తన డూ, డైర్యశాలీ అల్లు ఉండాలని నీకు తెల్లు పు కదా? వుస్టర్ ఎక్స్ ఆ విదవికి తగినవాడని ను మ్మ

భావిస్తానా? నీ అభిప్రాయాన్ని బట్టి నా నిర్ణయం ఉంటుంది. నీకు ఆమోదయోగ్యమైన నట్టలు తేసే, అతనికి ఆ పదవి నియోమక ఉత్తర ముఖంపించు,” అన్నాడు.

జనరల్ లీ కేసీ చూస్తూ, ప్రెసిడెంట్ కార్యదర్శి భాషయై క్షణంగా నవ్వాడు. విస్టర్ ఎక్స్ కు ఆ పదవి ఎంతో గౌరవప్రదమైనప్పటికీ, జనరల్ లీ ఆ నిర్ణయానికి అంగీకరించడని కార్యదర్శి ద ధంగా నమ్మాడు.

“నిజం చెప్పాలంటే, ఆ పదవికి అంతకన్నా విచించిన వ్యక్తి మీకు దొరకడు. విస్టర్ ఎక్స్ అందుకు సరైన వ్యక్తి. క్లిష్టతరమైన ఇలాంటి పరిస్థితిలో అలాంటి కార్యనిర్వాహకుడు ప్రసక్త చాలా అవసరం. అతడు ప్రసక్త కాన్ని వమ్ము చేయడు,” అన్నాడు జనరల్ లీ.

“అయ్యో, భగవంతుడా!” అని ఆశ్చర్యపోయాడు ప్రెసిడెంట్ కార్యదర్శి.

“ఏమిటి సింగి?” అని అడిగాడు జనరల్ లీ. ప్రెసిడెంట్ డేవిడ్ తన కార్యదర్శి కేసీ ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

“చెబుతాను, జనరల్. విస్టర్ ఎక్స్ ఎప్పుడు గాని మీ గురించి ఒక్క మంచి మాట చెప్పిన పాపాన పాలేదు. అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా తమరు ప్రహగర్విష్టి, అహంభావి అనీ, అంతేమీకు అనిమిర్లుడని కూడా మీ మీద నిష్పిలుచెరిగేవాడు! అలాంటి వ్యక్తిని తమరు ప్రతిష్ఠాత్మకమైన ఆ పదవికి ఆమోదించడం ఆశ్చర్యం కాదా?” అన్నాడు కార్యదర్శి.

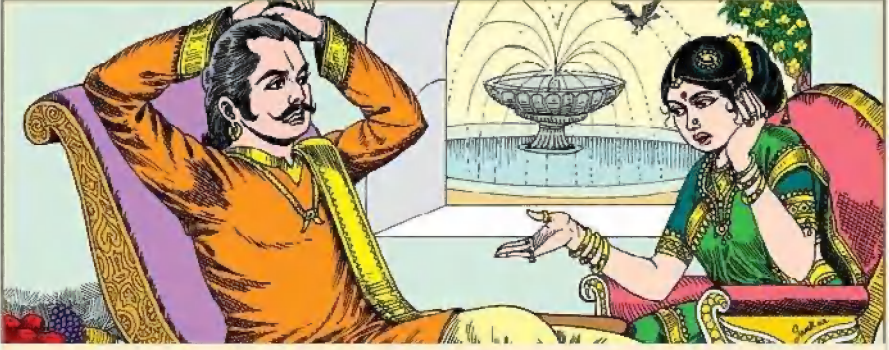
“అవన్నీ నాకు తెలుసు. అయినా, ప్రెసిడెంట్ అడిగింది విస్టర్ ఎక్స్ గురించి నా అభిప్రాయమే తప్పి, నా గురించి విస్టర్ ఎక్స్ అభిప్రాయం కాదు కదా!” అని నింపాదిగా వివరించాడు నిజాయితీపరుడూ, మహా ధైర్యశాలీ అయిన జనరల్ లీ.

చందమామ క్విజ్ - 7 (ఆగస్ట్ '06) విజేతలకు అభినందనలు

1. బి. యస్. యస్. హరిక, మచిలీపట్నం - 521 002 (ఆం.ప్ర)
2. బి. మోహన్ రావు, తులపాడు, ప్రకాశం జిల్లా - 523 332 (ఆం.ప్ర)
3. సురూ లింగరాజు, ముక్కాప, విజయనగరం జిల్లా - 535 547 (ఆం.ప్ర)
4. శ్రీయ, విజయనగర్ కాలనీ, హైదరాబాదు - 500 057 (ఆం.ప్ర)
5. మెట్టా శ్రీనివాసరెడ్డి, మాల్యవంతునిపాడు పోస్ట్ - 523 332 (ఆం.ప్ర)

చందమామ క్విజ్-7 సమాధానాలు

1. కార్టెక్సల్ అవుమ్మూర్.	6. జిజియూ బాయి, గురు మునిర్లు రావు దాని.
2. ధర్మాచరణ.	7. తమిళ రచయిత జయ కాంతన.
3. కాలేయం.	8. విదేశ ప్రియగాధలు (బాబిలోన)- మితిమించి తిన్న దేమితు!
4. డా. సిర్వేపిల్లి రాధాకృష్ణ.	
5. అనంతమతం జిల్లా గుడిబయలు గ్రామం.	

పెరటిమొక్క

వల్లభశ్రేష్ఠి రాయ్ పిఠంలాటారు న్న నగల వర్తకుడు . నగరంలోని ధనిక కుటుంబాల వారందరికీ శ్రేష్ఠి నమ్మకమైన వ్యక్తి కావడంతో అతనికి ఎప్పుడూ చేతినిండా పనీ, ఇనప్పెట్టే నిండా కాస్తి లూ ఉంటూ ఉండేవి. అతనికి రావు దేవత, వాస్తి దేవత కపల పీల్లలు . లేక లేకపిట్టైన వారవడంతో అతిగారాబం చేసింది తల్లి. దాంతో ఇద్దరికీ చదు ముఖిట్ల శ్రద్ధ లేక పోయింది. తండ్రి వ్యాపారు పట్ల కూడా ఆసక్తి లేకుండా ఖుషీతులతో సీరదాగా కాలాపం చేయడం వాళ్ళ నిత్యక త్యంగా వూరింది.

వల్లభశ్రేష్ఠికి పీల్లల ప్రవర్తన బాధ కలిగించ సాగింది. “వీళ్ళిద్దరూ ఇలా బాధ్యతా రహితంగా తయారై కావడానికి నీ అతిగారాబవు కారణం. మనం వెళ్ళిపోయాక, వీళ్ళెలా బతుకుతారు?” అని అన్నాడు ఆవేదనగా శ్రేష్ఠి భార్యతో.

“నాలుగైతరాలు కూర్చుని తిన్నా తరగని ఆస్తీవు నది. అల్లారు పుద్దుగా పేరిగిన పీల్లలు.

కట్టిపిడి పిని చేసే సింపాదించవలసిన అవ సీరం ఏవుంది?” అని ఎదురై ప్రశ్నవేసింది ఆయన భార్య.

ఇక ఆమెతో మాట్లాడి లాభం లేదనుకున్న శ్రేష్ఠి అంతటితో ఆ విషయాన్ని వదిలిపెట్టాడు.

రెండు రోజుల తరవాత శ్రేష్ఠి కొడుకులను చేరపిలిచి, “విజయ నగరంలో ఉన్న నా మిత్రుడు వరదయ్యకు అత్యవసరంగా ఈ లేఖను ఇచ్చిరావాలి. ఆ పని చాలా గొప్పగా జరగాలి. అందుకే మీ ఇద్దరినీ పంపాలను కుంటున్నాను. ఈ లేఖను తీసుకు వెళ్ళి ఆయన చేతికివ్వండి. విజయ నగరం అప్పుడే మైన చారిత్రక నగరం. అక్కడి ఎంతలన్నీ వూసే నెమ్మదిగా తిరిగిరండి,” అన్నాడు.

అన్నదప్పులు అందుకు సంతోషంగా అంగీకరించి, అప్పటికప్పుడే బయలుదేరి విజయ నగరం వెళ్ళారు.

లేఖ అందుకుని చదివిన వరదయ్య, వక్షనంగా తలపింకించాడు. ఆ తరవాత

మి త్రు డి కొద్దు కులిద్దరికీ అతిథ్యమిచ్చి, నగరులోని వింతలూ, విశేషాలూ చూడడానికి ఏర్పాటు చేశాడు. వరదయ్య భార్య వారిని గ్రూపు తో ఆదరించింది. వరదయ్య కు కవల ఆడపిల్లలు శ్రేష్టి, శ్వేత చూడ చక్కనివారు. వుంచి గుణవంతి లు. వాని దేవ, రావు దేవాలకు వారి మైద ఇష్టం కలిగింది.

వారం రోజుల తరవాత, వల్లభశ్రేష్టి నుంచి సువకుడు ఒక ఉత్తరం తీసి కువచ్చాడు.

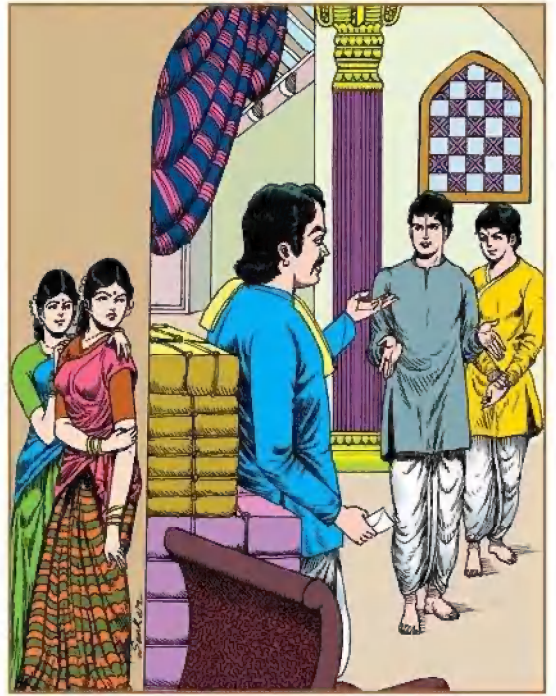
“నాయనలారా, అన్న కొని ద్రివూదం వచ్చి పిడింది. నాలుగు రోజుల క్రితం మన దుకాణంలో పేద్ద దొంగతనం జరిగింది. రాత్రికి రాత్రే మన ఆస్తి అంతా దొంగల పొల్లుంది. ఊళ్ళో వాళ్ళ కుదు వపేట్టిన బంగారం కూడా పావడంతో, ఇవ్వమని నిర్బంధిస్తోన్నారు. నన్ను రాజుగారి వద్దకు తీసుకువెళ్ళడానికి సిన్నాహాలు చేస్తోన్నారు. ఈ అవూ ను భరించ లేనినేను, మీ అమ్మ ఊరొదిలి వెళుతున్నాం. రోజులు కలిసోస్తూ తిరిగి కలుద్దాం.”

ఉత్తరం చదివిన కొడుకులిద్దరికీ గుండె జారినంత పినల్లుంది. భవిష్యత్తు పట్ల భయం పట్టుకున్నది.

సింగతివిన్నవరదయ్యలో అనూహ్యమైన మార్పు వచ్చింది. “ఊరికే కూర్చుని తినే వాళ్ళని పోషించడానికినేను మీ నాన్నలాంటి కోటిశ్వరుణ్ణి కాను. ఇక మీ దారి మీరు చూసికోండి,” అన్నాడు అన్నదమ్ములతో.

ఆ మూటలు విని వాళ్ళు అవమానంతో కుంచించుకుపోయారు. అయినా, ఏమిని చేతగాని తప్పుకు పుక్కిగడవడం ఎలా? అందువల్ల అభిమానం చంపితుని వరద

చందమామ

య్యనేతమకు ఏదైనా పని ఇప్పించమన్నారు అన్నదమ్ములు. సరేనని వరదయ్య, రావు దేవ్ మాటికి బట్టలకొట్టులో లెక్కలు రాసి పినినీ, వాని దేవ్ మాటికి తనతోటలో పిండిన కూరగాయలను సంతలో అమ్ముకుని వచ్చే పినినీ అప్పించాడు. మొదట్లో అసలు ఒక్క వంగని అన్నదమ్ములు పనిచెయ్యలేక చాలా అవస్థ పడ్డారు.

“చూశావా, తప్పుమూతూ, ఈ వరదయ్య ఎంత కరోటకుడో! నిన్న లెక్కల్లో పిదిర్చా పొయలు తక్కువల్లుందని నాకు తిండి కూడా పేట్టలేదు,” బాధగా అన్నాడు రావు దేవ్ మాటికి.

“అమశన్నయ్యా! గంపిల కొద్దీ కూరగాయల్ని మోసుకు పొమ్మంటాడే తప్ప, ఒక్క బండి కూడా కట్టించడు. రోజూ నాలుగు కోస్తులదూరం బరువులు మోస్తూ వెళ్ళి

వచ్చిన్నా జాలి లేదు ,” అని తన గోత్ర చెప్పు కున్నాడు వాని దేమిట .

“పానీలే. నాన్నగారన్నట్టు కట్టిపెట్టవాడి కెప్పుడూ ఫిలితం దక్కకుండా పాడు . వు నకూ వుంచి రోజులు వస్తాయి ,” అని తప్పుబట్టి ఊరడించాడు రావు దేమిట . రోజులు గడుస్తూన్న కొద్దీ, అన్నదమ్ములిద్దరికీ పిని వీడ శ్రద్ధ కలగసాగింది. వ్యాపారంలోని మెలుకువలు అర్థంకాసాగాయి . వరదయ్య కూతుళ్ళ శ్రేష్టి రావు దేమిట, శ్వేత వాని దేమిట అభిమానంగా వూని కోసాగారు . వరదయ్య నెలజీతం కింద కొంత సొమ్ము ఇవ్వడంతో దానిని జాగ్రత్తగా చావు కున్నారా అన్నదమ్ములు .

ఆరు నెలల తరువాత వల్లభశ్రేష్టి, భార్యతో కలిసి విజయ నగరం వచ్చాడు . తల్లిదండ్రుల్ని చూసిన అన్నదమ్ములిద్దరూ కన్నీటి పిర్యం తవు య్యారు . ప్రియో జకుచ్చొకొడు కులన చూసి తండ్రి కూడా సంతోషించాడు .

“వు త్రవూ ! పాలు న సొమ్ముదొరికింది. కష్టాధికం ఎక్కడికీ పాదని అడ్డువు యింది. ఇక వూ ఊరెళతాం. నీకు వేనెల కృతజ్ఞతలు,” అన్నాడు శ్రేష్టి వరదయ్యతో నర్మగర్భంగా .

“వు కొడు కులతోపాటు కొదళ్ళన కూడా తీసి కువెళ్ళి, వు త్రవూ ! నా కూతుళ్ళకు ప్రయోజకుత్తన భర్తలు దొరికారు ,” అన్నాడు వరదయ్య నమ్మతూ .

శ్రేష్టి అందు కు సంతోషంగా అంగీకరిం చాడు . పేళ్ళ జరిగిన వు ర్త నాడు , “నా బట్టల వ్యాపారం కన్నా, నీ బంగారం వ్యాపారం ఎలువైనది కదా? నా కన్నా వు వ్వే వుంచి వ్యాపారవేత్తవి. వు వ్వే నీ కొడు కులన దారిలో పేట్టవచ్చుకదా? దొంగతనం జరిగిందన్న నెమం వీడ, నా దగ్గరపనివాళ్ళను చూపెందుకు?” అని అడిగాడు వరదయ్య వియ్యంకుణ్ణి రహిస్యంగా .

“పెరదమొక్క మైద్యానికి పనికొదంటారు కదా! నా దగ్గర న్నంతవరకు నా బిడ్డలకు కట్టించే తత్వంరాదని అర్థవు యింది. అవ సిరం ఉంటే తప్పి వాళ్ళ పిపిని లొంగరని తెలిసింది. అందుకే ఈ యుక్తిని అవులు చూన ,” అన్నాడు వల్లభశ్రేష్టి .

తండ్రికి తగ్గతనవులు గా, అనతికాలం లోనే రావు దేవ, వాని దేవతొద్దరూ రాయ పితంలో వుంచారు తెచ్చుకున్నారు .

ఒప్పించేవాడు

ఒకరోజు కొందరు గ్రామస్థులు రచ్చబండ వద్ద కూర్చుని కబుర్లుచెప్పుకుంటున్నారు. ఉన్నట్టుండి బాలన్న అనే యువకుడికి తుమ్ములు మొదలైతే, “ఈ మధ్య నాకు జలుబుచేస్తే గుంటగలవరాకు పూత్రలు వేసుకుంటే వెంటనే మటుమాయమయింది. మా ఇంటికెళ్ళి మాత్రలడిగి తీసుకో,” అన్నాడు కావే శం. బాలన్న సిరేనని తుమ్ముకుంటూ అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు.

“బాలన్న ఓపిట్టాన ఎవరి పూటా వినడు. వాణ్ణి భలే ఒప్పించావే!” అంటూ ఓ పేదలనిషీ కావే శాస్త్రి పుచ్చుకున్నాడు.

దాంతో కావే శం రెచ్చిపోయి, “నాకీ బాలన్న ఓ లెక్కా? తాను పట్టినకుందేటికి పూడే కాళ్ళనే వాణ్ణి కూడా నేను నా పూటలతో ఒప్పించగలను,” అంటూ దంబాలు విలికాడు.

అప్పుడు ఎక్కడ ఉన్న రావే శం కలగజేసుకుని, “ఎవరినింగతో ఎందుకు? కంటికి కుప్పిచ్చాచాలు - నిజమని ఒప్పించునే నాలంటి వాణ్ణి కూడా నేనిష్టిపడితేనే ఒప్పించగలమా ఉదాహరణకు నావెనక ఉన్న రావిచెట్టును వేపచెట్టుని ఇప్పటికిప్పుడు నా చేత ఒప్పించు చూద్దాం,” అన్నాడు రామేశం.

రావే శం వెనకనున్నది నిజంగానే వేపచెట్టు కావడం వల్ల, “నీ వెనక నున్నది వేపచెట్టుయితే, రావిచెట్టుంటావేమిటి?” అంటూ చిరాకు పడి అటు వెళ్ళి, దాని ఆకులుకొని తెచ్చి చూపాడు కావే శం. “ఇవి వేపాకులే. కానీ ఆ ఆకులు నా వెనక చెట్టువేనని ఎలా నమ్మడం?” అన్నాడు రావే శం. అప్పుడు కావే శం అక్కడున్న ఊరి పేదలను సొంతం చెప్పుమన్నాడు. రామేశం ఒప్పుకోక, “ఒప్పించాల్సింది నువ్వయితే, వాళ్ళ చేత చెప్పిస్తావేమిటి? ఐనా, చూసి తెలుసుకునేందుకు నా కళ్ళు నాకుండగా, ఇతరుల పూటలు విన్నానీ అవసరం నాకేమిటి?” అన్నాడు.

“ఐతే వెనక్కి తిరిగి చూడు. నీ కళ్ళ బామాటే అది వేపచెట్టుని నీకే తెలుస్తోంది,” అన్నాడు కావే శం ఉక్రోషంగా.

“ఇప్పుడు నాకు వెనక్కి తిరగాలనిలేదు. కావాలంటే ఆ చెట్టును తెచ్చి నా ముందుంచు. లేదా నన్ను ఒప్పించలేక పోయానని ఒప్పుకో,” అన్నాడు రావే శం. అంతా నవ్వారు.

రావే శం చేతిలో కావే శం భంగపెట్టాడు.

—బాబ్

రాజుగారి పీడకల

దుర్భిదేశమిలాజువు శ్రుతిబుద్ధు గాఢంగా నిద్రిస్తోండగా కలలో ఎకటాట్టహాసం వినిపించింది. “ఓరాజా, నీకు రోజూ స్నానం చేయాలి. పూజలు అలవాటు ఉంది కదా? ఈ రోజు శ్రీ క్రవారం. ఎల్లండి ఆదివారం స్నానం చేయాలి. నీవు ఎప్పుడూ నీకు పురణగండం ఉంది. ఆ గర్భ మూడిందంటే నీకిక వామాలేదన్న వూటే!” అంటూ కలలో ఒక కంఠ స్వరం రాజును హేచ్చరించింది. రాజు ఉలిక్కి పడిలేవాడు. ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టగా, రాణిని వేలొలిపి తనకు వచ్చిన కలను గురించి చెప్పాడు. “కలలు కలలే. అవి నిజమే మాయాని భయపడకండి. హాయిగా నిద్రించండి,” అంటూ రాణి వూలినదేవి అనునల్లుంచింది.

అయితే, పుత్రభయం పట్టుకున్న రాజు, “ఐకాలం కూడా స్త్రీలు తంగా ఉండలేక పోయారు. అప్పటికప్పుడే నానిని పిలిపించాడు. పుత్రుల వివేకవర్ధన ణ్ణి పిలిపించి,

తనకు వచ్చిన వెడకలను వివరించాడు. ప్రేమాదం నుంచి బయట పడడానికి ఉపాయాలు ఆలోచించవు ని ఆజ్ఞాపించాడు.

పుత్రునికి ఏమీ పాలు పాలేదు. రాజు కలలో వినిపించిన వూటలను నిజమే నమ్మితే చేయకలిగిందేమిట అనుకున్నాడు. అయితే, రాజాజ్ఞ గనక, ఏదో ఒకటి చేయక తప్పదు. రాజుతోహతు ణ్ణి, రాజు వైద్యుణ్ణి రప్పించాడు. రాజు జాతక చక్రాన్ని పరిశీలించిన మిత్రోహతుడు, గ్రహాలస్థితిగతులను లెక్కించి, రాజుకు పుంపుకు వచ్చే పూజలు చేదన్నాడు. రాజు నాడిని పరిశీలించిన వైద్యుడు ఆయన సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతో ఉన్నాడని చెప్పాడు. ఈలోగా సేనాని వచ్చి, “పురహరాజా, అంతఃపురమంతటా వెతికాం. ఒక్కరూ కనిపించలేదు. నగర వీధుల్లో అనుమానంగా కనిపించిన కొందరిని బంధించి విచారించాం. వాళ్ళవారూ ప్రేమాదకార్యాల కారణమే అనింది,” అన్నాడు.

అల్లునా, రాజుకు వునస్సి కుదుటపెడలేదు. ఆదివారం సో రోదయం దాదేవరకు తనకు ఎలాంటి అపిదా రాకుండా వూర్చుని వుంత్రిని పిదపిద హేచ్చరిస్తానే ఉన్నాడు. రాజు భయం పొగొట్టడానికి, వుంత్రిబరు వూసిన భూతవెప్పుళ్ళ పీలిపించాడు. భూత వైదుడుదు వుగ్గులు వేసి, వాటి వుధ్యపీండి బొప్పులు ఉంచి ఎంత ఎంత శబ్దాలు విజ్ఞేస్తా ఏవేవై జలు చేశాడు. ఆ తరువాత, “వుహ రాజా! ఇక ఏ దుష్టిశక్తి తవు రిని కొనగోట కూడా తాకుజాలదు. నిర్భయంగా ఉండుడి,” అన్నాడు.

అల్లునా రాజు కొండచిలువనోట చిక్కిన జింకపీల్లలా వురణభయం వుంచి బయట పడలేక పొయ్యాడు.

తెల్లవారి శనివారం వచ్చింది. రాజు అన్న పోనీయాల వుట్టుకోలేదు. రేమిసో రోదయం కాగానే తన ఆయ్య మతీరిపాత్రులందన్న ఆలోచన వునస్సిలో సిద్ధులు తిరుగుతూండగా వుంత్రిని వుళ్ళి పీలిపించాడు. “రేమిసో ర్యుడు ఉదయించకుండా అడ్డుకున్న వారికి అర్ధరాజ్యం ఇస్తానని రాజ్య వుంతటా చాటింపిస్తేలుంపు,” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

ఆ వూట విన్న వుంత్రి దిగ్భంతి చెందాడు. “సో రోదయోన్ని ఆపిడం ఎవరి తరు? ప్రాణభయంతో రాజుకు వుతి చెందింది,” అనుకున్నాడు. అల్లునా రాజాజ్ఞా ప్రకారం చాటింపిస్తేలుంచాడు.

సోయంత్రపు య్యేసిరికి, జ్ఞానోభర డనేయ్య వకుడు రాజు వద్దకు వచ్చి, “వుహ

చందమామ

రాజా! వీ చాటింపిచిన్నాను. సో రోదయోన్ని అడ్డుకుని తవు రిని ప్రాణాపాయం వుంచి తప్పించగలను,” అన్నాడు.

రాజు ఆయ్య వకుణ్ణి ఆనందంతోనూ, విస్మయంతోనూ చూస్తూ, “సో రోదయోన్ని ఎలా అడ్డుకోగలమా?” అని అడిగాడు.

“అది వూకు మశాన గతంగా సింక్రమించిన రోసివిద్య. అల్లుతే, వీరు అందుకు ఓపిని చేయాలి,” అన్నాడు య్య వకుడు.

“ఏవుటది?” అని అడిగాడు రాజు ఆతగా.

“రేమిచేకువ జావునే లేచి, రాజభవనంలోని తవు శయ్యగ హింతు మిగది కిటికీ వూత్రం తెరిచి ఉంచి, ఉదయోద్ర కేసీ చూస్తూ కూర్చోండి. సో రోదయం వీకు కనిపించదు. అదేవిధంగా నగర వీధులలో

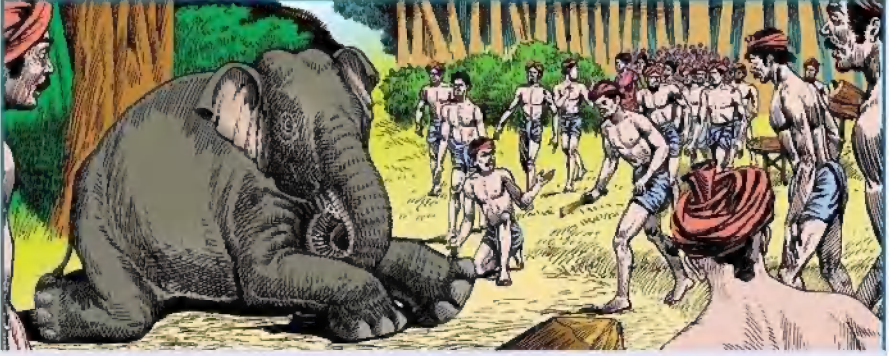
ఘంటానాదం వినిపించేంతవరకు నగర ప్రజలు ఒక్కరు కూడా ఇళ్ళ నుంచి వెలుపలికి రాకూడదని చాటింపించేయిందండి. ఇక మీరు నిర్భయంగా ఉండవచ్చు.” అని అభయమిచ్చి ఆయన మకుట వెళ్ళిపోయాడు. రాజువు నన్ను కొంత తేలికపడింది.

మరునాటి రోజు వేకువ జామునే రాజువు రుక్మిణుడు తన శయ్యాగృహం తూర్పుమీద గది కిటికీ దగ్గర కూర్చుని, ఊపిరి బిగబట్టుకుని ఉదయాద్రివైపు చూస్తున్నాడు. తూర్పుమీకొండమీది చిక్కటి అడవిలోనూంచి కారుమేఘిల్లాంటి దట్టమైన పాగలు లేచి ఆకాశాన్ని కప్పుకున్నాయి. గంటానాదం పేగా అలా పోగుల ఎగిసేపిత్త తూనే ఉన్నాయి. ఈలోగా సూర్యుడు ఉదయించే సమయం దాటిపోయింది. తాను ప్రాణాలతోనే ఉన్నానని నిర్ధారించుకున్న రాజు గండం నుంచి బయటపడ్డానన్న సంతోషంతో శయ్యాగృహం నుంచి వెలుపలికి వచ్చాడు. మరి కొద్ది సేపటికి తూర్పుమీది కున్న పోగులు తొలగిపోగా ఆకాశంలో బారెడు పొద్దెక్కి కనిపించింది. అయినా, రాజుకు ఏమీ కాలేదు. మరునాడు

నగర వీధులలో ఘంటానాదం వినిపించడంతో, ప్రజలు తమ తమ ఇళ్ళ నుంచి ఆనందోత్సాహంతో వెలుపలికి వచ్చారు. అయితే, అధికారం ఇవ్వటా జ్ఞానశాఖ రుక్మిణుడు కాలేదు.

జ్ఞానశాఖ రుక్మిణుడు రాజును నిజం నుండి వివేకవర్షం దిక్కి వూత్రమే తెలుసు. ఎందుకంటే పెదకుల వల్ల రాజును విట్టివెడిస్తూ భయం పొగొట్టడానికి, ఆయన, జ్ఞానశాఖ రుక్మిణి రాజు వద్దకు పింపి సూర్యుని అపవిత్రత గలనని నమ్మించి జేశాడు. ఆ తరువాత సమస్తాన్ని లెక్క అనుచు లతో వందల కొద్దీ బండ్లపేయించు గడ్డిని నగరం చివర నున్న, తూర్పుమీకొండ అడవిలోకి తోలించాడు. ఈ గడ్డిపేనీటిని చల్లించి సూర్యుని సమయం నికి కొంచెం ముందు నిప్పు పెట్టించాడు. దానితో ఎగిసే పిత్త పోగల్గే రాజుకు సూర్యుని దయం కనిపించలేదు. ఆ విధంగా రాజు భయం పొగొట్టడంతో పాటు, పిరవు వివేకి అయిన మరునాటి వివేకవర్షం ప్రజల నుండి రాజు గౌరవానికి ఎలాంటి భంగం వాటిల్లకుండా కాపాడాడు.

గజరాజు

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో, కాశీనగరానికి కొంత దూరంలో ఒక వడ్రంగుల గ్రామం ఉండేది. అందులో అర్బుడు మండలపుంది వడ్రంగులుండేవారు. సామన్య ప్రజలకు అమర్యులైన సామన్య గ్రామీణుల తయారీ చేయడంలో వాళ్ళు పుంచి నేర్పరులు. వాటితోపాటు కలపితో పీల్చులు అడుగునే రకరకాల ఆటవస్తువులూ, అలంకార వస్తువులూ ఎంతో నాణ్యంగా తయారీ చేసువారు. వారు చిన్న చిన్న పడవలలో బయలుదేరి, దాపులనున్న అరణ్యానికి వెళ్ళి, అక్కడ చెట్లు పడగొట్టి, కలపి కోసి, పడవలలో తెచ్చుకుంటూ మూడేవారు.

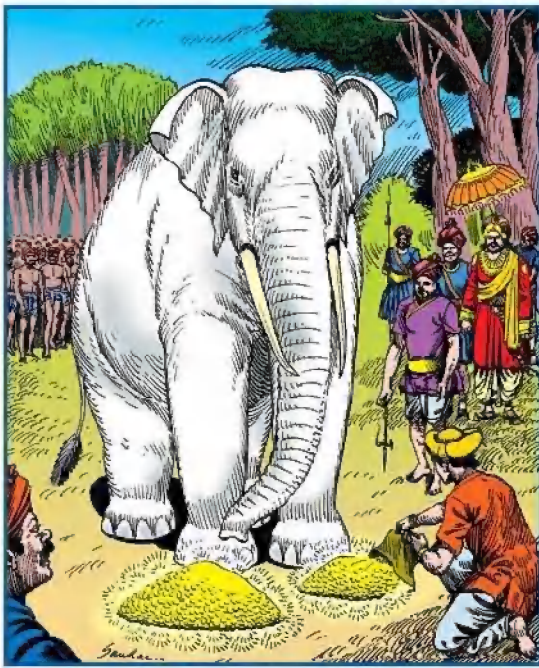
ఆ కలపి ఖర్చులు పొగానే తెచ్చుకోవడానికి వుళ్ళి అందరూ కలిసి అరణ్యానికి వెళుతూ మూడేవారు.

ఈ అరణ్యంలోనే ఒక వూరిలో ఒక అడవి ను గు మూటూండేది. ఒకనాడు అది దాపితా నున్న కొలనులో నీళ్ళు తాగి తిరిగి వస్తూండగా

దాని కాలిలో పేర్లుబడు దిగబడింది. దాని ఫలితంగా ఏనుగు కాలు వాచి సిల్లు మిక్కుట్టు నారంభించింది. అది ఎంత ప్రియమైనా అబుడు నీ తీయటం సాధ్యం కాలేదు. ఇలా అది కొన్ని రోజులు చెప్పరానంత బాధ అనుభవించింది. ఇంతలో దానికి వడ్రంగులు చెట్లు కొట్టే చప్పిథూ, కలపి కోసే చప్పిథూ వినిపించింది. అది కుంటు తూ వారన్న చోటికి వెళ్ళింది.

ఏనుగు నీ చూడగానే దానికేదో బాధ కలిగిందని భ్రమించి, వడ్రంగులు తాము చేసే పని కట్టిపెట్టారు. ఏనుగు వారి పుంపు పిచ్చుకు న్నది. దాని కాలు వాచి ఉండటం వల్ల అందులో ఏదో గుచ్చుకున్నట్లు తెలుసుకుని, వడ్రంగులు తమ ఉల్లులతో ఉపాయంగా అబుడు నీ బయటికి లాగి, అక్కడ లభించే ఆకుల పిసిరు పై సీ గాయానికి చికిత్స చేశారు.

త్వరలోనే ఏనుగు కాలు బాగుంది. అది మొదలు ఆ ఏనుగు వడ్రంగులకు

ఎంతో క తజ్జతతో సాయ పిడ సాగింది. అది పిడిపాలు న చెట్లను తీసుకువచ్చేది, దుంగ లను దొర్లించేది, కోసిన పిలకలను నదిలో పిడవల వద్దకు చేరమోది. ఆయేటికాయే థు వడ్రంగులకూ ఏనుగు కూ వు ధ్యూవాం పేరిగింది. అయ్యు థు వందలవుంది వడ్రంగులూ తవు ఆహారంలో తలాకాస్తా తీసీ ఏనుగు కు పేట్టేవాళ్ళు.

కాలక్రమం న ఈ అడవి ఏనుగు కు ఒక పీల్ల కలిగింది. అది ఐరావతం జాతిది, తెల్లగా ఉండేది. అడవినుగు ముసలిదై పోయాక, అది తన పీల్లను తెచ్చి వడ్రంగులకు అప్పి గించి, తాను అరణ్యంలోకి వెళ్ళిపోయింది. ఇప్పిడీ తెల్ల ఏనుగు వడ్రంగులకు తోడ్ప థు తూ, వారిచ్చే ఆహారాన్ని తింటూ, వారి పీల్లలను తన పీహిచ్చీ ద ఎక్కించు కుని తిప్పితూ, నదిలో స్నానం చేయి స్తూ ఉల్లా

సింగా కాలం వెళ్ళ బుచ్చుతున్నది. వడ్రంగులు ఆ ఏనుగు పీల్లను ఎంతో టువుతో చూసి కుంటున్నారు.

అరణ్యంలో ఈ తెల్ల ఏనుగు ఉన్నదని తెలిసీ, దాన్ని ఎలాగైనా పట్టుకుందామని బ్రహ్మాదత్తుడు సిపిరివారంగా అరణ్యానికి వచ్చాడు.

వడ్రంగులు రాజును చూసీ, ఆయన కలపికోసిం వచ్చాడను కుని, “వు హరాజా, శ్రవు పిడి తామే వచ్చారెందుకు? కలప కావ లిల్లవు వు తెచ్చి ఇవ్వకపోయా వూ?” అన్నార థేతులు జోడిస్తూ.

“నేను కలపికోసిం రాలేదు. ఈ తెల్ల ఏనుగు కోసిం వచ్చాను,” అన్నాడు రాజు.

“అయ్యు తే తీసుకు వెళ్ళండి!” అన్నారు వడ్రంగులు వినయంగా.

వారి సింభాషణ విన్న ఏనుగు పీల్లకు విచారం కలిగింది. తను రాజువెంట వెళితే, వడ్రంగుల పీల్లలను ఆడిస్తూ, సాయ పిడే వారెవరు? అందు వల్ల అది ఎంతకీ అక్కడ నుంచి కదలలేదు. రాజు వెంట వచ్చిన వారిలో ఒకడు, “వు హరాజా, ఇది చాలా వివేకంగల జంతు మాదానిని తవు ర్న తీవు కు పోతే ఈ వడ్రంగులకు నష్టం కలుగుతుంది. వారికి విరిహారం ఇవ్వనేగాని అది కదలదు!” అన్నాడు.

రాజు ఏనుగు నాలుగు కాళ్ళదగ్గిరా, తొండం దగ్గిరా, తోకదగ్గిరా ఒక్కొక్క ల వర హాలు చొప్పిన పేట్టి, వడ్రంగులను తీవు కో వున్నాడు. అప్పటికీ ఏనుగు అక్కడి నుంచి కదలలేదు.

వద్రంగుల భార్యలకూ, పీల్లలకూ బట్టలు పేట్టినాక అది కదిలి రాజు వెంట నగరానికి వెళ్ళిపోయింది.

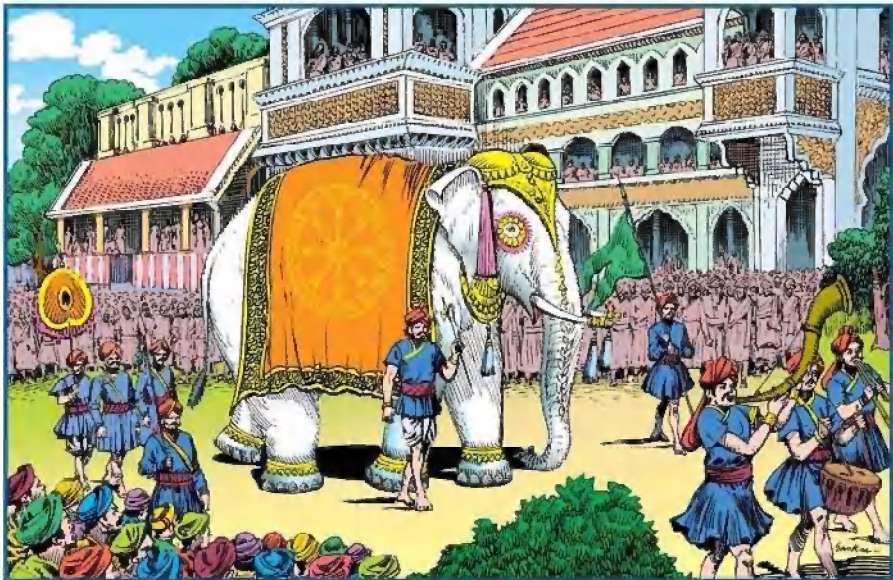
ఏనుగును చక్కగా అలంకరించి మేళ తాళాలతో నగరం లోకి తీసి కుప్పాయారు. వీరు లన్నీ ఊరేగించారు. ప్రిజలు అనందోత్సాహాలతో దానిని తిలకించారు. తరవాత దానిని ఒక ప్రత్యేకమైన శాలలో ఉంచారు. ఆహార విషయంలోనూ, ప్రత్యేక శ్రద్ధ కనబరచసాగారు. అది పిట్టమిజేస్తూ అల్లింది. చక్కగా అలంకరింబడిన దాని వీధి రాజు గారు తప్ప ఇంకెవరూ ఎక్కడానికి వీలు లేదు.

ఈ ఏనుగు వచ్చాక కాశీరాజ్యం చాలా విస్తరించింది. సీరిసింపిడలతో తులతూగ సాగింది. రాజ్య ప్రిజలు పుఖశాంతులతో వర్ధిల్లారు. దాని ప్రభావం వల్ల ఎంతటి బల

వంతు లెస్సరాజులు కూడా కాశీరాజుకు ఓడి పోయారు.

కొంత కాలానికి రాజు భార్య గర్భవతి అల్లింది. ఆమె కడుపున బోధిసత్తుడు ప్రవేశించాడు. ఇంకొక వారానికి రాణి ప్రిసి ఎన్నిందనగా రాజు చనిపోయాడు. ఇదే మంచి సిమయపు ను కుని కోసల దేశమీ రాజు తన సైన్యాలతో కాశీరాజ్యంపైకి దండెత్తి వచ్చాడు.

ఏం చెయ్యాలో మంత్రులకు పాలుబోలేదు. వారు చాలామితవు లో తాప్పు చర్చించు కుని, చివరకు కోసలరాజుకు ఈ విధంగా కబురు పింపారు: “పూ రాణీగారు ఒక వారం లోపల ప్రసవిస్తుంది, ఆమె ఆడ పిల్లను కన్నట్లైతే మీరు మచ్చి కాశీరాజ్యాన్ని ఆక్రమించుకోండి. మగపిల్లవాడు కలిగిన పిల్లలోమేలు మీతోయిద్దం చేస్తాం!”

కోసలరాజు ఈ కబుర్ర అంధు కుని, వారు రోజులు గడపు విచ్చాడు .

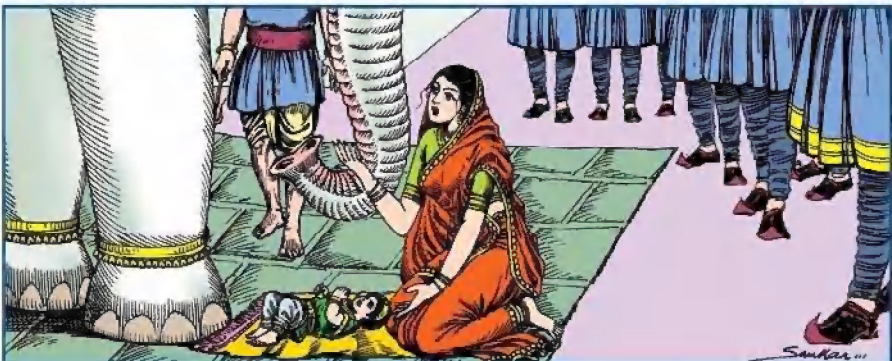
వారు గడవగానే పు హరాణి బోధిసిత్వస్థి ప్రసివించింది. కాశీలనలు కోసలనలతో యుద్ధానికి తలపిడ్డారు . కాని యుద్ధంలో కోసలనలదే పేయ్యే గా కనిపించింది. అప్పిడు మంత్రులు మహారాణి వద్దకు వెళ్ళి, “అమ్మా, పు న పట్టిమీసేను గు యుద్ధరంగంలో ప్రవేశిస్తానే గాని పు నకు విజయం చేకూరదు . కాని పు హరాజు పు రణించినది మొదలు ఏనుగు నిద్రాహారాలు పూని ధుఃఖంలో పు నిగిషుది,” అని విన్నవించారు .

ఈ పూటలు వింటూనే పు హరాణి పిలిచి పుంచం పీదనుంచి లేచింది. తన కుమార్తె డికిరాజోచితమైన దుస్తులు తొడిగింది. ఆమె తన కుమార్తె డికి ఏనుగు కాళ్ళ పుంపు పేట్టి ను సూరం చేసి, “గజరాజా, నీయ జహాని పొల్లి నంధు కు విచారించవద్దు, ఇదిగో నీ నూ తనయ జహాని! వీడిశత్రు వలు యుద్ధరంగంలో చెలరేగుతున్నారు. నీవు ఇప్పుడే వెళ్ళి వారిని ఓడింపు ; లేదా నీ కాళ్ళకింద ఈ శిశు మృత్యు తొక్కి చంపేయ్యి,” అన్నది.

అంతవరకూ విచారంగా మన్ను ఏనుగు పిల్లవాడి శరీరాన్ని తన తొండంతో త్రువు గా తడివింది. అతణ్ణి తొండంతో ఎత్తి తన శిరస్సి పీద పేట్టుకున్నది. తరవాత అతణ్ణి తల్లి చేతుల్లోపేట్టియుద్ధరంగానికి కదిలిపొల్లింది.

ఏనుగు భీకరంగా పుంకరిస్తూ వాయు వేగంతో తపు పేక్కి వచ్చి పిడుతూండటం చూసి, కోసల సైనికుల గుండెలు అవిసి పొయ్యాయి . వారు చెల్లాచెదురుగా పారిపో సాగారు . ఏనుగు నేర గా కోసలరాజు వద్దకు వెళ్ళింది. అతణ్ణి తొండంతో పుట్టి తీసి కు వచ్చి రాజకుమారుడి పాదాల వద్ద పిడుమేసింది. కోసలరాజు పిసివాడి కాళ్ళు అంటు కుని ‘పూపిణ వేతు కున్నాడు . కాశీ పుంత్రిలు అతనికి ఎట్టి అవికారమూ చేయక, అతని ధుశ్చర్యను ‘పుంచి తన దేశానికి తిరిగి పొనిచ్చారు .

బోధిసిత్వస్థు ఏడెళ్ళవాడయ్యే దాకా ఏనుగు కాశీరాజ్యాన్ని కాపాడింది. తరవాత బోధిసిత్వస్థు సీంహాసనానికి వచ్చి ఆ ఏనుగు తన పట్టిమీసేనుగు చేసి కుని, రాజ్య పాలన చేశాడు .

రామాయణం

వీధిలో పొరులందరూ దైన్యంతో నిలబడి చూస్తున్నారు. కొందరు రథం వెనకపరిగెత్తుతున్నారు. కొందరు రథం పక్కలు పట్టుకుని వేళ్ళాడుతున్నారు. కొందరు రథానికెదురుగా వచ్చి సువుంపుణ్ణి, “వుళ్ళి ఎప్పటికి చూస్తామో, కాబూమీచూడనియ్యి. రథం మెల్లిగాతోలు, బాబూ!” అని బతిచూలారు.

ఉన్నట్టుండి దశరథుడు, “నేను రావుణ్ణి చూడాలి!” అంటూ తన ఇంటి నంచి బయటికి వచ్చి వీధిన పట్టాడు. ఆయనతో బాటు ఆయన భార్యలు కూడా వీధి వెంట పరిగెత్త సాగారు.

“సువుంపుణ్ణి, రథం కాస్త అమ్మో” అని కేక పట్టాడు దశరథుడు. ఆయన కొంత దూరం పరిగెత్తి పడిపోయాడు.

వెనక్కు తిరిగి చూస్తున్న రావుణ్ణి డిక్షిద శ్వంధుర్భరపుల్లి ఉంది. అతను సువుంపుణ్ణి, “రథం వేగంగా తోలు. ఈ దుఃఖాన్ని ఎంత

అమ్మిచూడగలను? ఎలా చూడటం? అంతగా వుహారాజు అడిగితే, జనం చేతులలో ఆయన కేక వినిపించ లేదని చెప్పి,” అన్నాడు.

రావుణ్ణి రథాన్ని వెన్నంటి వచ్చేవారి వద్ద సేలమూపుకున్నాక సువుంపుణ్ణి గుర్రాలను వడిగా తోలాడు.

దశరథుడితో సువుంపుణ్ణి, “వుహారాజా, వాళ్ళు త్వరగా రావాలనుకున్నట్టు తేవారిని ఎక్కువ దూరం సాగనంపి గూడవు,” అని చెప్పారు. దశరథుడు శరీరమంతా చెమటలు దిగ గారితూ, భార్యలతో సహా అక్కడే నిలబడి, క్రమంగా దూరమై పోతున్న రథాన్ని చూశాడు.

రావుణ్ణి వనమాసానికి బయలుదేరి వెళ్ళి పావటంతో దశరథుడి అంతఃపితం రోదన

ధ్వజులతో నిండి పోయింది. దానితోబాటే అయోధ్యా నగరపుంతా పొదుపు పడినట్టయ్యి పోయింది. ఎక్కడిపిన్నలక్కడ ఆగిపోయారు. జనులంతా ఏదో ఉపద్రవం జరిగిపోయినట్టుగా విస్మయపోయారు.

రావుడివెనుకకొంతదూరం వెళ్ళి దారిలో పిడిపోయిన దశరథుణ్ణి కాసల్యా, కైకయీ చెరొక చెల్లూ పట్టుకుని నిలబెట్టారు. దశరథుడు కైకయితో, “నన్నంటకు. నేను నీ భర్తను కాను. నిన్ను విడిచి పేట్టేశాను. నీ కొడుకు నాకు తిలోదకాల్ని అవి నాకు పుట్టమా” అన్నాడు.

అయిన రావుడి కోసం ఇంకా విపరీతంగా ఏడుస్తూ కాసల్య ఇంటికి వచ్చేశాడు.

ఆ రాత్రి రావుడి కోసం విలపించే కాసల్యా దశరథులను పిచ్చిత్రతగిన విధంగా ఊరడించింది.

ఈ లోపల నెతా రావుల స్వల్ప లెక్కన రథం సూర్యాస్తమయ వేళకు తమ సానదీ తీరం చేరింది. విశజనులు అక్కడిదాకా రథాన్ని వెంబడించి వచ్చారు. వారు రావుణ్ణి అరణ్యవాసం వెళ్ళవద్దని నిర్బంధం చెయ్యసాగారు. రాముడెన్ని చెప్పినా వారు ఏమాత్రం వినిపించుకోలేదు.

సిపులెత్తుడు గుర్రాలను ఎప్పి, కడిగి, నీరు తాగించి, నది ఒడ్డున తిరగనిచ్చి, తరవాత కట్టేవేసి వేత పేట్టాడు. సిపులెత్తుడు, ల్పణుడు తయారైన ఆకుల పిక్క పుడపిడుకుని రావుడు, నెతా నిద్రపోయారు. సిపులెత్తుడు, ల్పణుడు రాత్రి అంతా కబుర్లతో గడిపారు.

రావుణ్ణి వెంబడించి వచ్చిన పౌరులు కూడా నది ఒడ్డునే నదులు వాల్చి నిద్రపోయారు.

తెల్లవారు తూండగా రావుడు లేచి, ఇళ్ళ వాకిళ్ళు విడిచిపెట్టి చెట్ల కింద నిద్రపోతున్న ఎవరైనా చూసి, ల్పణుడితో, “ఏరంతా లేవకప్పుండే వునుం రథం వుక్కి సాగిపోవటం వుంది. లేకపోతే ఏరువు నని పదలర. వునతోపాటే వచ్చేస్తారు,” అన్నాడు.

సిపులెత్తుడు రథం సిద్ధంచేసి తెచ్చాడు. రావుడు సిపులెత్తుడితో, “రథాన్ని అన్ని వైపులా తిప్పి తీసి కురా. అప్పుడు జనం వునుం వెళ్ళిన జాడ తెలుసుకోలేక పోతారు,” అన్నాడు.

సిపులెత్తుడు రథాన్ని అలాగే తిప్పి తెచ్చినాక నెతా రావుల స్వల్పలు దానిపై ఎక్కి కూర్చుని ఉత్తరంగా బయలుదేరారు.

తెల్లవారి జనం నిద్రలేచి చూస్తూ రథం లేచి, నెతా రావు లక్ష్మణులు లేచి. తమ ను వంచించిన నిద్రనూ, దైవాన్ని తిట్టుకుంటూ వారు అయోధ్యకు తిరిగి వెళ్ళారు.

తెల్లవారే సిరికే రావు డి రథం చాలా దూరం వెళ్ళిపోయింది. అది దక్షిణ కోసల దేశాన్ని గడిచి, కోసలకు దోణంగా ప్రివ హించే గంగానదిని చేరవచ్చింది. గంగా నది సింహి పానశ ంగిచేర మిశ్రపు నే చోట ను వుం త్రు థు ఒక పేద గార చెట్టు కింద రథాన్ని నిలిపి, గ్ర రాలన విప్పి, వాటికి వే తపట్టాడు. నెతా రావు లక్ష్మణులు చెట్టు కింద కూచు న్నారు.

ఇంతలో గ్ర హి దనే బోయ రాజు, రావు డికి వుంచున్నాస్తాడు, రావు డి రాక గ్ర రించి తెలిసి, తన వుం త్రు లతోనూ, కుల పేదల తోనూ చూడ వచ్చాడు. అతన్ని దూరాన చూస్తూనే రావు థు లక్ష్మణు డితో కూడా ఎదురై వెళ్ళి, గుహాణ్ణి ఆలంగనం చేసి కు న్నాడు. గ్ర హి థు విచారంతో, “రావూ, ఇదే అయోధ్య అను కో! నీమాఅతిథిగా రావటం నా అద స్థిం,” అన్నాడు.

తరవాత గ్ర హి థు రావు డికి, లక్ష్మణ డికి, నెతకూ వుంచి భోజనం సీద్దంచేర్చింది, “రావూ, నీకు ఏ లోపిపూ బరగవు. ఈ రాజ్యాన్ని నీవే ఏలు తూ ఉండిపో,” అన్నాడు. రావు థు అతన్ని గాఢంగా ఆలంగనం చేసి కుని, “గ్ర హా, నా కోసంకాలి నడకన వచ్చామా అంతకన్న ఇంకేం కావాలి? నీ రాజ్యం నీవే ఏలు కో. నేను నారబట్టలు ధరించి అరణ్య వాసించెయ్యక తప్పదు,” అని నచ్చచెప్పాడు.

ఆ రాత్రి రాముడూ, సీతా ఆ గారచెట్టు కిందనేపిడు కుని నిద్రపోయారు. వారికి రగా వేలు కుని ఉన్న లక్ష్మణు డితో గ్ర హి థు, “నాయనా, నీవకూడా పిడు కుని విశ్రాంతి తీసికో. తెల్లవార్లా వీ కు వే వు కాహి ఉంటాలే. అరణ్యంలో ఉండే పూ కిది పిరిపాటే,” అన్నాడు. కాని లక్ష్మణు థు అలా చెయ్యక గ్ర హి డితో తెల్లవార్లా వేలు కుని కూచుని, జరిగినదాన్ని గ్ర రించి, జరగబోయే దాన్ని గ్ర రించి వూట్టాడు. అంతా విని గ్ర హి థు చాలా దిగులు పిడ్డాడు.

ఆ రాత్రి గడిచి వున్నాడు దయం రావు థు కోర్లుల కూతలకూ, నెమళ్ళ కూతలకూ వేల్చున్నాడు. అతను లక్ష్మణు డితో, “నీ రోగ దయం అమాత్రు న్నది. వు నం గంగానది దాటి వెళ్ళిపోదాం,” అన్నాడు. లక్ష్మణుడు వెళ్ళి బోయ రాజైన గ్ర హి ణ్ణి, సారథి అయిన న

సి పుంత్రిణ్ణిపీలు చు కు వచ్చాడు . రావు డు గు ప్పి డితో తావు గంగానది దాటాలని చెప్పాడు.

గు ప్పి డు తన పు ను ప్పి లను పింపి గంగ దాటటానికి పుంచి పిడవనూ , నావికుణ్ణి సిద్ధంచెయ్యమన్నాడు.

రావు డు సి పుంత్రి డితో, “సారథీ, నీ విక సగరానికి తిరిగి వెళ్ళు. మా తండ్రిగారి తోనూ , తల్లులతోనూ పూర్వం గు రించి తెలిపి, పిద్దాలు గేళ్ళూ తీరగానే తిరిగి వస్తావుని చెప్పి. తరవాత భరతు డ్లి ప్పే నవూ పు ఇంటి నుంచి తీసి కు వచ్చి రాజ్యాభిషేకం చేర్చుంచు,” అన్నాడు .

సి పుంత్రి డు , “రావూ , రణరంగంలో యోధుడు పిడిపాగా సారథి ఉత్తరథాన్ని తీసి కుప్పొలు నట్టుగా, పీల్చు పు గ్గురూ

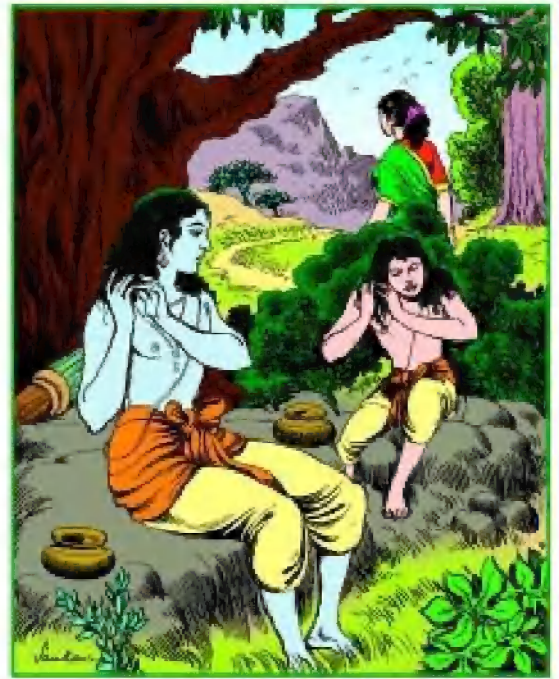
ఎక్కి వచ్చిన రథాన్ని ఖాళీగా అయోధ్యకు తీసి కుప్పొలే ప్రజల గుండెలు పగలవా? ఉత్తరథంతో తిరిగి వెళ్ళి పీ తల్లులకు నా మొహం ఎలా చూపించను ? నేను కూడా ఈ పిద్దాలు గేళ్ళూ పీ వెంటనే ఉండి పీ కు అడువి లోని ఫిలాలను తెచ్చి పేడు తూ ఉంటాను ,” అన్నాడు .

“అలా కాదు , సారథీ. నీ విక్కడే ఉండి పొతే మేము అరణ్యానికి వెళ్ళినట్టు క్లకేయికి, తవు ఆజ్ఞ పాలించినట్టు తండ్రిగారికి ఎలా తెలుస్తోంది? కనుక, నీవు తిరిగి వెళ్ళి తీరాలి,” అన్నాడు రావు డు .

తరవాత రావు డి కోరికపేగు ప్పి డు పు రిపాలు తెచ్చాడు . దానితో రావు లక్ష్మణు లిద్దరూ పు న్న లలాగా జడలు కట్టుకున్నారు . లక్ష్మణు డు నెతను పుంధు గా పిడవలోకి

ఎక్కించి తరవాత తాను కూడా ఎక్కాడు . రావు డ్ర గ్స్ దికి వీడ్కోలు చెప్పి ఆఖరున పిడవలో ఎక్కికూపు న్నాడు . గ్ర ప్స్ ది బంధు మ్మ తెడు వేసి పిడవను గంగకు అడ్డంగా నడిపారు . పిడవ నడి ప్రివాహింలో ఉండగా నెత గంగకు నపు స్కిరించి, “గంగాదేవీ, పిడ్నాలు గేళ్ళ అనంతరం వే వు ే వుంగా తిరిగి వచ్చేటప్పిడు బ్రాహ్మణులకు ల గోమలూ , పస్త్రాలూ దానం చేస్తాను , అన్న దానం చేస్తాను . నీకు నైవేద్యం పేడతాను . నీ గట్టున ఉండే అన్ని దేవాలయాలకూ మొక్కుతాను. వే వు సుఖంగా తిరిగి వచ్చే టట్టు అను గ్రహించు ,” అని భక్తితో మొక్కు కున్నది .

త్వరలోనే పిడవ గంగ యొక్క దోణిమి గట్టు చేరింది . నెతారావు ల్యణులు వత్తు దేశంలో అడు గ్ర పేట్టి కాలినడకన బయలు దేరారు . ముందు లక్ష్మణుడూ, అతని వెనక నెతా, సీత వెనకగా రాముడూ-ఈ విధంగా వారు నడక సాగించారు .

గంగ ఉత్తరమిగట్టున నిలబడి ఉన్న సు వు లత్ర డ్ర వారు కనపడకుండా వెళ్ళిన దాకా పూ సీ కంటతడి పేట్టు కున్నాడు .

రావు ల్యణులు ఆ రోజు పుట్టుపిక్కల చెట్లకు కాచిన సు వు డ్ర ర ఫిలాలను తిని ఆకలి తీర్చుకుని, అ రాత్రికి ఒక చెట్టు కింద చేరారు . తన స్త్రీతి తలు పు కుని రావు డ్ర వశం తప్పి వూట్లాడసాగాడు .

ఇదే అరణ్యవాసానికి మొదటిరాత్రి . ఇక నుంచి సు వు లత్ర డ్ర కూడా తోడుండడు . నిద్రపొకుండా వేలు కుని ఉండి తానూ ,

ల్యణు డూ నెతను జాగ్రత్తగా కాపాడు కోవాలి . ఇప్పిడు తండ్రి దశరథుడు పుట్టెడు దిగ్రలు తోపిడు కుని ఉంటాడు . ఆయనకు తీరని ాభకలిగించిన కైకయికి మాత్రం చాలా సంతోషంగా ఉంటుంది . భరత డ్ర హల్లుగా , సుఖంగా రాజ్యవేలు తాడు గద! అనిలు ఈ కైకయి దాపిరించింది దశరథుడి కీడు కూ తనను అడివికి పింపిటానికీస్తూ! సుకుమారి అల్లున నెత తన కారణంగా ఇడు పుల పాలు కావలసినచ్చింది . అప్పు ఏ జన్మలోనో తల్లి కొడుకులకు ఎడబాటు కలిగించి ఉంటుంది . తాను తలుచుకుంటే, ఒక్క అయ్యా డ్య ఏవిటి, భూ వుండలవుంతా జల్లుంచ గలడు! తండ్రి వూటకు లోబడి, ధర్యం కోసిం పట్టాభిషేకం వూ ను కున్నాడు గాని! అల్లునా, తానొకటి తల్లిస్తా విధి ఒకటి తలిచింది . ఇండు లో ఎవరిని నిందించీ ప్రయో

జనంలేదు . అంతా విధిప్రికారవు జరుగుతుంది. ఎంతటి వారెనా విధికి తలవొగ్గక తప్పదు !

రావు డికి నిద్ర రాలేదు . అతను కన్నీరు కార్తూ ఇదే ధోరణిలో వూట్లాడుకు పొత్తూ ఉండటం చూసి లోనైతే అతన్ని ఊరదించాడు . ఆ వూట్లతో రావు డివు నన్ని కాస్త స్త్రీవు తపిడి, వనవాసి దీ అతనిలో ద డ పిడింది. పక్కనే ఒక మర్రిచెట్టు కింద లక్ష్మణుడు ఆకులు పిరిచి పిక్క సీడ్లం చేశాడు . నెతారావులు ఆ రాత్రికి ఆ పిక్కపేసేపిడ్ల కు న్నార .

తెల్లవారే తూనే వున్నారా లేచి గుంగా యే వు నా సంగమమైన ప్రయాగ కేసి నడిచారు . అక్కడ భరద్వాజువు ని ఆశ్రమం ఉన్నది. వారు ఆశ్రమం చేరేసిరికి సూర్యాస్తమయం వుండుంది. రావుడు భరద్వాజుడితో క్లుప్తంగా తన కథ చెప్పకున్నాడు.

“అమాత్ర , నీ తండ్రి నిన్ను అకారణంగా అడమూకు పంపాడని విన్నాను . నీ విక్కడికి వచ్చామానక నిన్ను చూడగలిగాను . ఈ ఆశ్రమంలోనే ఒక పిర్ణశాల వేసి కుని పిడ్దాలు

గేల్నూ ఇక్కడే ఉండిపోవచ్చు. ఇక్కడ నీకు సుఖంగా ఉంటుంది. ఈ ప్రదేశం కూడా చాలా పవిత్రమైనది,” అన్నాడు భరద్వాజుడు .

దానికి రావుడు , “వు నీంద్రా, వే వీ ఆశ్రమంలో ఉన్నావు ని తెలొస్తా వూ ప్రిజలు నన్ను చూసి పొవటానికి సులువూ వస్తూ పొత్తూ ఉంటారు. అంధు చేత ఇంకా దూరుగా, వూకు వాసయోగ్యమైన ప్రదేశం ఉంటే చెప్పండి. నెత తండ్రి ఇంట ఎంతో సుఖంగా పేరిగినది. ఆమెకు చూడముచ్చటగా ఉండే చోట్లు చెప్పారంటే, అక్కడే ఆశ్రమం నిర్మించుకుని ఉండి పొతావు ,” అన్నాడు .

“ఇక్కడ ఉండటం ఇష్టింలేక పోతే ఇక్కడికి పిడికోసు ల దూరాన చిత్రకూట వునే కొండ ఉన్నది. అది చాలా రమ్యమైన ప్రదేశం. అపిర్వతంవీ దకొండవు చ్చుల్లా , కోతల్లా , ఎల్లుగు బంటల్లా ఉంటాయి . కొన్ని వేల ఏళ్ళుగా ఋషులు అక్కడ తపిస్తూ వేసి కుంటున్నారు . అది మీకు అనువైన ప్రదేశం. అక్కడ ఆశ్రమం ఏర్పాటు చేసి కోవచ్చు,” అన్నాడు భరద్వాజుడు .

ఉచితసలహాలు

నారయ్యకు తాతలనాటి ప్రి రిపాక ఒకటి ఉన్నది. దానిని అనుకుని విశాలమైన పెరడు ఉన్నది. నారయ్య ఆ పేరట్లో అరటిపీలకలు నాటాడు. అరటితోట ఏమిగా పేరిగి పిచ్చగా, కంటికి ఇంమిగా ఉన్నది.

ఒక రోజు ఉదయం నారయ్య అరటి తోటలో కాలు వలు సిరిచేస్తూ ఉండగా జవ్వీందార గారి పొత గుర్రపిఠాండి వచ్చి ఆగింది. అది చూసి నారయ్య ఆశ్చర్యపెట్ట తూండగా, బండిలో నుంచి జవ్వీందార గారి భార్యదిగి, నారయ్యను పీలిచింది.

నారయ్య హిడావిడిగా పుట్టిచేతులు కడుక్కుని, పేర్పించతో తుడుపు కుంటూ వచ్చాడు.

ఆమె అతనిబురు అడిగి తెలుసుకుని, “చూడు. నారయ్య, పేరట్తో సిహానీ పాకన నాకు అప్పుతావా?” అని అడిగింది.

నారయ్య ఆశ్చర్యపోతూ జవాబు చెప్ప లేదు. జవ్వీందార గారి భార్యకు తన ప్రి

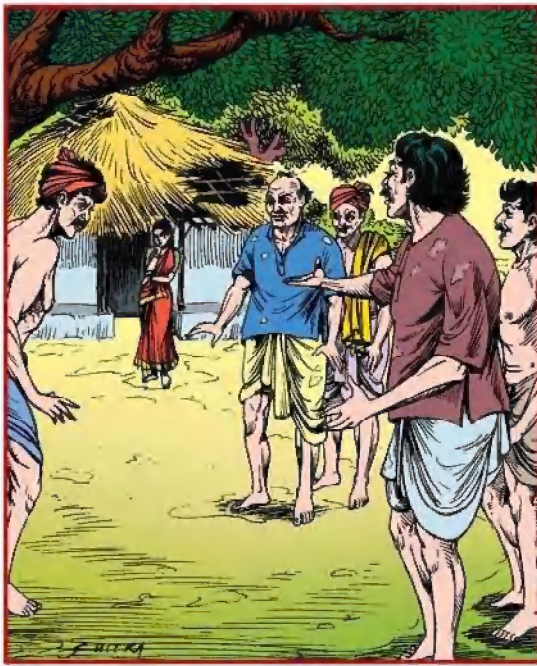
పాకతో ఏం పినో అతనికి అంతు బట్టలేదు. “డబ్బు గురించి సిందేహించకు, అల్లుడు వందలు ఇస్తాను,” అన్నదామె.

నారయ్య తన చెవులను తానే నమ్మలేక పొయ్యాడు. ఆ పూరిపాకకు ఎవరూ రెండు వందలు కూడా ఇయ్యరు. అందుచేత, ఆమె అల్లుడు వందలు అనేసిరికి అతని నోట వూట రాలేదు.

అతను వూట్లాడక పోవటం చూసి జవ్వీందార గారి భార్య, ఆమెుత్తు చాలలేదు కాబోలు ననుకుని, “సిరే, ఏడు ముడులయ్య భృగస్తాన. పురి వూట్లాడకు,” అన్నది.

నారయ్యకు పూర్ణ వచ్చినంత పిని అల్లుంది. ఏడు వందలయ్య భృగ అది పేట్టి ఎంత వ్యాపారమైనా చేసి కోవచ్చును అతను ఆలోచనలో పడ్డాడు.

అప్పటికీ నారయ్య సిరేననకపోయే సిరికి, జవ్వీందార గారి భార్య విసిగిపొయి, “అఖరి వూట! వెయ్యరూపాయలీస్తాను. నీ పాక

ఇస్తావో ఇయ్యవో ఇప్పిడే చెప్పెల్లు, ” అన్నది.

నారయ్య అంగీకరించినట్టు తల ఊపి, “అవుగారూ, సాయంత్రం లోపల మేం పాకన భాళిచేసిపాతాం. సాయంత్రం వీర దాన్ని స్వాధీనం చేసికోవచ్చు,” అన్నాడు.

“సాయంత్రం డబ్బు ఇచ్చివు నిషేని పంపితావు,” అని జమీందారు గారి భార్య బండి ఎక్కి వెళ్ళిపోయింది.

ఆవిడ అలా వెళ్ళగానే నారయ్య తన భార్యను ఉద్దేశించి, “వు నెంటు పిండించేవ!” అంటూ ఎగిరి గంతు వేశాడు.

జమీందారు గారి బండి నారయ్య పాక ముందు ఆగిన నానంది ఇరుగు పొరుగుల వాళ్ళ అంతా శ్రద్ధగా వింటూనే మూర్చన పడ్డారు. వాళ్ళ అందరూ నారయ్య దగ్గరికి వచ్చి, “పాకన నిజంగానే జమీందారు గారికి

అమ్మేస్తావేమిటి?” అని వింతగా అడిగారు. “వెయ్యిరూపాయలు మమ్మీందే అమ్మకం చేస్తావు?” అన్నాడు నారయ్య.

“నీ తెలివి తెల్లవారి నట్టే ఉన్నది! నీ ముష్టి పాకకు వెయ్యిరూపాయల ధర ఎందుకు పిలికిందో ఆలోచించాలా, వద్దా? ఆవిడ గారు ఏలాభమూ చూపుకోకుండానే అంత డబ్బు ఇస్తున్నదా? నీ పేరట్టోనో, పాకలోనో ఏదో నిధిసోపం ఉన్నట్టు ఆవిడకు రూఢిగా తెలిసి ఉండాలి. నువ్వు వెర్రివెధవవు కనుక అమ్మెయ్యటానికి సీడ్లపిడ్లమూర్తా! ఏ పిరిస్థితిలోనూ నువ్వని పాకన అమ్మకు. ఆ నిధిసోపివే దో నువ్వే తప్ప తీసికో. ముష్టి వెయ్యిరూపాయలకు ఆశపడకు,” అని నలుగురు నారయ్యకు ఉచిత సలహాలు ఇచ్చి, ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి, వెళ్ళిపోయారు.

ఈ సలహాలు నారయ్యకు నచ్చాయి. అతని భార్య కూడా, “వాళ్ళ చెప్పినది నిజమే. రేపు కూతురికి పెళ్ళి చెయ్యబోతూ ఆవిడ వెయ్యిరూపాయలు పెట్టి ఈ పాక ఎందుకు కొంటుంది? కూతుర్ని ఇందులో గహి ప్రవేశం చేర్చుస్తోందా?” అన్నది.

సాయంత్రం జమీందారు గారి మనిషి డబ్బు తీసుకుని వచ్చినప్పుడు, భార్య భర్త లిద్దరూ పాకన అమ్మే ఉద్దేశం మానుకున్నావు అతను వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి లాంతరు వెలుగులో నారయ్య పేరట్టోని అరటిచెట్లన్నీ వెకి పోయే, పేరడంతా లోతుగా తవ్వే చూశాడు. ఏమీ దొరకలేదు. పాకలోపల తవ్వినా ఏమీ లేదు. కప్పంతా వెకి చూసినా ఫలితం లేకపోయింది.

తెల్లవారింది. “బంగారులాంటి బేరం చెడ గొట్టుకున్నాం,” అన్నాడు నారయ్య ఏడు మీ గొంతుతో.

“ఇప్పుడైనా వింటిపోయిందేవుంది, నువ్వువెళ్ళి ఆవిడతో పాకను అమ్ముతామని చెప్పు. అల్లుడు వందలు ఇస్తానన్నా నిరేనని బబ్బసి కో,” అన్నది నారయ్య భార్య.

నారయ్య జమీందారుగారి ఇంటికి వెళ్ళి, జమీందారు గారి భార్యతో, “బుద్ధి లేక, నల్ల గురి నిలహాలూ విని, పాకను అమ్మనని చెప్పాను. ఇప్పుడు అప్పులన్న కుంటున్నాను. మీకు తోచిన ధర ఇప్పించండి,” అన్నాడు.

ఆమె చిన్నగా నవ్వి, “ఇంక నీ పాకనాకు దేనికీ? పందెం ఎలాగూ ఓడాను,” అంటూ ఆమె తనకూ, జమీందారు గారికీ వుధ్య పందెం మాట చెప్పింది:

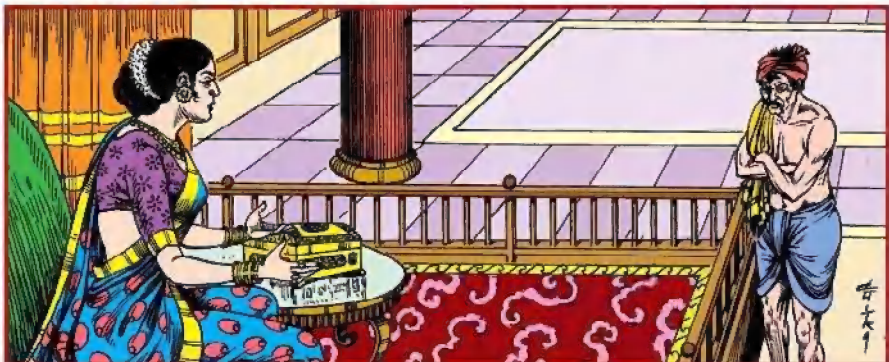
జమీందారు గారి బండి తాత పుత్రుల నాటిది. ఆమె కావరానికి వచ్చినప్పటి నుంచీ జమీందారు గారి చేత కొత్త బండి కొనిపించాలని ప్రియ తీస్తున్నది. కాని జమీందారు కు పాతబండి అంటే ప్రాణం. ఆయన తాత పుత్రులందరూ అందులోనే ఊరేగారు.

“పై రీవుకుల నుంచి వస్తాన్న వస్తామన ఎవరూ వదులుకోరు. చివరకు, ఊరి చివర అరటిపీలకలు నాటిన వాడు కూడా తన తాత పుత్రుల నాటి పాకను వదులుకోరు. నిలువెత్తుధను పోసినా వాడు దాన్ని అమ్మడు. కావాలి అడిగి వూరు!” అన్నాడు జమీందారు.

దాని మీదట ఇద్దరూ వెయ్యేసి రూపాయలు పందెం వేసుకున్నారు. ఆ పందెం ఓడిపోయింది జమీందారు భార్య.

“పందెం గెలుస్తానన్న ధైర్యంతోనూ, జమీందారు గారి చేత కొత్త బండి కొనిపించాలన్న పట్టుదలతోనూ వెయ్యిరూపాయలు నీకిస్తానన్నాను. నువ్వు ఊళ్ళో వాళ్ళ ఉచిత నిలహాలు విని నా అశలన్నీ నట్టేట పుంచామా నీకు తెలుసా? నీకు నిలహాలిచ్చిన వాళ్ళే నా దగ్గరికి వచ్చి తవు ఇళ్ళను ఏడు వందలకే ఇస్తావున్నారే! నల్ల గురి పూటలూ విని నష్టి పోయా మా ఇకనైనా బుద్ధి తెచ్చుకో. వెళ్ళు,” అన్నది జమీందారు గారి భార్య.

నారయ్య తలవంపు కుని ఇంటి దారి పట్టాడు.

శత్రువీరభయంకరుడు

భద్రగిరి, కొండకోన అనేవి ఇరు గ్రామాల రాజ్యాలు. తరతరాలుగా వాటిని పాలించిన రాజుల పుత్రులైన శత్రు భావం అప్పిడ్చుతూ రక్తపాతానికి దారి తీస్తోండేది. రెండు రాజ్యాలు రాజులూ ధైర్యవంతులేకాక, యుద్ధవ్యూహంలో ఆరితేరినవారూ కావడంతో, సేనికన్యలు తప్పి ఎవరూ విజయం నిశ్చయించలేకపోయే వారు.

ఇలాంటి పరిస్థితిలో, తండ్రి పుత్రులంతో భద్రగిరి రాజ్యాధికారానికి వచ్చిన రణపుల్లు, కొండకోనను ఎంత సైనిక నష్టానికైనా ఓర్చి జయించి తీరాలన్న పట్టుదలతో, ఆ రాజ్యం మీద యుద్ధం ప్రకటించాడు.

వారం రోజుల్లో రెండు దేశాల సైన్యాలు, సరిహద్దుల్లో మోహరించాయి. ఇక యుద్ధం ప్రారంభం కానున్న సమయంలో, భద్రగిరి సేన్యంలో చిన్న దళాధిపతిగా మన్న శౌర్యశీలి అనేవాడు దళాన్ని వదిలి పారిపోసాగాడు. అది గమనించిన పురొక దళపతి ఆ తణ్ణి తరిపు పట్టుకుని, రాజు రణపుల్లు దగ్గరకు తీసి కుప్పాయి, జరిగింది వివరించాడు.

రణపుల్లు, శౌర్యశీలిని తీవ్రంగా చూస్తూ, “ఒరే, నీ ఒడ్డుపొడుగు, మెలితీరిగిన మీసం చూస్తూంటే, శత్రు వీరభయంకర డిలా మన్నామా అట్లు వంటి ను మ్హ పోతే ప్రారంభం కానున్న సమయంలో పీరికిపిందలా పారిపోవడం ఏమిటి?” అని గద్దించి అడిగాడు.

దానికి శౌర్యశీలి వినయంగా, “పుహరాజా! నేను పీరికితనం కొద్దీ పారిపోవడం కాదు. కొండకోన సైనికుల ముఖాలు చూడడమంటే నాకు చెడ్డ అసహ్యం. అందుకని వెనుదిరిగి పొదలవాను,” అన్నాడు.

అజేయుడు గరుడుడు!

విజ్ఞపురి రాజు విజ్ఞమనోహరుడి కోరిక నైకాంఠం ప్రధాని పుష్పరాజు కొండ గుహలలోని నరేంద్రపుణ్యే, అతని కుమారుడు రవేంద్రపుణ్యే కలుసుకున్నాడు. నాగబంధు అతని అద్భుతశక్తులుగల కోయిలయినతని ఆదిత్య-అరుణుల వివాహానికి అంతరాయం కలిగించడానికి సంఘమని అజ్ఞాపించినట్లు భూతదైత్యుడు చెప్పాడు. ఆ యువతని వెంటబట్టుమని పుష్పరాజు చంద్రపురికి వెళ్ళాడు.

అరుణ శంకుమందిరం గురించి కోయిలయినతని ఆడిగింది.

నన్ను యువరాజు పంపారు.

తీవ్రంగా వెళ్ళు. అలంకరించబడిన అరుణగది కనపడుంది.

స్కారోజు రామ్మంది. ఆదిత్యుడు కాపలాభియుక్త పీలివాడు.

ఆదిత్యుడికి ధ్యానంలో సర్పం కనిపించింది. విగ్రహం పక్కన గరుడుడి తాళ ఉంది.

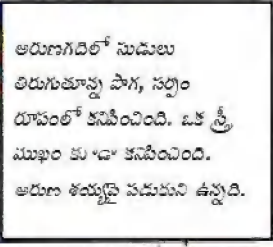
నేను ధ్యానం చేయాలి. ఎవరూ అటవీపరచుందా మాసుకో.

అది మరుక్షణమే గరుడుడి రూపం దాల్చింది. సర్పం అచ్చిశ్చేయింది.

అరుణ విద్రుపోవడం కోయిలయినతని చూసింది. పక్క న ఉన్న వేరొక మంచం మీద మర్రిదళు పరిచారితలు నిద్రపోతున్నారు.

ఇదేదో ముందు పావురం!

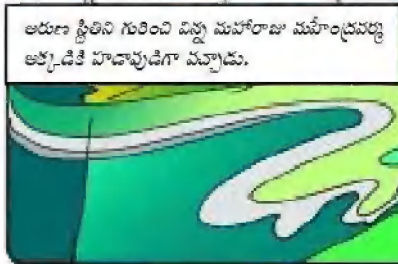

సర్దం!
నాగబంధు అదిత్యుణ్ణి
దెబ్బతీస్తాడు!

అరుణా నుంచి మూటా,
పలుకూ లేవోయేసరికి
అదిత్యుడు దిగ్గజాంతి
చందాడు. అమ
కూపిణీనయ్య
కనపించింది. ఒంటి
మీద ఆభరణాలు లేవు.
బొట్టు విరబోసుకుని
ఉన్నది.

అరుణా! ఈ రోజు ఏడు
వినాహం. లేచి సిద్ధంకా!

అరుణా స్తీతిని గురించి విన్న మహారాజా మహాంధ్రవల్ల
అక్కడికి హడావుడిగా వచ్చాడు.

మరే,
అమెకు ఏదో చేశారు.

చాలా జాగ్రత్తగా చూసుకో.
పరివారకలు లేచినా నాకు తెలియజేయ.
నేను ఇప్పుడు మహారాజా వెంట
వెళుతున్నాను!

చిత్తం ప్రభూ!

అమెకు ఎలాంటి ఇబ్బంది
కలిగిందనండి. కొంతసేపటికి
తేరుకోగలదనుకుంటాను.

నేనూ, అలాగే
అనస్తున్నాను.

వీరబాహూ! రాజగురువునూ,
జ్యోతిషుణ్ణి వెంటనే పిలిపించు.

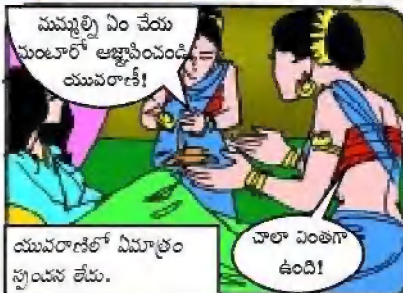
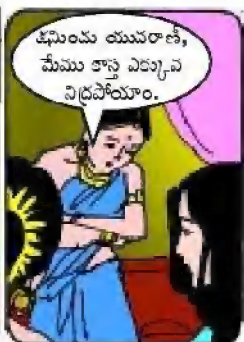
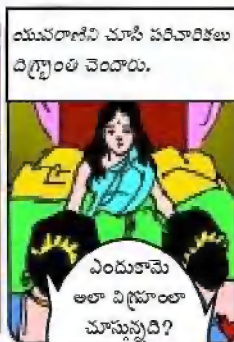
చిత్తం, ప్రభూ!

వీరబాహూ వెళ్ళుక...

అదిత్యా, ఈరోజు వినాహం
జరగడం అసాధ్యం!

వ్యూహస్థం కూడా
వాయిదా వేయాలి!

-(ఇంకావుంది)

పశ్చిమ బెంగాల్‌లో దుర్గాపూజ

అశ్విన (సేప్టెంబర్-అక్టోబర్) మాసంలో పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రపుంతటా ఆనందోత్సాహంతో దుర్గాపై జరుపుకుంటారు.

దుర్గాపై జరుపుకుంటున్న చాలా ప్రాచీనమైన సంప్రదాయం. భారతీయ సాహిత్యంలో 12వ శతాబ్దంలోనే దుర్గాపై జరుగించిన ప్రస్తావన ఉంది. అయితే, పైజావిధానంలో క్రమేణా పేర్లు మారులు చోటు చేసుకున్నాయి. ఒకప్పుడు జపీందారులు, వర్తకులు తమ ఇళ్ళల్లో దుర్గాపై జరుపుకునేవారు. ఇప్పుడు పోరుగు ప్రజలు ఆపై జలోపాల్గొనేవారు. అందరికీ విందు భోజనాలు పేర్చేవారు.

అయితే, ఇవాళ దుర్గాపై జరుపుకుంటున్న కలిసే జరుపుకునే సామ్రాజిక ఉత్సవంగా విరిణతి చెందింది. వివిధ సంఘాలు, సమాజాలు, కలుపుకోవడం వల్ల పై జలకు ఒక విధమైన సార్వజనీనత సెప్పకూరింది. దుర్గాపై జ సామ్రాజిక, ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకున్నది. ఇవాళ రు ఉత్సవం బ్రహ్మాండంగా, ఎంతో కోలాహలంగా నయనానంద

కరంగా జరుగుతున్నది.

ఒకప్పుడు దుర్గాను మాత్రం పై జించేవారు. అయితే, ఇవాళ ఆమెను కుటుంబసేవేతంగా పై జించడం జరుగుతున్నది. జగన్మాత అయిన దుర్గా-భర్త పరమశివయ్య, కుమారులైన హిమవర్ష, కార్తికేయుల సేవేతంగా పై జలందుకుంటున్నది.

దుర్గాపై జ మూడు రోజుల పాటు జరుగుతుంది. బ్రహ్మాండమైన దుర్గా, లక్ష్మి, సెరస్వతి, గణేశ, కార్తికేయ విగ్రహాలను అలంకరించబడిన వేదికల పై ద ప్రతిష్ఠించి పై జలు జరుపుతారు. చివరి రోజున అందంగా అలంకరించబడిన వాహనాల పై ద మేళతాళాలతో ఆటపాటలతో నిపుజ్జనానికి ఊరేగింమ తీసుకువెళతారు.

స్వామి క్విట్ - 1 సేవ ధానాలు

1. డి. ఆటకాపూ ఎడారి.

2. బి. దామోదర్

పెన్నా సిమెంట్ వారి పెన్నా గోల్డ్

Portland Pozzolona Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.
Plot No. 773, Sarabhai Colony, Road No. 1, Bapga Hills, Hyderabad-500 774. (A & P)
www.pennacement.com, Email: marketing@pennacement.com

Phones: 23353950,
23353952
Fax: 040-23353951

విజ్ఞానం వినోదం వికాసం

విజ్ఞాన వీధికలు :

పాంచి ఉన్న ప్రమాదం

ఈనాడు ప్రజలు ఎంత విర్యావరణ స్పృహ కలిగి ఉన్నారు. పుంపు తరాల తమ సంతతికి ఆరోగ్యకరమైన నివాసాలను వదిలి వెళ్ళాలన్న శ్రద్ధవారిలో కనిపిస్తోంది. అందువల్ల భూమిని పిరిరొందడానికి ఎన్నో చర్యలు చేపడుతున్నారు. అయినప్పటికీ, ఒకప్పుడు మానవ జాతి ప్రగతికి సంకేతాలుగా భావించబడిన సాంకేతిక అద్భుతాలు, ఇవాళ విర్యావరణకు పేను ప్రిథా దాలుగా పరిణమిస్తున్నాయి. పున పరిశ్రమలు, ఫ్యాక్టరీలు, ఆటోమొబైల్ వాహనాలు, రకరకాల విద్యుత్ పరికరాలు విర్యావరణ కాలు ప్యానికి ముఖ్యమైన కారణాలుగా ఉంటున్నాయి.

వాతావరణంలో రోజు రోజుకూ ఎక్కువమేరకు స్ట్రోబ్ ఫిల్మ్ లు వాయు మూగ్రహ వాయు మూ తీవ్రమైన విర్యావరణ సమస్యలకు దారితీయ గలవని శాస్త్రవేత్తలు హెచ్చరిస్తున్నారు.

కాలు ప్రియ కారణంగా వాతావరణంలో వచ్చే వూర్పులవల్ల 2050 నాటికి 15 నుంచి 35 శాతం జాతుల జంతువులు నశించిపోయే ప్రమాదం ఉన్నదని పరిశోధకులు చెబుతున్నారు.

“బొగ్గపిల్లుని వాయువు వెలువడడాన్ని నియంత్రించడం ద్వారా వాతావరణం వేడెక్కడం తగ్గించడం ఒక్కటే ప్రపంచవ్యాప్తంగా విర్యావరణ పరిరక్షణకు వచ్చే మార్గం,” అని శాస్త్రవేత్తలు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

మన పరిసరాలు

సముద్రగర్భంలో ఫ్లోవైల్స్

హవాయ్ పుట్టుపక్కల సింపు ద్రాలలో రాత్రిల్లో తిరిగే పొట్టితోక స్క్విడ్, ఆ జాతి జంతు మల్లోకెల్లా చాలా విభిన్నమైనది. దాని శరీరంలో ‘ఫ్లోవైల్స్’ అంటే మిణుగురు వెలుతురు ఉంది.

ఈ ఫ్లోవైల్స్ ప్రాణ రక్షకు తోపుడుతుంది. సింపు ద్ర గర్భంలోని నేల మీద తవును పట్టుకోవడానికి కాపు కుని ఉండే జంతు మూ బారిన పడకుండా స్క్విడ్స్ కు ఇది సాయపడుతుంది. ఈ వెలుతురు అవయవం ఆసాధారణమైన ప్రోటీన్స్ తో తయారైన కుచ్చులా వెండిలా మెరిసే ‘రిఫ్లెక్టివ్ ప్లేట్స్’ తో తయారైనది. దీన్ని ‘రిఫ్లెక్టివ్’ అంటారు. ఈ రిఫ్లెక్టివ్

పుట్టు మెరిసే బ్యాక్టీరియాలు గుంపిలు గుంపిలుగా ఉంటాయి. స్క్విడ్స్ వాటి వెలుతురును ఉపయోగించుకుంటాయి. అదే సమయంలో బ్యాక్టీరియా నివసించడానికి పోటీ దోహత ప్రదేశం లభిస్తుంది. ఆ విధంగా అవి విరస్పరం ఆధారపడి నివాసవనం సాగిస్తాయి. వీటిని కన్న గొనడం వురిన్ని ‘నేనో టెక్నిలాజిక్స్’ విషయాలను తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగపడగలదని శాస్త్రవేత్తలు భావిస్తున్నారు.

విజ్ఞానం వినోదం వికాసం

మీకు తెలుసా?

అతిచిన్న నీటిగుర్రం

నీళ్ళల్లో గుర్రం ఏమిటి అని అశ్చర్యపాత్రుడైనా? ఇది అసలు గుర్రమే కాదు. సింపు ద్రజలాలలో నివసించే ఒక సాధు ప్రాణి. ఈజాతి ప్రాణిల్లో 'హిప్పోక్యాంపిని డినిమి' అనేది అన్నిటికన్నా చాలా చిన్నదని తెలియ వచ్చింది.

పూంట్రియ లలోని పై కిగిల్ యూనివర్సిటీకి చెందిన శాస్త్రవేత్తలు, కెనడాలోని క్యూబెక్కుకు చెందిన నవారూ, హివాయ్, హౌనోలూలు బిషప్ మ్యూజియంకు చెందినవారూ ఈ ప్రాణిని గుర్తించారు. ఇవి ఇండోనేసియా తీరానికి పూరంలో ఫారీమి నెలోని పిగడాల రాళ్ళ పు ధ్య లోతెన నీళ్ళల్లో దాగి ఉండడం కను గొన్నారు.

ఈ ప్రాణి లు సింపు ద్రపు ట్టానికి దిగువ 13-90 మీటర్ల లోతు లో ఉంటాయి. పిగడాల బండలకు పిట్టుకుని ఉండడానికి ఇవి తమ తోకలను ఉపయోగిస్తాయి. అసలు ఈ ప్రాణుల పరిమాణం ఎంతో తెలుసా? కొన పు క్కు నుంచి తోక చివరవరకు దాదాపిఅర అంగుళం ఉంటుంది!

మన దేశం క్విజ్

ఈ నెల రవాణాశాఖకు సంబంధించిన కొన్ని విషయాలను తెలుసుకుందాం

1. పు నదేశంలో మొట్టమొదట ఎక్కడి నుంచి ఎక్కడికి రైలు బండి నడిచింది. ఏ సంవత్సరంలో?

3. ఢిల్లీ విమానాశ్రయం ారేమిటి?

4. భారతదేశంలో మొట్టమొదట విమానాన్ని నడిపిన వారెవరు? ఏ సంవత్సరంలో?

2. 'భారత నౌకాయన పీఠ'గా ారు గాంచిన సి ప్రిసీద్ద దేశభక్తుడు ఎవరు?

5. 'షికారా'లో స్వార్థి చేయాలంటే పు నం ఎక్కడికి వెళ్ళాలి?

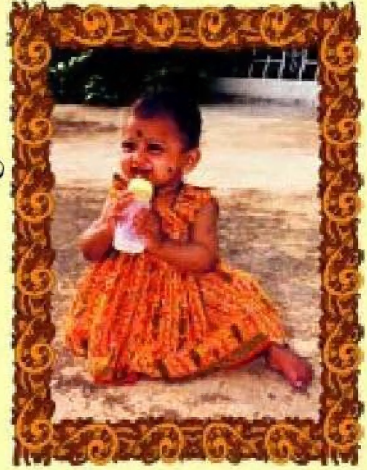
(విమానాల 66వ పుజీలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

MAHANTESH C. MORABAD

ఈ ఫోటోలకు
ఒక్క
పూటలోగాని,
చిన్నవాళ్ళలోగాని
వ్యాఖ్యలు
రాయ గలరా?
రెండు
వ్యాఖ్యలకూ
సింబంధం
ఉండాలి.

MAHANTESH C. MORABAD

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొట్టుకార్త ప్లస్ రౌన్డ్ నెల 25వ తేదీలోగా
పూకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు డిసెంబర్ 2006 సంచికలో ప్రచురిస్తారు.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ పు, 82, డిఫెన్స్ అఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్నూరి తాంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

అగ్స్టో నెల పోటీ ఫలితాలు

కొత్తపల్లి వెంకట్ వివేక్ సూర్య

సన్నాథి కె. కృష్ణరావు

పి.పురీ బిల్కింగ్ I ఫ్లాగ్ డి.నం. 8-1-106

ఐ.డి.వి. ఇన్స్ట్రం - 507 002

(అం.ప్ర)

మొదటి ఫోటో: పొందాలంటే ఫలం!

రెండవ ఫోటో: అందించాలి జలం!

సమాధానాలు :

1. ముంబాయి నుంచి థానేకు. 1853వ
సం.లో.

3. ఇందిరాగాంధీ అంతర్జాతీయ
విమానాశ్రయం.

2. నీ ప్రసిద్ధ పారిశ్రామిక కుత్తజ్ఞుడైన డి. టాటా.
ముంబాయి నుంచి కరాచీకి; 1932లో.

4. వ.ఉ. చంద్రబాబు పేర్.

5. కాశ్మీరు శ్రీనగర్ దాలలేక్.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited,
No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

అక్టోబర్ 2006

66

చందమామ

పేట్రోల్ పాదుపు రహస్యం

కొత్త తయారుచేసే ఒక సంస్థ వినూత్నమైన కారు పందాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. పొటిదాత్రులు కుపేసి బ్రాండ్ కొత్త కారు నగరం రైల్వేస్టేషన్ నుంచి విపూ నాశ్రయం వరకు తవు కు ఇష్టమైన వూర్గంలో నడపాలి. గవూన్ ను మొదట చేరుకున్న వారు కాకుండా, తక్కువ పేట్రోలు నుంచి వినియోగించుకున్న వారు విజేతగా ఎంపిక చేయబడతారు. రావూ రామూ గోవిందరామూ అనే ఇద్దరు చివరికి పొటిదాత్రులుగా నిలిచారు. రైల్వేస్టేషన్ నుంచి విపూ నాశ్రయం నీకి ఒక ప్రధాన రోడ్డు వూర్గముంది. అయితే, వూర్గపు ధ్యంలో కొన్ని సీగ్నల్స్ ను దాటు కుని వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. దానికి ప్రత్యామ్నాయ

లుగా అనేక మలుపులు తిరుగుతూ అడ్డదారుల్లో వెళ్ళే, వూరుం కొంత తక్కువగా ఉన్న, సీగ్నల్స్ బెడద లేని వూర్గాలు కూడా ఉన్నాయి. గోవిందరామూ దగ్గరివూర్గాల గురించి బాగా తెలుసు. అందువల్ల అతడు అలాంటి ఒక వూర్గం గుండా బయల్ పుడేదాడు. రావూ రామూ ప్రధాన వూర్గం గుండా వెళ్ళాడు. ఎదురు పూసిన విధంగానే గోవిందరామూ గమ్యస్థానాన్ని మొదట చేరుకున్నాడు. అయితే, అందరూ ఆశ్చర్య పడేలా తక్కువ పేట్రోల్ వినియోగించిన రావూ రామూ పొటిలో విజేతగా ప్రకటించబడ్డాడు.

బహువుతి అందుకున్న తరవాత రావూ రామూ ఇలా వివరించాడు : వూరుం తక్కువలు నంత వూత్రాన అన్ని వేళలా పేట్రోలు పోదు మిలేయడం సాధ్యం కాదు. గోవిందరామూ పుంపించింది తక్కువ వూరవే. అయినా అతడు సింపు గొంపుల గుండా అనేక పులు మిల్లు తిరగవలసివచ్చింది. ప్రతిసారీ అతడు బ్రేకులు, క్లచులు వేయడం, గేర్లు వూర్చడం అవసరం పులుంది. అందువల్ల ఇంజను శక్తి వధాకావడం, ఎక్కువ పేట్రోలు వినియోగించడం అవసరం పులుంది. అయితే, సేను విశాలమైన ప్రధాన వూర్గం గుండా పయనించినందువల్ల టూప్ గేర్ లో, క్లచ్, బ్రేక్ ఉపయోగించకుండా ఒకే విధమైన వేగంతో పుంపించాడు. ప్రతి సీగ్నల్ వద్ద పేట్రోలు వధాకాకుండా ఇగ్నిషన్ ను స్టాప్ చేసి పేట్రాడు. అందువల్ల నేను గవూన్ ను చేరడానికి కొద్దిగా ఆలస్యం పులు నప్పటికీ, పేట్రోలు ను పోదు మిలేయ గలిగాను !”

పుగతా విషయాలు ఒకేలా ఉన్నప్పటికీ మంచి డ్రైవింగ్ ఆలవాట్లు, పునం ఎంపిక చేసు వూర్గాలు పేట్రోలు వినియోగాన్ని నిర్ణయిస్తాయి.

Drive at optimum speed
of 40-50 km/hr
Save fuel

Children : write a slogan on Conservation and win prizes

PETROLEUM CONSERVATION
RESEARCH ASSOCIATION

10, Bhikaji Cama Place,
New Delhi 110066.

E-mail : pcra@pcra.org

CHANDAMAMA (Telugu)

Regd. with Registrar of Newspaper for India No. 1114/57. Regd No. TN/CC(S)Dn/159/06-08
Licensed to post WPP - Inland No.TN/CC(S)Dn/84/06-08,

OCTOBER 2006

Foreign No. 85/06-08

1...2...3...

Full of Ghee

Full of Malt

Full of Milk

nutrine

**MAHA
LACTO**

India's largest selling sweets and toffees.

The Best Lacto In Town